

VÝZKUMNÝ ÚSTAV PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Palackého nám. 4, 128 01 Praha 2, tel. 224 922 381, 224 972 650, fax 224 972 873

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODAŘENÍ VÝZKUMNÉHO ÚSTAVU PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ZA ROK 2006

Obsah

Charakteristika VÚPSV	str. 4
1. Informace o složení orgánů VÚPSV a o jejich činnosti	str. 5
2. Informace o změnách zřizovací listiny	str. 6
3. Hodnocení hlavní činnosti VÚPSV	str. 6
3.1. Shrnutí hlavních poznatků získaných při řešení jednotlivých projektů	str. 7
3.1.1. Projekt „Aktuální otázky vývoje systému sociální ochrany obyvatelstva“	str. 7
3.1.2. Projekt „Vybrané aspekty reformy sociálního pojištění“	str. 10
3.1.3. Projekt „Postavení úplných nákladů práce v reprodukci ekonomických a sociálních vztahů v ČR“	str. 12
3.1.4. Projekt „Aktuální otázky rodinné politiky s ohledem na specifika různých fází rodinného cyklu“	str. 16
3.1.5. Projekt „Politika zaměstnanosti v novém tisíciletí“	str. 22
3.1.6. Projekt „Vybrané sociálně ekonomické aspekty transformace sociálních služeb“	str. 25
3.1.7. Projekt „Mezinárodní migrace osob v ČR a její sociální a ekonomické souvislosti“	str. 32
3.2. Zapojení do grantových programů	str. 35
3.3. Prezentace získaných poznatků na konferencích a seminářích	str. 39
3.4. Prezentace získaných poznatků v odborném tisku	str. 40
4. Hodnocení další činnosti povolené zřizovatelem	str. 40
5. Informace o předpokládaném vývoji činnosti VÚPSV v r. 2007 a jeho finanční situaci	str. 43
6. Transformace VÚPSV na veřejnou výzkumnou instituci podle zákona č. 341/2005 Sb.	str. 49
příloha č. 1:	
Nová zřizovací listina VÚPSV, v.v.i. platná od 1. ledna 2007	str. 50
příloha č. 2:	
Opatření o změně zřizovací listiny VÚPSV, v.v.i. z 29. prosince 2006	str. 53
příloha č. 3:	
Organizační schéma VÚPSV	str. 55
příloha č. 4:	
Základní personální údaje podle § 1 odst. d) vyhlášky č. 323/2005 Sb.	str. 56

příloha č. 5:	
Anotace publikací vydaných VÚPSV v r. 2006	str. 58
příloha č. 6:	
Přehled o účasti pracovníků VÚPSV na seminářích a konferencích, kde v r. 2006 prezentovali svoje poznatky	str. 72
příloha č. 7:	
Přehled publikační činnosti pracovníků VÚPSV v r. 2006	str. 88
příloha č. 8:	
Statistické údaje dokumentující činnost ČICSO v r. 2006	str. 98
příloha č. 9:	
Údaje z řádné účetní uzávěrky a další údaje ve smyslu ustanovení vyhlášky č. 323/2005 Sb., kterou se stanoví obsah roční zprávy	str. 99
příloha č. 10:	
Výrok auditora k účetní uzávěrce	str. 115

ZPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODAŘENÍ VÝZKUMNÉHO ÚSTAVU PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ZA ROK 2006

Charakteristika VÚPSV

VÚPSV byl do 31. 12. 2006 vědeckovýzkumnou příspěvkovou organizací s působností na území České republiky založenou zřizovací listinou MPSV ČR¹. Hlavním cílem vědeckovýzkumné činnosti VÚPSV je přispívat k poznání a k prognózování sociálně ekonomického rozvoje ve společnosti a připravovat podklady a doporučení pro orgány státní správy, zejména MPSV, a to na základě využití jak aplikovaného, tak i základního výzkumu. Vědeckovýzkumná činnost VÚPSV je zaměřena především na dvě tematické oblasti:

- oblast práce zahrnující především výzkum otázek politiky zaměstnanosti, trhu práce, rozvoje lidských zdrojů, otázek příjmové a mzdové politiky, pracovních podmínek, sociálního dialogu a kolektivního vyjednávání,
- oblast sociální zahrnující především výzkum problematiky důchodového a nemocenského pojištění, státní sociální podpory a sociální pomoci, otázek rodinné politiky a rovných příležitostí, demografického vývoje, vývoje sociální struktury, životních podmínek a životní úrovně.

Nedílnou součástí výzkumu jsou porovnání mezinárodních ukazatelů zaměstnanosti a sociální politiky, významnou činností ústavu tvoří zpracovávání rešerší zahraniční literatury.

Při plnění svých úkolů VÚPSV úzce spolupracuje s orgány státní správy, samosprávou, organizacemi odborů a zaměstnavatelů, nestátními neziskovými organizacemi, univerzitními pracovišti a dalšími vědeckými a výzkumnými institucemi, a to nejen v České republice, ale i v zahraničí.

Vedle vědeckovýzkumné činnosti VÚPSV rozvíjí odborné poradenství, konzultace a informační činnost ve všech oblastech svého působení. Poradenský a informační systém VÚPSV navazuje bezprostředně na výsledky výzkumu. Na podporu vlastní výzkumné činnosti a pro potřeby vědecké veřejnosti a občanů rozvíjí VÚPSV soustavnou dokumentační, rešeršní a ediční činnost a kontinuálně rozšiřuje odbornou knihovnu.

Na základě závazku obsaženého ve schváleném Výzkumném záměru VÚPSV na léta 2004 – 2010 předkládá VÚPSV veřejnosti k informaci tuto Výroční zprávu o činnosti a hospodaření za r. 2006. Osnova pro její zpracování je dána vyhláškou ministerstva financí č. 323/2005 Sb., kterou se stanoví obsah roční zprávy a ustanovením § 30 odst. 4 zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích.

¹ podle zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, byl VÚPSV transformován od 1. ledna 2007 na tuto právní formu

1. Informace o složení orgánů VÚPSV a o jejich činnosti

Ředitel VÚPSV zřídil v r. 2001 na základě doporučení Resortní hodnotící komise Vědeckou radu VÚPSV jako svůj poradní orgán. V souladu se svým Statutem Vědecká rada VÚPSV v r. 2006 na svých jednáních

- projednala a schválila Výroční zprávu o činnosti a hospodaření VÚPSV za r. 2005,
- projednala a schválila návrhy některých předpisů souvisejících s transformací VÚPSV na veřejnou výzkumnou instituci (mzdový předpis, jednací řád Rady, jednací řád Dozorčí rady, organizační řád),
- projednala a schválila Zprávu o činnosti VÚPSV v období leden – říjen 2006,
- projednala a schválila Návrh plánu výzkumné činnosti VÚPSV na r. 2007.

K 31. prosinci 2006 byli členy Vědecké rady VÚPSV:

- doc. ing. Miroslav Brdek, CSc.
- PhDr. Běla Hejná, poradkyně ministra zdravotnictví
- Mgr. Zdeněk Janíček, vedoucí referátu sociálních věcí Městského úřadu v Břeclavi
- prof. ing. Vojtěch Krebs, CSc., pracovník katedry hospodářské a sociální politiky VŠE v Praze
- Mgr. Aleš Kroupa, zástupce ředitele VÚPSV
- PhDr. Martin Mácha, ředitel William M. Mercer, a.s.
- prof. PhDr. Petr Mareš, CSc., pracovník katedry sociologie Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně
- doc. PhDr. Kvetoslava Repková, CSc., ředitelka Strediska pre štúdium práce a rodiny v Bratislavě
- prof. ing. Antonín Slaný, CSc., prorektor a vedoucí katedry ekonomie Masarykovy univerzity v Brně
- doc. MUDr. Vladimír Vurm, CSc., proděkan Zdravotně sociální fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích
- Mgr. Pavel Wiener, ředitel Institutu rehabilitace zrakově postižených Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze
- prof. ing. Milan Žák, CSc., rektor Vysoké školy ekonomie a managementu v Praze

2. Informace o změnách zřizovací listiny

V souvislosti s transformací VÚPSV z příspěvkové organizace na veřejnou výzkumnou instituci podle zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, schválil ministr práce a sociálních věcí dne 30. června 2006 novou zřizovací listinu VÚPSV, která nabyla účinnosti dne 1. ledna 2007. Nová zřizovací listina je v příloze č. 1.

V návaznosti na to přijal ministr práce a sociálních věcí dne 29. prosince 2006 opatření o změně zřizovací listiny, toto opatření je v příloze č. 2.

3. Hodnocení hlavní činnosti VÚPSV

V r. 2006 byl vodítkem vědeckovýzkumné činnosti VÚPSV „Plán výzkumné činnosti na r. 2006“, který byl projednán a schválen poradou vedení MPSV dne 22. prosince 2005. Plán byl zaměřen na řešení aktuálních otázek vývoje a transformace sociálního systému v naší zemi s přihlédnutím k prioritám vedení ministerstva práce a sociálních věcí v tomto období. Na základě doporučení Vědecké rady VÚPSV z předchozího období byly jednotlivé studie soustředěny do ucelených projektů souhrnného charakteru. V tomto směru byly koncipovány a řešeny tyto projekty:

1. Aktuální otázky vývoje systému sociální ochrany obyvatelstva
2. Vybrané aspekty reforem sociálního pojištění
3. Postavení úplných nákladů práce v reprodukci ekonomických a sociálních vztahů v ČR
4. Aktuální problémy rodinné politiky s ohledem na specifika různých fází rodinného cyklu
5. Politika zaměstnanosti v novém tisíciletí
6. Vybrané sociálně ekonomické aspekty transformace sociálních služeb
7. Mezinárodní migrace osob v ČR a její sociální a ekonomické souvislosti
8. Informační otevřenost VÚPSV

Rámcové náklady na řešení jednotlivých projektů vč. jejich struktury jsou uvedeny v příloze č. 7.

Jednotlivé dílčí projekty a studie byly přitom v zájmu úspěšného splnění Výzkumného záměru VÚPSV na r. 2004 – 2010 formulovány s ohledem na tři základní principy ve výzkumu problematiky práce a sociálních věcí:

- vzájemná provázanost a synergie jednotlivých oblastí v systému sociální ochrany obyvatelstva a jejich komplementárnost,
- sociálně ekonomické důsledky vstupu České republiky do Evropské unie,
- regionální aspekty jednotlivých sociálně ekonomických jevů.

3.1. Shrnutí hlavních poznatků získaných při řešení jednotlivých projektů²

3.1.1. Projekt „Aktuální otázky vývoje systému sociální ochrany obyvatelstva“

V rámci tohoto projektu byla v roce 2006 pozornost věnována aktuálním otázkám systému sociální ochrany v souvislosti s realizací reformy veřejných financí a se změnami v úrovni, diferenciaci a struktuře příjmů a výdajů populace s důrazem na situaci skupin s nízkými příjmy. V tomto smyslu byla hodnocena celková situace ve vývoji české sociální politiky s důrazem na ty vybrané oblasti, které souvisejí s řešením aktuálních problémů vyvolaných nejnovějšími sociálními změnami tak, jak jsou akcentovány v rámci tzv. Lisabonské strategie.

Pozornost byla rovněž věnována studiu faktorů a mechanismů sociálního vyloučení (exkluze). Jednalo se o konceptualizaci sociální exkluze a jejího širšího kontextu, jako je zejména sociální soudržnost. Těžiště přitom bylo v sledování problému prostorové sociální exkluze, ať již jde o koncentraci vyloučených osob ve fyzickém prostoru nebo o atributy prostoru, které mají moc vylučovat obyvatele (špatná dopravní obslužnost, nízká úroveň občanské vybavenosti a veřejných služeb, vysoká kriminalita, devastované životní prostředí a obydlí apod.). Přitom byla zkoumána i otázka zasažení jednotlivých skupin populace sociální exkluzí.

Pozornost byla rovněž věnována rozboru toho, jakými mechanismy se kumulují v lokálních podmínkách faktory sociálního vyloučení a jaké je jejich vnímání relevantními lokálními aktéry.

Návazně byla věnována pozornost specifikaci role jednotlivých částí sociálního systému při eliminaci rizika příjmové chudoby. V tomto směru byla využita data Mikrocenzu 2002. Hodnocení účinku dávek na eliminaci chudoby vychází z porovnání příjmové situace v příjmech „před“ dávkami a situace „po“ dávkách. Pro účely studie byly použity dvě varianty hranic chudoby – v prvním případě se jednalo o určení hranice chudoby prostřednictvím metodiky užívané Eurostatem, ve druhém byla hranice chudoby určena podle životního minima.

Vedle analýzy ochranné role sociálního systému byla věnována stejná pozornost i roli pobídkové. V tomto smyslu byl na modelových příkladech domácností analyzován vliv daňových a dávkových nástrojů na příjem rodiny a na vyplývající pracovní pobídky, které byly hodnoceny pomocí konceptu mezních efektivních daňových sazeb (METR). Oblast zkoumání byla zaměřena na dva cíle:

Za prvé, analýzy úprav daňového a dávkového systému z let 2003 až 2006 ukazují změnu adresnosti a pobídkovosti k práci, prezentují problémové oblasti

² anotace všech doposud dokončených publikací, které byly řešeny v r. 2006, jsou uvedeny v příloze č. 5, jejich úplné znění je k dispozici na www.vupsv.cz

českého daňového a dávkového systému z pohledu motivace k práci a plyne z nich, nakolik úpravy daňového a dávkového systému ovlivnily změnu pobídkovosti k práci.

Druhým cílem bylo navrhnout a analyzovat možnosti úprav daňového a dávkového systému, které by řešily problémy vyplývající ze závěrů k prvnímu cíli.

Dosažené poznatky ukazují, že z hlediska modernizace sociálního státu, jež spočívá v akcentech položených na podporu aktivity na trhu práce, na rozvoj lidského kapitálu, na harmonizaci rodiny a práce, na eliminaci sociální exkluze a chudoby, je možné hodnotit současnou českou sociální politiku až na určité oblasti (zejména kompenzace příjmů) jako méně rozvinutou, teprve zachycující modernizační trendy. Tato skutečnost se patrně odráží v rigiditách trhu práce (dlouhodobá nezaměstnanost) a patrně i v problémech harmonizace rodinného a pracovního života. V posledních letech lze však zachytit sílící reflexi trendů sociální politiky v zemích EU, jakož i diskusi o potřebě řešit problémy související s těmito otázkami, i s problematikou sociálního vyloučení. Tento posun se zatím projevil spíše v programových dokumentech a ve vytváření legislativního rámce, jen postupně se projevuje v opatřeních reálné politiky.

Z hlediska analýzy chudoby, sociálního vyloučení a opatření k ochraně proti chudobě a sociálnímu vyloučení je zřejmé, že ve srovnání s dalšími zeměmi EU se naše země řadí mezi státy s nejnižší mírou relativní příjmové chudoby. Nízká míra relativní chudoby je však provázena vyšší mírou materiální deprivace. Deprivaci v oblasti uspokojení základních životních potřeb totiž zažívají v ČR (ale i v dalších méně vyspělých členských zemích EU) ve větší míře také osoby, které nejsou příjmově chudé.

Pokud jde o účinnost sociálního systému, potvrzuje se vysoká cílenost dávek ke skupinám s nízkými příjmy a schopnost systému provádět redistribuci v jejich prospěch. To vysvětluje vysokou účinnost systému dávek při eliminaci příjmové chudoby, a to při relativně nízkých nákladech na celý systém. V případě nejvíce ohrožených kategorií populace je však někdy účinnost dávek nižší. Je to patrné například u osob žijících jen na rodičovském příspěvku, u nezaměstnaných, u domácností se třemi a více dětmi, v neúplných rodinách s dětmi. Problémem začíná být především chudoba u dětí. Účinnost při eliminaci chudoby je spolehlivá zejména u důchodových dávek, jež jsou díky jejich konstrukci dobrou ochranou před chudobou i v oblasti nízkých důchodů. V případě dalších dávek je tomu tak už jen tehdy, když je v domácnostech alespoň nějaký - i když nízký - pracovní příjem. Je ale třeba počítat s tím, že pokud bude reformován důchodový systém a omezen jeho silný redistributivní charakter, zvýší se tlaky na systém jiných sociálních dávek a více se projeví slabá místa systému.

Ačkoliv se v evropském srovnání jeví míra ohrožení chudobou a sociálním vyloučením v České republice jako spíše nízká, problém sociální exkluze u nás existuje, a to především v důsledku vysoké míry jeho koncentrace do skupin, jako je romská populace, dlouhodobě nezaměstnaní, bezdomovci, přistěhovalci, mentálně postižení a stále více v jeho prostorové koncentraci. Totiž, i když rozsah

sociální exkluze (počet vylučovaných osob) není velký, jsou vylučované osoby často územně koncentrovány a intenzita jejich vyloučení je poměrně vysoká. Mezi mechanismy, které fatálně vedou k chudobě a následně k sociálnímu vyloučení, dominují v České republice především ztráta zaměstnání (dlouhodobá nezaměstnanost), ale i ztráta partnera ve stáří, specifitěji pak i (opakované) osamělé mateřství. Vysoké riziko sociální exkluze je charakteristické pro Romy, kde je také největší riziko mezigeneračního přenosu chudoby a sociálního vyloučení.

Na trhu práce lze na jedné straně sledovat v evropském srovnání průměrné hodnoty míry zaměstnanosti a nezaměstnanosti, na druhé straně ale také vysoký podíl dlouhodobé nezaměstnanosti a velké regionální rozdíly. Eliminace nepříznivých tendencí na trhu práce bude vyžadovat vedle změn v pobídkách vyplývajících ze sociálního systému i důraznější aktivní opatření, zejména v oblasti pracovní praxe a přípravy, včetně celoživotního vzdělávání.

Provedená analýza interakce dávkových a daňových systémů potvrdila, že na nabídkové straně trhu práce existují vzájemné kombinace pracovních příjmů, přímých daní a sociálních dávek, které vytvářejí pasti chudoby a neaktivity. Úroveň pracovních příjmů, při kterých je domácnost vystavena vysokým METR sazbám, se v minulých letech měnila. Dělo se tak v důsledku změny příslušných zákonů a ekonomického růstu z posledních let. Velký a pozitivní vliv na pracovní pobídky pro domácnosti byl shledán hlavně na příkladu zpomalení tempa růstu částek životního minima vzhledem k růstu pracovních příjmů. Na druhou stranu se opět potvrdil negativní vliv roztržité podoby finančních nástrojů směřujících směrem k dítěti. Mezi další zjištění patřilo zejména:

- nahrazení odečitatelné položky na dítě daňovým zvýhodněním z roku 2005 vedlo souběžně ke snížení demotivačního vlivu daňového systému na pracovní úsilí, ale i k vytvoření pastí neaktivity u některých domácností (s příjmem těsně pod hranicí životního minima),
- fiskální význam sociálního příplatku neustále klesá, ten se ale přitom významně podílí na vytváření pastí neaktivity.

Lze proto vyslovit názor, že sociální příplatek již měl být opuštěn nebo nahrazen jinou dávkou, která by pobídkovost k práci tolik neovlivňovala, případně ji ovlivňovala pozitivně. Analýza potenciálních úprav prokázala, že i relativně drobné úpravy současného daňového a dávkového systému mohou vést k významnému zvýšení jejich pobídkovosti k práci, aniž by to bylo vykoupeno velkým snížením čistých peněžních příjmů domácností nebo zvýšením fiskálních nároků na veřejné rozpočty. Doporučujeme proto další úpravy daňových a dávkových systémů hodnotit i z hlediska jejich motivace a pobídkovosti k práci.

Ve srovnání se zeměmi EU se ukazuje, že současná česká sociální politika je zatím příliš tradičně orientovanou, tedy hledá řešení zejména poskytováním finančních kompenzací. Modernizační trendy spočívající v akcentech na tzv. „nová“ rizika, zejména na podporu aktivity na trhu práce, na rozvoj lidského kapitálu, na harmonizaci rodiny a práce, na eliminaci sociální exkluze a chudoby,

sice česká sociální politika zachytila, ale opatření, která by měla být konkrétní odpovědí na narůstající problémy, jsou zatím málo důrazná.

3.1.2. Projekt „Vybrané aspekty reforem sociálního pojištění“

V rámci projektu "Vybrané aspekty reforem sociálního pojištění" bylo v r. 2006 kontinuálně navázáno na výzkumnou činnost z předcházejícího období. Výzkum je v letošním roce zaměřen na analýzu národních zpráv o přiměřených a udržitelných důchodech předložených jednotlivými členskými státy EU v roce 2005 a dalších dokumentů publikovaných v rámci otevřené metody koordinace. V tomto směru výzkum navazuje na studie o zahraničních důchodových systémech, které byly realizovány v uplynulých letech.

Analýza vývoje důchodových systémů v jednotlivých členských státech EU se opírá o využití ukazatelů založených na jednotné metodice ISG a je prováděna s ohledem na využitelnost získaných poznatků a zkušeností pro další pokračování reformy důchodového pojištění v naší republice. Při hodnocení dopadů reforem důchodových systémů v evropských zemích je důležitým údajem dokreslujícím hodnocení finanční udržitelnosti systému zejména náhradový poměr stanovený podle jednotné metodiky ISG, který přináší informaci o tom, do jaké míry umožňuje pojištěnci v jednotlivých členských zemích důchodová dávka po odchodu do důchodu zachování předchozího životního standardu. Tento ukazatel byl konstruován s cílem hodnotit dopady reforem v každém členském státě a je třeba jej interpretovat s ohledem na míru reprezentativnosti zvolených „typických případů“ a použití různých obecných předpokladů, jež se stát od státu liší. Přímá komparace současných publikovaných hodnot náhradového poměru získaných při použití jednotné metodiky ISG za jednotlivé státy by byla zavádějící.

Některé členské státy provedly reformy, na jejichž základě bude systém důchodového zabezpečení na budoucí demografický vývoj reagovat automaticky, v jiných členských státech bude ležet tíha nutnosti zabezpečit finanční udržitelnost systémů záviset na rozhodnutích budoucích vlád. Obecně lze konstatovat, že reformy, jejichž cílem je zajistit finanční udržitelnost systémů důchodového zabezpečení, často vedou k poklesu náhradového poměru při věku odchodu do důchodu. V přístupech, které jednotlivé členské státy EU volí s cílem předejít tomuto nežádoucímu vývoji, lze identifikovat dvě varianty:

- variantu, která směřuje především k posílení podnětů vedoucích k prodloužení pracovní kariéry občanů,
- variantu, která spočívá v privatizaci systému s cílem zvýšit motivaci k přispívání a účasti na systému.

Přístup spočívající v posílení motivace k nepovinnému spoření na stáří je podle zprávy Evropské komise třeba hodnotit i s ohledem na to, jak se projeví ve zlepšení vyhlídek nejohroženějších skupin.

Na základě doposud získaných poznatků u jednotlivých národních zpráv lze konstatovat, že téměř ve všech členských státech EU se vyskytují značné

genderové rozdíly s ohledem na nabytá důchodová práva současných důchodců. Výjimkou je pouze Estonsko, kde se ale v důsledku zavedení nového systému situace v budoucnu změní, a Dánsko. Genderové rozdíly v nabytých důchodových právech pramení především ze situace v odměňování na trhu práce a nelze je plně kompenzovat v systému důchodového pojištění. V některých státech může být příčinou této situace nižší statutární věk odchodu do důchodu pro ženy, Rakousko je např. kritizováno za velice pomalé tempo, jakým se statutární věk odchodu do důchodu pro muže a ženy vyrovnává.

Další příčinou těchto genderových rozdílů je častější výskyt přerušení pracovní kariéry a práce na částečný úvazek u žen, který je spojen s péčí o další osobu. Schémata prvního pilíře důchodového pojištění ve většině členských států EU tuto skutečnost zohledňují, ale ve schématech druhého a třetího pilíře, kde bývá často uplatněn princip zásluhovosti, může být důsledkem nižší důchodová dávka pro ženy, problémem může být i používání rozdílných úmrtnostních tabulek pro ženy a muže. Tyto skutečnosti by vzhledem k rostoucímu významu druhého a třetího pilíře v systémech důchodového pojištění některých států mohly mít negativní vliv na důchodová práva žen.

Vedle těchto otázek byla rovněž věnována pozornost charakteristice úlohy, systému a organizace důchodového zabezpečení příslušníků silových resortů některých vybraných členů a kandidátů NATO a Evropské unie. V každém členském státu NATO a Evropské unii platí jiné zásady spojené s odchodem příslušníků ozbrojených složek ze služebního poměru. Ve všech zemích NATO a Evropské unie je zachován systém výsluhových náležitostí, zejména důchodový systém hmotných nároků pro příslušníky ozbrojených složek a všude je legislativními normami chráněno to, aby přechod do civilního života proběhl bezkonfliktně a aby neznamenal sociální úpadek. Zároveň platí realita, že velitelství NATO v Bruselu ani místní regionální velitelství NATO po Evropě a Spojených státech amerických nestanovují svým členům a budoucím potenciálním kandidátům žádné závazné normy, jakým způsobem realizovat systém výsluhových náležitostí příslušníků ozbrojených sil. Systém výsluhových náležitostí příslušníků ozbrojených složek je plně v působnosti politické reprezentace každého státu.

V prostoru NATO a EU (s výjimkou Rakouska) se uplatňují dva základní systémy organizace sociálního zabezpečení příslušníků ozbrojených složek států:

- typicky evropský (úřady sociálního zabezpečení ozbrojených složek dislokované v působnosti ministerstva obrany a úřady sociálního zabezpečení ministerstva vnitra),
- systém v USA (mimo federální ozbrojené složky F.B.I. a C.A.I.).

V Rakousku je zcela odlišný systém důchodového zabezpečení, než jaký je typický u členů NATO. Hlavní odlišnost spočívá v tom, že příslušníci ozbrojených složek spadají v rámci důchodového zabezpečení do skupiny úředníků všeobecné správy (stejně jako úředníci v pracovním poměru ke státu).

V ekonomicky nejrozvinutějších státech NATO (USA, Velké Británii a Německu) se programy sociálního zabezpečení značně přibližují stavu zahraničně politické situace. Nové členské státy NATO – Česká republika, Polsko a Slovensko zahájily reformu systému sociálního zabezpečení koncem 90. let, Maďarsko až v roce 2003. Od tohoto období se zrealizovaly pouze minimální změny. Systém je zcela stejný, pouze se upravují výše náležitostí.

Významnou součástí důchodových systémů ve vyspělých zemích jsou dobrovolné formy spoření na stáří, které mají m.j. přispět k řešení snahy čelit dopadům demografického stárnutí populace na systém důchodového pojištění. Vzhledem k tomu, že dnešní systém důchodového pojištění v České republice je z dlouhodobého hlediska těžko udržitelný, bude v budoucnu pravděpodobně krajně obtížné zabránit poklesu poměru průměrného starobního důchodu k průměrné mzdě. Lze očekávat, že pokud jde o generace, které jsou dnes v produktivním věku, bude problém zachování životního standardu každého jedince po odchodu do důchodu záviset na individuální zodpovědnosti ve větší míře, než jak je tomu v současnosti.

V současnosti existuje na finančním trhu České republiky 11 aktivních penzijních fondů. Cílem výzkumu bylo provést srovnání penzijních fondů v České republice a nikoli určit, který penzijní fond je nejlepší, to vzhledem k různým požadavkům klientů ani nelze. Bylo provedeno vyhodnocení a podán přehled ukazatelů a jednotlivých penzijních plánů a výhod, které jsou součástí nabídky penzijních fondů. Lze konstatovat, že v současné době sice spoří podstatná část ekonomicky aktivního obyvatelstva, ale obecně pojištěnci začínají spořit ve vyšším věku a přispívají relativně nízkými částkami. Výpočty ukázaly, že s tímto přístupem si pojištěnci na stáří podstatné částky nenaspoří. Provozní náklady vztažené k velikosti aktiv a počtu účastníků jsou nižší u větších penzijních fondů, tyto fondy poskytují i podstatně bohatší nabídku nadstandardních služeb. Byly provedeny modelové výpočty, díky kterým lze získat přehled o možnostech spoření v rámci penzijního připojištění se státním příspěvkem, shrnuty byly i potenciální nevýhody penzijního připojištění. Výzkum se zaměřil na to, aby výstupem projektu byla zpráva použitelná i jako manuál při výběru nebo změně penzijního fondu.

3.1.3. Projekt „Postavení úplných nákladů práce v reprodukci ekonomických a sociálních vztahů v ČR“

V návaznosti na výstupy první etapy tohoto projektu se výzkum letos orientuje na řešení těchto problémů:

- pokračování monitoringu úplných nákladů práce (dále jen „ÚNP“) v ČR vč. mezinárodního srovnání,
- základní faktory a jejich vzájemný vztah při utváření nákladů práce,
- ocenění a flexibilita různých forem výdělečné činnosti,

- úroveň a struktura mezd a náhrad zaměstnancům ve vybraných zemích jako odraz sociálně ekonomických souvislostí v národních systémech utváření nákladů práce,

Sledování problematiky nákladů práce vychází ze závěrů 52. jednání Rady hospodářské a sociální dohody v dubnu 2005. Součástí prací je soustavné monitorování pohybu nákladů práce jako jednoho z významných faktorů konkurenceschopnosti českých podniků.

Monitoring a hodnocení ceny práce navazuje na návrh metodiky zpracované v loňském roce. Cílem je shromáždit na jednom místě v mezinárodní komparaci všechna dostupná data o nákladech práce, jejich struktuře a zdanění, vazbách na sociální a zdravotní systém a efektivnosti využití práce. Pilotní ověření na přelomu minulého a letošního roku potvrdilo možnost sledování:

- úplných nákladů práce v ČR a v zemích EU, a to v celkovém objemu a ve struktuře,
- efektivnosti využití práce ve formě jednotkových nákladů práce (dále jen „JNP“) v kombinaci úroňových a konjunkturálních ukazatelů v ČR a ve srovnání s EU,
- pohybu zdanění práce v ČR a v zemích EU,
- pojistného v proporcích s financováním sociálního a zdravotního systému v ČR.

Maximálně možná věcná srovnatelnost údajů v prostoru a čase si vyžádala minimální počet zdrojů dat. Za ČR monitoring čerpá seriózní informace o ÚNP ze statistických šetření Českého statistického úřadu (dále jen „ČSÚ“). Propočty JNP, které provádí VÚPSV, se opírají o výstupy soustavy národních účtů. Metodika používaná ČSÚ se přibližuje standardům v EU, resp. Eurostatu, neumožňuje však analýzu struktury ÚNP. O financování sociálního a zdravotního systému potřebné údaje poskytují Státní závěrečné účty zpracovávané Ministerstvem financí (dále jen „MF“).

Dostupné mezinárodní zdroje umožňují v rámci zemí Evropské unie při hrubé metodické srovnatelnosti za průmysl a služby ³ sledovat:

- úroveň a pohyb ÚNP z dat ČSÚ a Eurostatu,
- pohyb jednotkových nákladů práce v národní cenové hladině a v rámci EU v PPS z údajů Eurostatu,
- vývoj zdanění práce na straně zaměstnavatele a zaměstnance na základě kombinace údajů ČSÚ a OECD.

Zdánlivá neaktuálnost publikovaných údajů vyplývá z ročního zpoždění ČSÚ a Eurostatu při zpracování šetření o nákladech práce. Ve stejném termínu Eurostat v rámci Evropského srovnávacího programu zveřejňuje předběžné

³ úplné náklady práce v zemědělství se systémem státní pomoci a dotací v kontextu hospodářské a sociální politiky zemí ES představují specifickou oblast

výstupy z národních účtů (HDP, parita kupní síly), které slouží pro propočty JNP, a definitivní data jsou k dispozici až o rok později. Poslední vyladování ukazatelů probíhá ještě v lednu následujícího roku.

Výzkumný tým se snažil ve spolupráci s Fakultou veřejných financí VŠE zmapovat finanční efektivnost sociálních a zdravotních systémů ve vybraných zemích EU a vazby na zdanění práce (pojištění, přerozdělení přímých a nepřímých daní). Rozdíly v modelech a ve financování v jednotlivých státech však neumožnily mezinárodní porovnání. Monitoring se proto omezuje pouze na ČR.

V roce 2006 proběhla první fáze determinace faktorů působících na dynamiku a úroveň jednotkových nákladů práce a jejich vzájemných vztahů. Byla provedena rešerše zahraničních publikací zabývajících se teoretickou i empirickou stránkou zkoumání vztahů rozšířené verze Phillipsovy křivky, která dává do vzájemné interakce veličiny, jakými jsou vybrané cenové indexy. Nejčastějším zástupcem jsou index spotřebitelských cen (CPI), index cen výrobců (PPI), index růstu nominálních mezd nebo deflátor (HDP), vybraný index směnného kurzu a indikátor cyklické pozice ekonomiky buď ve formě ukazatele mezery produktu před potenciálem či rozdílu mezi skutečnou a přirozenou mírou nezaměstnanosti (tzv. NAIRU).

V návaznosti na tyto aktivity byla provedena empirická verifikace dat vybraných časových řad České republiky pomocí relevantních ekonometrických technik, které svým charakterem umožňují plně podchytit vzájemné vztahy mezi danými veličinami časových řad z pohledu konvergující ekonomiky. Uvedený přístup umožní další použití pro ostatní nové členské či přistoupivší země Evropské unie.

V závislosti na formě výdělečné činnosti vystupuje na trhu cena práce ve dvojí úrovni závislosti na nákladech práce:

- osob v pracovně právním vztahu (zaměstnanců),
- osob samostatně výdělečně činných (sebezaměstnaných).

Ekonomickou aktivitu sebezaměstnaných charakterizuje nižší zdanění ve srovnání s korporacemi. Výhody vyplývají z konstrukce daňového základu a vyměřovacích základů pro sociální a zdravotní pojištění, jejich důsledkem je i nižší cena práce sebezaměstnaného ve srovnání se zaměstnancem. V mnoha zemích západní Evropy (i v Polsku) stát navíc dotuje sociální zabezpečení zemědělců. Některé státy tak postupují i v případě řemeslníků (SRN, Kypr). Modelový propočet jednotkových daňových nákladů⁴ ukazuje, že zátěž sebezaměstnaného je ve srovnání s korporacemi o 1/4 až o 1/3 nižší. Výjimkou jsou pouze Česká republika a Slovensko, kde se relace blíží 1/2, a Dánsko, kde naopak rozdíly nedosahují ani 10 % (tato skutečnost je způsobena vysokým

⁴ základním předpokladem modelu je stejná produktivita práce zaměstnance a sebezaměstnaného

podílem nepřímých daní na HDP a na financování sociálního zdravotního systému).

Z tohoto pohledu hospodářská politika stabilizuje sociální strukturu společnosti, řeší problémy zaměstnanosti, zvyšuje flexibilitu národních trhů na straně nabídky. Tím se vytváří prostor pro rychlejší růst produktivity korporací, které mohou vyčlenit neefektivní činnosti. Na druhé straně jsou předpokládány přerozdělovací procesy uvnitř veřejných rozpočtů ve prospěch sebezaměstnaných. Atomizace zejména zdravotního pojištění v mnoha státech a nedostatek údajů však neumožňuje charakterizovat dopady popsané hospodářské politiky do financování sociálního a zdravotního systému ani v ČR.

V českých podmínkách je daňové zatížení u nízkých příjmů OSVČ vyšší než zatížení mezd. U příjmů na úrovni mzdy průměrné a vyšší je zatížení mezd zaměstnanců vyšší. Vezmeme-li v úvahu hledisko zaměstnavatele, který k minimalizaci úplných nákladů práce využije tzv. „zaměstnání podnikatelů“, pak nákup práce od OSVČ je výhodný, neboť zaměstnavatel šetří nemzdové náklady práce, které je povinen odvést z mezd zaměstnanců.

Výrazné rozdíly ve zdanění práce osob samostatně výdělečně činných a zaměstnanců vytvářejí nerovné podmínky na českém trhu, nejen pracovním, zakládají neodůvodněné konkurenční výhody na trhu zboží a služeb. Na druhé straně však vedou k vyšší pružnosti trhu práce.

Pozornost byla rovněž věnována vývoji pohybu nákladů práce, nominálních a reálných mezd v ČR a vybraných státech EU v období 2002 až 2005, a to především z hlediska pohybu a struktury nákladových a výdělkových veličin a z hlediska postavení národohospodářské pozice ČR ve vztahu k vybraným státům. Hodnoceny přitom byly faktory tohoto pohybu (hrubé mzdy, kurz měny, příspěvky do sociálních fondů placené zaměstnavateli a zaměstnanci, daně z příjmů) na makroekonomické úrovni. Získané poznatky jsou příspěvkem k diskusi o pozici nákladů práce a úrovně nominálních mezd a jejich kupní síly v ČR vůči EU v procesu ekonomické integrace. Rámcově oceňuje možnosti a rizika dalšího vývoje.

Zvláštní pozornost výzkum věnoval dopadům opatření daňových reforem v České a v Slovenské republice, resp. porovnání českého postupu snižování daňové zátěže příjmů fyzických osob na čisté příjmy domácností v souladu se záměry z roku 1993 a slovenského konceptu rovné daně. Z provedených modelových propočtů (aplikace českých daňových systémů z roku 2005 a 2006 a slovenské rovné daně z roku 2006 na příjmy domácností v ČR roce 2005) vyplynulo, že slovenské prostředí může být atraktivní pro zaměstnance s vysokými příjmy. Pro naprostou většinou zaměstnanců však rozdíly nejsou relevantní. Objektivní komparace konceptů daňových reforem daní z příjmů fyzických osob a jejich dopadu na čistý příjem však není možná bez projekce navazujících systémů např. nepřímých daní nebo sociálního a zdravotního zabezpečení (vč. dávkového systému, který koriguje zejména u domácností s nízkými příjmy reformní dopady).

Vyrovňávání cenové hladiny v ČR se zeměmi EU – 15 bylo v uplynulých letech nerovnoměrné. Česká cenová hladina se v roce 2005 pohybovala na zhruba 56 % úrovně zemí EU – 15. Při klesající míře inflace se těžiště cenové konvergence přesouvá na apreciaci české měny (za období let 2000 – 2005 byla průměrná míra inflace v ČR ve srovnání se starými zeměmi Unie vyšší pouze o 0,3 procentního bodu, zhodnocení koruny přesáhlo 19 %).

Česká cenová hladina spolu se slovenskou, litevskou a lotyšskou je stále nejnižší v rámci EU – 25. Tato proporce koresponduje s nízkou hladinou hrubých výdělků. V nominálním vyjádření (po přepočtu směnným kurzem) se průměrné hrubé výdělky v průmyslu a ve službách v ČR pohybují kolem 1/5 německé a rakouské úrovně. Stále vysoké podhodnocení koruny, které se projevuje v její vyšší kupní síle, však paritní hrubé výdělky zvedá na zhruba 1/3 německé a více než 2/5 rakouské úrovně⁵. Obdobně jako v ostatních méně vyspělých zemích EU je v ČR zdanění hrubého výdělku na straně zaměstnance nižší. Paritní čisté výdělky v ČR se tak rovnaly v roce 2005 zhruba 44 % německé a rakouské hladiny při zhruba 60 % úrovni produktivity práce při přepočtu PPS. Tato úroveň čistého výdělku již minimalizuje migrační potenciál české pracovní síly.

Zhodnocování české koruny výrazně zvyšuje tempo růstu výdělků a nákladů práce po přepočtu na Euro. Při příznivém konjunkturálním vývoji na evropských trzích, který by měl vytvořit dostatečný prostor pro zachování proporcí pohybu výdělků a produktivity, by se neměly v nejbližších letech zvyšovat jednotkové náklady práce. České firmy by tak zatím neměly v zahraničí ztrácet konkurenční výhodu levné práce. Na druhé straně tlak na udržení relativně nízké výdělkové hladiny komplikuje změnu struktury nákladů práce, resp. snížení daňového zatížení práce na straně zaměstnavatelů.

3.1.4. Projekt „Aktuální otázky rodinné politiky s ohledem na specifika různých fází rodinného cyklu“

Výzkumná činnost v rámci tohoto projektu navazovala na zaměření aktivit v předchozích letech s tím, že pozornost byla rovněž věnována otázkám, které byly formulovány v „Národní koncepci rodinné politiky“ v loňském roce. Základní ideou je zmapovat životní podmínky těch typů rodin, které se častěji nacházejí v obtížných životních situacích, porovnat různé formy finanční a nefinanční podpory rodin, zmapovat služby péče o děti předškolního věku a zkoumat souvislosti aktuálních demografických trendů jako nárůst bezdětnosti a demografické stárnutí.

Mezi nejvýraznější změny reprodukčního chování obyvatelstva České republiky po roce 1989 patří hluboký pokles počtu narozených dětí a úrovně plodnosti, zvyšování průměrného věku matky při porodu a též výrazný nárůst podílu dětí rozených mimo manželství. Z důvodu poklesu průměrného počtu dětí v rodině a narůstající bezdětnosti se upírá zájem některých odborníků na možnost

⁵ propočty za rok 2005 podle předběžných údajů Evropského srovnávacího programu

podpory vícedětných rodin jako jednoho z nástrojů zmírnění populačního úbytku a stárnutí populace.

Ačkoliv se od počátku 90. let výrazně snížil počet živě narozených dětí a zároveň došlo ke změně časování rození dětí (tj. jejich odkládání do vyššího věku matky), podíl dětí vyššího pořadí narozených v manželství zůstává téměř konstantní. Podíl dětí vyššího pořadí narozených mimo manželství se ovšem snížil (navzdory celkovému nárůstu mimomanželských dětí). Podíl dětí třetího a vyššího pořadí ze všech živě narozených dětí tedy v současnosti představuje zhruba 14 %. Ze všech rodinných domácností s dětmi představují rodiny se třemi a více dětmi 9 %. Tyto rodiny od počátku 90. let častěji než dříve vznikají též z vícečetných porodů, jejichž počet roste.

Rodiny s více dětmi vykazují specifika z hlediska životní úrovně, ekonomické aktivity (zejména žen), postavení v zaměstnání, nejvyššího ukončeného vzdělání i kupříkladu náboženského vyznání. Vícedětné rodiny patří ke skupinám obecně více ohroženým chudobou nebo sociálním vyloučením. Při zkoumání jejich životních podmínek a potřeb je nicméně nutno zohlednit jejich heterogenitu.

Podíl neúplných rodin mezi domácnostmi trvale roste a v roce 2001 (data SLBD 2001) tvořil 13,5 %. Přibližně ve dvou třetinách domácností osamělého rodiče se závislými dětmi žije jedno dítě a ve více než čtvrtině dvě děti. Přednosty domácností neúplných rodin se závislými dětmi jsou z 88 % ženy. Jinak jsou neúplné rodiny značně heterogenním typem z hlediska reálné formy soužití členů nukleární a širší rodiny i partnerského soužití, a tím i z hlediska životní úrovně a schopnosti zvládat potenciálně nepříznivou životní situaci, zejména v zájmu zabezpečení potřeb a vývoje dětí. Významnými diferenciacními faktory, nikoliv však universálními, jsou vzdělání a rodinný stav⁶. Matky z neúplných rodin většinou čelí problémům plynoucím jak z absence partnera a druhého rodiče jejich dětí, tak z celkového postavení ženy na trhu práce a ženy ve společnosti. Mohou sice využívat některých zvýhodnění v systému sociální ochrany, ten však v ČR, na rozdíl od mnoha jiných zemí, nevytváří zvláštní nástroje explicitně koncipované pro neúplné rodiny (výjimkou je délka mateřské dovolené a délka nároku na podporu při ošetřování člena rodiny), ale spíše stanoví podmínky, které jsou někdy pro tyto rodiny snáze splnitelné (např. u sociálního příplatku). Redukce chudoby prostřednictvím sociálních dávek má však např. nižší efekt než u úplných rodin⁷.

Příjmy v neúplných rodinách jsou ve srovnání s úplnými nižší, přesto se v „průměrné“ neúplné rodině náklady na děti od úplných adekvátně neliší. Osamělé matky řeší horší příjmovou úroveň vyšší ekonomickou aktivitou oproti ženám z úplných rodin (při nutnosti vyrovnat se s obtížnějším postavením na trhu

⁶ samotná definice neúplných rodin není zcela jednoznačná, formálně neúplná rodina je často nepřiznaným nesezdaným soužitím s dětmi.

⁷ srv. R. Trbola, T. Sirovátka – Efektivnost sociálních transferů při eliminaci chudoby v České republice, VÚPSV, Praha 2006

práce), omezováním jiných nákladů než na děti a využíváním pomoci širší rodiny. Mezi ženami z neúplných rodin je více ekonomicky aktivních, ale také více nezaměstnaných. Z toho plyne vyšší subjektivní i objektivní závislost na sociálních příjmech. Materiální situace je nejhorší v rodinách svobodných matek, relativně nejlépe jsou na tom ženy rozvedené. Celkově slabší životní úroveň vede i k většímu ohrožení chudobou a sociálním vyloučením, přičemž materiální deprivace bývá provázána nižším sociálním kapitálem i častějšími pocity deprese. Na druhé straně navzdory obtížnější situaci osamělé ženy většinou subjektivně dobře zvládají výchovné role vůči svým dětem.

Pozornost byla dále věnována jednomu z významných faktorů soudobého demografického vývoje – bezdětnosti. Ženy, které se narodily na přelomu 19. a 20. století, se vyznačovaly vyšší konečnou bezdětností než kohorty následující (konečná bezdětnost padesátiletých se v roce 1950 vyšplhala až přes 20 %). V mladších generacích byl pak podíl trvale bezdětných mnohem nižší – v roce 2001 se hodnota trvalé bezdětnosti zastavila na velmi nízké, čtyřprocentní úrovni. V české populaci není bezdětnost masovým jevem, některé skupiny žen se však vyznačují její vyšší úrovní. Diferenciačními faktory jsou především věk a rodinný stav. V mladších věkových skupinách, které ještě v době SLBD 2001 neukončily reprodukci, se odráží změna časování prvního porodu. Výsledný trend je tedy opačný než u klesající celoživotní bezdětnosti pozorované u starších generací. K nejvýznamnějším změnám dochází mezi dvacátým a třicátým rokem věku. Podle dat SLBD 2001 křivka podílu bezdětných předčila situaci z roku 1950 a od doby sledování vývoje plodnosti nemá nárůst podílů bezdětných do třiceti let obdoby.

Na strukturu bezdětných podle rodinného stavu působí mimo jiné snížení úrovně sňatečnosti, odkládání sňatků do vyššího věku a uplatňování jiných typů partnerského soužití. Z hlediska rodinného stavu platí (a to u všech jeho kategorií), že podíl bezdětných mezi roky 1950 a 2001 klesl, přičemž nejvíce se změnilo zastoupení bezdětných u rozvedených žen. Pokles podílů bezdětných se projevil také u svobodných žen, neboť bezdětnost svobodných je ovlivňována zvyšující se mimomanželskou plodností.

Vzhledem k hlubokým změnám úrovně plodnosti zaznamenaným v České republice od první poloviny 90. let je nicméně nárůst bezdětnosti velmi pravděpodobný. Úroveň konečné bezdětnosti kohort narozených na přelomu 60. a 70. let, kterých se změny reprodukčního chování především týkaly, je však v současné době možné zatím pouze odhadovat.

Pozornost byla rovněž věnována porovnání významu přímé a nepřímé finanční podpory a nabídkám služeb pro rodiny s dětmi. Podpora rodin s dětmi nabývá několika podob. Za nejvýznamnější lze považovat podporu finanční, realizovanou jednak přímo prostřednictvím sociálních dávek a jednak nepřímo přes daňová opatření. Zatímco přímá finanční podpora je zacílena na řešení konkrétních sociálních situací v životě (téměř všech) rodin (při splnění daných podmínek), daňová opatření působí v tomto směru omezeně, neboť je mohou využívat pouze plátcí daně, tedy výdělečně činné osoby. Rodiny samozviteľů

zvýhodňuje pouze jediná z dávek státní sociální podpory – sociální příplatek. Naopak úplné rodiny, resp. manželské páry s dětmi, mají jistou výhodu v daňové oblasti, neboť mohou uplatnit přímý odpočet z daně na manželku a využít společného zdanění manželů (což je prospěšné zvláště v rodině, kde má jeden z manželů velmi nízké nebo dokonce žádné pracovní příjmy).

Přestože z výzkumů z roku 2002⁸ vyplývá, že nižší daně oproti vyšším dávkám pro rodiny s dětmi preferují spíše úplné rodiny a rodiny s dospívajícími a dospělými dětmi, novější výzkumy tyto odlišnosti zcela nepotvrzují. Ve sféře usnadnění rodičovství, péče o děti a následné harmonizace pracovního a rodinného života představitelé úplných rodin i osamělí rodiče s dětmi, stejně jako zástupci rodin s předškolními i školou povinnými dětmi, upřednostňují spíše přímé finanční dávky, zejména pak dobře placenou mateřskou a rodičovskou dovolenou a dostatečně vysoké přídavky na děti. Snížení daní pro osoby s nezaopatřenými dětmi se v žebříčku preferencí vyskytuje na nižších příčkách.

Velký důraz kladený na finanční podporu rodin s dětmi je zřejmý i z alternativního porovnání vyšších finančních dávek s rozšířením sociálních služeb. Úplné i neúplné rodiny s malými i školními dětmi dávají ve většině případů přednost sociálním dávkám před nabídkou služeb péče o děti. Pokud však dáme do souvislosti finanční podporu rodiny se zlepšením podmínek pro uplatnění žen s malými dětmi na trhu práce, preference peněžní subvence pro rodiny s dětmi se vytrácí, neboť oběma opatřeními je přikládán téměř rovnocenný význam. Přímé finanční příspěvky zaměřené na rodiny ustupují do pozadí pouze v samostatné komparaci se zajištěním lepší dostupnosti bydlení pro mladé rodiny.

Po přímé finanční podpoře než po zajištění různých služeb volají častěji takové rodiny s dětmi, které se z hlediska svých příjmů a majetku cítí spíše hůře zajištěny. Naopak lépe materiálně zabezpečené rodiny přisuzují sociálním dávkám menší význam.

Jedním z velmi důležitých nástrojů umožňujících skloubit rodinám s malými dětmi rodinný a pracovní život je institucionální zabezpečení služeb pro malé děti, tedy fungující a všem sociálním vrstvám dostupná síť předškolních zařízení pro děti (tj. jeslí a mateřských škol). Dostupnost a možnost využití služeb mateřských škol sehrává významnou roli při nástupu (zejména) žen po rodičovské (příp. mateřské) dovolené. Pozornost byla věnována tomu, jaké je územní rozložení jeslí a mateřských škol v České republice, jakou mají tato zařízení kapacitu a jaký podíl dětí (z příslušné věkové skupiny) v nich tedy může být umístěn a jaký je vztah nabídky a poptávky po těchto službách.

Počet jeslí od počátku devadesátých let velmi výrazně klesal. V roce 1990 jich bylo na území celé ČR 1 043 s celkovou kapacitou 39 829 míst, do roku 2004 se jejich počet snížil na pouhých 58 s 1 708 místy. Územní rozložení jeslí je z krajského pohledu velmi nerovnoměrné, jsou navíc soustředěny především ve větších městech. Tento trend odráží pokles počtu narozených dětí i preference matek věnovat se dětem celodenně nejméně do tří let jejich věku. Nabídka je však

⁸ výzkumná serie STEM z roku 2002, věnovaná rodinám v různé fázi rodinného cyklu

nedostatečná z hlediska plnění sociální funkcí těchto zařízení – jsou prakticky nedostupná pro ty nejpotřebnější – pro mnohé rodiny sociálně oslabené.

Také počet mateřských škol v průběhu 90. let klesal, a to z původního počtu 7 328 ve školním roce 1989/1990 na 4 776 v roce 2004/2005. Došlo tedy k poklesu o 29 %. Tento fakt ovšem nemůže být vnímán zcela negativně, neboť se v důsledku prudce klesající porodnosti výrazně snížil i počet dětí ve věku 3 – 6 let v populaci, a to o více jak 33 %. Vývoj stavu mateřských škol byl tedy zejména reakcí na demografický vývoj v ČR od první poloviny 90. let. V současnosti se však začíná projevovat nepřipravenost sítě mateřských škol na změny v porodnosti. Ve školním roce 2004/2005 bylo evidováno 6 128 žádostí o umístění dítěte v mateřské škole, kterým nebylo vyhověno pro nedostatek míst, což představovalo 1,7 % dětí ze všech dětí ve věku 3 – 6 let.

Návštěvnost mateřských škol je v ČR trvale vysoká. Nejvyšší účast v předškolních zařízeních je setrvale u dětí pětiletých a za posledních několik let též u dětí čtyřletých. Školky navštěvuje stále větší podíl dětí nejen ve věku nad pět let (94 %), ale také mladších než tři roky (26 %). Rodičům takto malých dětí mateřské školy suplují funkci nedostupných jeslí. Ve sledovaném období bylo nejvíce mateřských škol malých, spadajících do kategorie do 100 dětí.

Cenová dostupnost mateřských škol je převážně uspokojivá⁹, problémem se může stát pro příjmově slabší rodiny. Z různých zdrojů jsou zjišťovány poplatky za služby a stravování v mateřských školách ve velmi širokém rozmezí při průměru okolo 800 Kč měsíčně na jedno dítě¹⁰ a v závislosti na zřizovateli, rozsahu služeb, míře dotací, ale také např. na velikosti obce (nejdražší jsou ve velkých městech). Nedostatečnost sítě předškolních zařízení zatím není kompenzována zařízeními jiného typu. Netradiční formy denní péče o děti předškolního věku jsou využívány v nepatrné míře. Důvodem je malá rozvinutost tohoto druhu služeb i malá tradice, která je mj. příčinou i jisté nedůvěry.

Pozornost rovněž byla věnována analýze některých aspektů nestání sféry z hlediska podpory rodin. Nevládní organizace hrají důležitou roli a získávají výhradní postavení v podpoře rodin hlavně tam, kde přestávají být rodiny soběstačné, a tam, kde je možno přispět ke zvýšení jejich soběstačnosti, uplatňují se však i v podpoře fungujících rodin. Jejich výhoda oproti státní sféře spočívá především v tom, že mají bližší vztah k praxi, a to zejména na lokální úrovni. Jsou mnohem flexibilnější a vykazují hlubokou znalost potřeb svých klientů, které

⁹ ve výběrovém šetření „Harmonizace rodiny a zaměstnání“, uskutečněném ve VÚPSV v roce 2005, vyjádřilo spokojenost s kvalitou služeb 97 % a s délkou otevíracích hodin 91 % respondentů, cenu služeb označilo za přijatelnou 82 % z nich, přičemž míra spokojenosti se lišila podle velikosti obce

¹⁰ s extrémy 100 či 5 000 Kč měsíčně; podle dat ČSÚ dosahují výdaje na poplatky a stravování v mateřských školách v průměru zhruba 400 Kč na jedno dítě měsíčně (data šetření „Náklady na výchovu a výživu dětí“ za rok 2003, zahrnutý i případy nepravdivých plateb, což snižuje celkový průměr); podle výběrových šetření zjišťujeme průměrnou výši výdajů 700 až 850 Kč (výzkum „Harmonizace rodiny a zaměstnání“, VÚPSV 2005 a výzkum „Muži a ženy v ČR: životní dráhy“, PrF UK, VÚPSV a SCaC, sběr dat 2005)

se snaží naplňovat. Pro dokonalejší vhled do zkoumané problematiky byla ve výzkumu využita kombinace kvantitativních a kvalitativních sociologických metod. Vzhledem k povaze výzkumu a využitých dat přitom bylo akcentováno hledisko pracovníků třetího sektoru.

Byly analyzovány oblasti, ve kterých neziskové organizace nabízejí podporu rodinám a poskytují jim své služby. Vybrané typy služeb (služby pro rodiče a nejmenší děti, péče o zdravotně postižené, podpora pěstounských rodin, nízkoprahová centra pro mládež, péče o seniory a pomoc cizincům) byly dále podrobněji studovány na příkladech konkrétních neziskových organizací, přičemž na základě těchto podrobných analýz byly formulovány obecnější problémy, se kterými se musí neziskové organizace vypořádávat. Pro zlepšení součinnosti státu s třetím sektorem by bylo především vhodné zkvalitnit vzájemnou komunikaci mezi těmito dvěma sektory. Nestátní neziskové organizace by ze strany státu uvítaly včasné financování a možnost předfinancování získaných projektů. Jasné vymezení pravidel pro jejich činnost a stanovení standardů kvality poskytovaných služeb by poskytlo pevný rámec činnosti organizací a zároveň by usnadnilo kontrolu aktivit třetího sektoru státem. Bylo by vhodné přehodnotit možnost poskytování daňových úlev neziskovým organizacím. Možným řešením nedostatečného zájmu o činnosti nestátních neziskových organizací ze strany některých místních samospráv by mohlo být i zavedení direktivního nařízení povinnosti obcí podporovat organizace poskytující sociální služby, případně podporující fungující rodinu.

Jako inovativní strategie managementu stárnoucích společností a veřejné politiky byl rovněž zkoumán koncept „age-mainstreamingu“. Z mnoha doporučujících i právně závazných dokumentů OSN, WHO, OECD i Evropské komise vyplývá pro ČR objektivní potřeba rozvinout metodický přístup k tvorbě veřejných politik senzitivních k demografickým změnám. Např. OSN ve svém Madridském Mezinárodním akčním plánu pro populační stárnutí z roku 2002 definuje preferenci nevytvářet již dále politiky pro staré lidi, ale zapojit seniory do tvorby politik. Age-mainstreaming se ukazuje být vhodnou metodou nejen pro zvyšování povědomí o demografických souvislostech veřejné politiky, ale také efektivní formou komunitní spolupráce a účinným prostředkem zvyšování inkluze věkových skupin.

Základy age mainstreamingu leží na šesti základních bodech:

- informovanost (sběr dat a analýza),
- zvyšování povědomí o tématu na různých úrovních,
- tvorba a sledování indikátorů,
- zohlednění demografických procesů v sociálních rozpočtech,
- evaluace politik a jejich inkluzivní úprava,
- koordinační a kooperativní aktivity.

Tyto body se však ukazují jako neúčelné, nejsou-li provázeny dostatečnou (politickou) vůlí jednotlivců a skupin, snahou o změnu a vytrvalostí. Tyto relativně

subjektivně determinované předpoklady tvoří nutnou, a jak se ukazuje často i dostatečnou podmínku pro tvorbu společnosti přátelské každému věku.

3.1.5. Projekt „Politika zaměstnanosti v novém tisíciletí“

V rámci tohoto projektu pokračoval cyklus, v němž byla postupně věnována pozornost rozboru politiky zaměstnanosti v jednotlivých členských zemích EU v závislosti na jejich předsednictví. Tentokrát byla pozornost soustředěna na politiku zaměstnanosti ve Finsku a její srovnání s politikou zaměstnanosti v naší republice. Navzdory odlišným sociálně politickým a ekonomickým podmínkám v obou zemích může finský přístup pro nás sloužit jako zajímavá inspirace.

Finsku se v průběhu několika desetiletí v minulém století podařilo zásadně zreformovat svoji ekonomiku. Z převážně zemědělské společnosti s poměrně rozvinutým dřevozpracujícím průmyslem se proměnila na ekonomiku založenou na znalostech a vzdělání, která pomohla dostat Finsko mezi nejbohatší země světa. Tento obrat způsobil v průběhu 5 – 6 let poměrně velký pokles míry nezaměstnanosti.

Finsko patří, v porovnání s Českou republikou, k těm zemím EU, kterým se daří plnit kritéria stanovená Lisabonskou strategií v oblasti zaměstnanosti – má vysokou míru ekonomické aktivity, vysokou míru zaměstnanosti žen i osob starších 50 let. Důraz na vysokou zaměstnanost je základem sociálního a ekonomického systému Finska. Z hlediska zaměstnanosti žen patří Finsko k zemím s nejvyšší mírou účasti žen na ekonomickém životě společnosti. Ženy pracují především na celý úvazek – i zde proto nejsou částečné úvazky tak časté jako v jiných evropských zemích. I přes výše uvedené hlavním problémem finského trhu práce zůstává nadprůměrná míra nezaměstnanosti (9 – 10 %).

Na rozdíl od České republiky Finsko vynakládá na politiku zaměstnanosti poměrně značný objem prostředků (3 % z HDP – výdaje na tuto oblast v ČR naopak patří k těm nejnižším, činí 0,45 % HDP). Jejich politika se zejména soustřeďuje na tzv. aktivaci nezaměstnaných, zvýšení podílu jejich zapojení do různých programů aktivní politiky zaměstnanosti (snaha o nárůst z 25 % na 30 %). V ČR se v současné době míra aktivace pohybuje okolo 15 % a cílem je zvýšit ji na 20 %. Tato úspěšnost finské politiky zaměstnanosti se odráží v krátké délce trvání nezaměstnanosti (na rozdíl od nás, kde je více než polovina nezaměstnaných bez práce déle než 1 rok).

Finsko uskutečnilo zásadní reformy svého důchodového systému i reformu institucí politiky zaměstnanosti ve snaze podpořit řešení situace obtížně zaměstnatelných občanů a těch, kteří jsou z různých důvodů ekonomicky neaktivní. V rámci těchto přijatých opatření byl zaveden i program částečných důchodů, díky kterému se podařilo zvýšit reálný věk odchodu do důchodu a podpořit ekonomickou aktivitu lidí v předdůchodovém i důchodovém věku.

Vedle analytického srovnání politik zaměstnanosti zemí EU a České republiky byla pozornost věnována i hledání rovnováhy mezi flexibilitou trhu práce a ochranou pracovníků v ČR. Východiskem se stal dánský model pracovního trhu, tzv. model flexicurity a možnosti jeho implementace v podmínkách ČR. V letošním roce se práce soustředily na studium a teoretické uchopení problematiky flexibility a ochrany trhu práce. Vedle definování hlavních pojmů, relací mezi nimi a z nich vycházejících teoretických modelů fungování trhu práce byla samotná problematika flexibility a ochrany trhu práce zasazena do širšího kontextu, rámce, který vysvětluje význam této problematiky a potřebu nového sociálně politického pojetí regulace trhu práce.

V rámci toho byly identifikovány hlavní sociální, demografické a ekonomické trendy, které mají výrazný vliv na vývoj trhů práce, ekonomiku a život ve společnosti. Jedná se o proces ekonomické globalizace jdoucí ruku v ruce s rychlým technologickým vývojem. Oba vývojové trendy mají značné dopady na fungování trhu práce. Dělbá práce se přesouvá směrem od ekonomicky vyspělých zemí k zemím rozvojovým, dochází k rychlým změnám na regionálních (národních) trzích práce, využívá se množství forem organizace práce a zaměstnávání a stoupá význam znalostí a informací v ekonomice. Pro některé je tak globalizace zdrojem bohatství a růstu příležitostí, pro jiné znamená rostoucí riziko nezaměstnanosti, chudoby a případného sociálního vyloučení. Nůžky sociální a ekonomické nerovnosti se v jejím průběhu stále více rozevírají.

Navíc se současně ekonomika stává stále více soukromou sférou, nezávislou na státní moci, a tedy i kontrole, což výrazně mění a limituje manévrovací možnosti vlád v otázkách sociální a ekonomické ochrany (nejen) nezaměstnaných. V mnoha zemích se mluví o krizi veřejných rozpočtů způsobenou faktem, že dané sociální systémy byly vytvořeny na jiné socioekonomické podmínky, než jaké panují v současnosti. K tomuto faktu se navíc přidává probíhající proces demografického stárnutí, rostoucí individualizace občanů, feminizace trhu práce a rostoucí rozmanitost forem partnerského života ve společnosti.

Flexibilita a variabilita forem se tak ukazuje být všudypřítomným prvkem spojeným nejen s vývojem současného trhu práce, ale i s životem ve vyspělých společnostech západního typu obecně. Se znalostí výše zmiňovaných vývojových trendů je v těchto zemích (Českou republiku nevyjímaje) nutné realizovat odborné analýzy zjišťující schopnost adaptace současných sociálních systémů ochrany pracovníků na nové podmínky. Podle řady odborných studií se jako nejperspektivnější vzhledem k dlouhodobější české politické praxi, ačkoliv finančně velmi nákladný, jeví skandinávský typ sociálního státu. Ten je schopen jak adaptace na nové podmínky probíhající v ekonomice a společnosti, tak i adaptace ve smyslu poskytování sociální ochrany, byť odlišnou formou, v případě ztráty pracovního místa.

A právě ze skandinávské praxe sociálního státu vychází dánský model fungování trhu práce. Stojí na třech základních pilířích – jednak na existenci flexibilního trhu práce z hlediska ochrany zaměstnání (v tomto smyslu to znamená

na deregulovaném procesu propouštění a najímání zaměstnanců), dále na relativně štedrém systému sociální ochrany nezaměstnaných, jejichž nárok na tuto ochranu je však podmíněn aktivní účastí na vzdělávacích opatřeních aktivní politiky zaměstnanosti, která je tím třetím pilířem systému. Jedná se o relativně nový způsob poskytování veřejné podpory v rámci fungování pružného trhu práce.

Na podobném principu vycházejícím z potřeby adaptace sociálních systémů na změny na trhu práce a společnosti jsou postaveny i další teoretické koncepty, jako např. Giddensova teorie třetí cesty nebo Schmidtova teorie tranzitivních trhů práce. A. Giddens ve své teorii propaguje myšlenku veřejné podpory trhu práce pomocí nově pojatého sociálního systému, ve kterém má být kladen důraz na zaměstnatelnost a tedy na vzdělávací prvky společnosti (systém celoživotního vzdělávání), na ekonomické pobídky, flexibilitu pracovní síly a skloubení rodinného a pracovního života. O to samé v podstatě usiluje i Schmidt. Rozdíl mezi nimi spočívá v určení, kdo má mít v této nové politice hlavní zodpovědnost. Schmidt se domnívá, že je nutné, aby hlavní břemeno leželo na státu a jeho institucích, naproti tomu Giddens klade důraz na individuální zodpovědnost s pouhou podporou státu.

Největší pozornosti na úrovni Evropské unie se v současnosti těší právě zmíněný dánský flexicurity model. Evropská komise dokonce v současné době v souvislosti se zájmem rozšířit aplikaci tohoto modelu mezi členskými zeměmi Evropské unie pracuje na vydání Zelené knihy týkající se modernizace pracovního práva. A jelikož i Česká republika je členem Evropské unie a výše zmíněné procesy se dějí i zde, je na místě se zamyslet nad potenciálními možnostmi a případnými dopady aplikace modelu flexicurity v podmínkách České republiky. Jsou totiž známy i výzkumné studie, které nezpochybňují úspěch tohoto pracovního modelu v zemích, jako je Dánsko a Švédsko, případně ještě Rakousko, o jeho implementaci v jiných sociálně politických podmínkách mají však vážné pochyby¹¹.

Z počátečního průzkumu povědomí o existenci a principech fungování flexicurity modelu mezi českými vládními představiteli, sociálními partnery a médii plyne, že je na velmi nízké úrovni. Některá média jeho existenci zaznamenala krátkými sloupky, stejně jako se ojediněle objevuje v diskusích představitelů v podstatě pouze levicových stran. Žádný hlubší zájem o jeho podrobnější analýzu a případné debaty o míře jeho implementovatelnosti na český trh práce dosud nejsou známy. A právě z toho důvodu usiluje druhá fáze projektu o analýzu současných podmínek na trhu práce z hlediska nastavení flexibilních a ochranných prvků. Jejím výstupem by měla být SWOT analýza této situace, která pak, spolu s dalšími podmínkami typickými pro Českou republiku, bude tvořit základ zvažování o případné aplikaci modelu flexicurity u nás. Přitom budou zjišťována úskalí této implementace a potenciální pozitivní i negativní důsledky

¹¹ viz např. Algan, Y., Cahuc, P. – Civic Attitudes and the Design of Labor Market Institutions: Which Countries Can Implement the Danish Flexicurity Model? IZA, Bonn 2006

spojené s tímto reformním procesem. Opěrnými body při tomto procesu se stanou také výsledky získané v rámci expertních hloubkových rozhovorů s hlavními aktéry trhu práce v České republice.

V rámci projektu byla dále hodnocena efektivita programů aktivní politiky zaměstnanosti. Hodnocení vychází z analýzy individuálních dat o nezaměstnaných za celou republiku a je zpracováno ve dvou fázích:

- v první fázi šlo o prosté sledování dopadů programů na odliv nezaměstnaných z registrů v krátkém a střednědobém horizontu,
- ve druhé fázi, z níž je nyní připravována pilotní zpráva, jde o pokus o odhad čistých efektů.

Na základě dosavadních analýz lze říci, že programy APZ významně snižují pravděpodobnost rizika setrvání v nezaměstnanosti. Zatímco v krátkodobém horizontu jsou účinné zejména programy tvorby míst, v případě rekvalifikací se efekt projevuje spíše postupným odlivem z registru a kulminuje až po jednom roce po programu, v některých případech i později. Výsledky naznačily, že opatření APZ více zvyšují šance na odchod z nezaměstnanosti u lidí dlouhodobě nezaměstnaných a lidí se zdravotním postižením, u nekvalifikovaných a starších nezaměstnaných. Bude však třeba provést další zpřesnění odhadu čistých efektů. Vyplývající doporučení orientují k zvyšování rozsahu opatření APZ, zlepšování jejich cílenosti k ohroženým skupinám nezaměstnaných, zkvalitňování programů a jejich větší provázanosti, prohloubení individualizace jejich aplikace (s tím souvisí i další zlepšení personálních kapacit služeb zaměstnanosti).

Nově byla do aktivit řešených v rámci tohoto projektu zařazena i problematika sociální ekonomiky. Evropská unie věnuje tomuto fenoménu značnou pozornost a, i když tento termín formálně ve svých oficiálních dokumentech nepoužívá, rozvoj sociální ekonomiky podporuje a implementuje ji do svých politik. Rozborem základních dokumentů týkajících se sociální ekonomiky bylo zjištěno, že hodnoty, které subjekty sociální ekonomiky vyznávají, utvářejí příznivé podmínky pro pracovní uplatnění osob, které mají dlouhodobě obtíže se získáváním a udržením pracovního místa. Jedná se o osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené. V oblasti zaměstnanosti se takto označují osoby, které jsou dlouhodobě nezaměstnané, přičemž příčiny dlouhodobé nezaměstnanosti mohou být různé – nízké vzdělání nebo absence vzdělání, věk, zdravotní postižení, péče o dítě nebo dlouhodobě těžce zdravotně postiženého člena rodiny, příslušnost k odlišnému sociokulturnímu prostředí, sociálně znevýhodňující prostředí. Proto bude těmto otázkám věnována pozornost i v příštím období, a to zejména z pohledu podmínek jejího fungování v naší zemi.

3.1.6. Projekt „Vybrané sociálně ekonomické aspekty transformace sociálních služeb“

V rámci tohoto projektu byla věnována pozornost:

- filozofickým a právním aspektům transformace sociálních služeb,

- rozboru sociálně zdravotních služeb poskytovaných klientům na ošetrovatelských odděleních domovů důchodců a v léčebnách pro dlouhodobě nemocné ze zřetelem k jejich sociální situaci a zdravotnímu stavu,
- optimalizaci struktury forem sociálních a zdravotních služeb na regionální úrovni,
- otázce přiměřenosti sociálních služeb aktuálním potřebám,
- problematice implementačního deficitu programů sociálních služeb,
- problematice působení standardů kvality sociálních služeb v období před jejich uzákoněním.

Je zřejmé, že otázka transformace sociálních služeb patří do kontextu reformy veřejné správy. V České republice, tak jako i ve všech transformujících se zemích, dochází k prohlubování sociálních problémů, které stát ne vždy dokáže uspokojivě řešit. Jedinou částí sociálního systému, která od roku 1989 neprošla výraznější legislativní změnou, jsou sociální služby¹². Proto až do dnešních dnů nadále v oblasti sociálních služeb stále ještě platí právní principy prakticky z roku 1988.

Podstata transformace u tak citlivé oblasti, jako jsou sociální služby, zahrnuje širokou škálu problémů, které při celém procesu, zejména při přípravě právní úpravy jako prakticky nového jevu, bylo a bude ještě v budoucnu nutné vyřešit. Diskuse o nové podobě sociálních služeb neskončí pouze u současné podoby zákona o sociálních službách, protože vzhledem k rostoucímu počtu potřebných lidí v naší společnosti je opravdu více než žádoucí, co nejdříve přijmout další právní instrumenty.

V rámci studie byla věnována pozornost analýze a rozboru transformačního procesu v oblasti sociálních služeb v naší zemi, pozornost byla věnována rovněž reflexi jejích právních aspektů s filosofickým podtextem. Součástí studie je i analýza právní úpravy sociální pomoci v rámci transformace sociálních služeb ve vybraných zemích, konkrétně Německa, Rakouska a Slovenska.

V rámci transformace sociálních služeb v naší zemi bylo sledováno hned několik skutečností – průběh transformace, její stěžejní právní aspekty včetně jejích souvislostí s filosofickým pojetím práva, otázka nároku na sociální služby jako takového, a jeho pojetí v naší právní úpravě, potažmo v právních úpravách vybraných zemí. Doplnujícím tématem celé problematiky je podrobné zpracování „domovského práva“ v jeho právně historickém kontextu včetně jeho právních aspektů souvisejících s možností legislativního zakotvení „domovského práva“ a „povinnosti obce“ postarat se o svého občana.

V rámci analýzy transformačních kroků v oblasti sociálních služeb zahraničí vzhledem k rozdílnosti právních úprav (a v některých případech nedostupnosti

¹² nový zákon o sociálních službách (č. 108/2006 Sb.) byl přijat teprve na jaře t.r. a v platnost vstoupí 1. ledna 2007

právní úpravy sociálních služeb obsažené například v podzákonných právních normách) nebylo možné provést úplné srovnání průběhu transformace sociálních služeb. Získané poznatky mohou umožnit nalézt možné příčiny kolize, jež lze uplatnit a současně jim předejít v budoucí podobě sociálních služeb, a to nejen z hlediska jejich právní úpravy.

V rámci studie věnované analýze sociálně zdravotních služeb poskytovaných klientům na ošetrovatelských odděleních domovů důchodců a v léčebnách pro dlouhodobě nemocné byla pozornost věnována otázce, nakolik nejen sociální situace, ale i zdravotní stav osob umístěných na těchto lůžkách je obdobný. V tomto smyslu bylo provedeno šetření v 16 léčebnách pro dlouhodobě nemocné a v 16 domovech důchodců, které přineslo z hlediska rozboru indikace pro přijetí tyto výsledky:

Kapitola MKN-10	Zkrácený název	DD-OL	LDN
II	Novotvary	2 %	8 %
IV	Nemoci endokrinní	13 %	11 %
V - VI	Poruchy duševní a choroby nervové	17 %	7 %
VII	Nemoci oka	1 %	1 %
IX	Nemoci oběhové soustavy	40 %	47 %
XI	Nemoci trávicí soustavy	2 %	1 %
XII	Nemoci kůže	3 %	1 %
XIII	Nemoci svalové a kosterní soustavy	12 %	9 %
XIV	Nemoci močové soustavy	3 %	1 %
XIX	Poranění, úrazy a jejich následky	1 %	13 %
	Ostatní chronická onemocnění vyžadující trvalou ošetrov. péči	6 %	1 %

Precizní informace o srovnání nákladů na ošetrovatelské a běžné lůžko v domově důchodců (DD) nebyli schopni naši respondenti poskytnout. Nicméně vyjádřili názor, že ošetrovatelská lůžka jsou dražší a pracovně náročnější než běžná lůžka. Zdravotní pojišťovny však tuto péči i nadále nehradí, ačkoli obyvatelé domovů důchodců nepřestávají být pojištěnci zdravotních pojišťoven. Tato péče je doposud hrazena zřizovateli domovů důchodců jako péče sociální, ačkoli zcela nepochybně má charakter péče zdravotní.

Jak ukazují i další odborné studie¹³ na příkladech z terénu, není zdravotní péče na ošetrovatelských lůžkách v domovech důchodců na potřebné úrovni. Již

¹³ např. B. Misconiová, I. Merhautová, L. Průša – Podmínky poskytování ošetrovatelské péče v rezidenčních zařízeních vč. návrhu propojení systémů zdravotní a sociální péče, Praha, VÚPSV 2003 nebo P. Fiala – Ukázka čísel kolem nákladů na „následnou“ péči, in Zdravotnické noviny č. 47/1997

před 15 lety bylo konstatováno ¹⁴, že „z domovů důchodců se postupně stávaly ošetrovací ústavy, kam přicházelo stále více lidí ve vysokém stupni nesoběstačnosti“. Tento stav se dodnes prakticky nezměnil a ani v současné době např. v § 49 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, není zdravotní péče zahrnuta mezi služby, které jsou poskytovány v domovech pro seniory.

Ani ve zdravotnictví není situace ideální. Ačkoli denní náklady na 1 lůžko jsou v léčebnách pro dlouhodobě nemocné proti domovům důchodců zhruba dvojnásobné (okolo 1 000 Kč na lůžko a den v LDN proti cca 500 Kč v domovech důchodců), pro zájem o zřizování většího počtu lůžek ošetrovatelské následné péče to zdaleka nestačí a následná péče je jak po kvantitativní, tak kvalitativní stránce nedostatečná ¹⁵.

Jedním z možných řešení je registrovat ošetrovatelská oddělení domovů důchodců jako nestátní zdravotnická zařízení tak, aby bylo možno uzavírat smlouvy se zdravotními pojišťovnami. Domníváme se však, že by bylo třeba jít dále – podstatně zlepšit následnou péči v resortu zdravotnictví a sjednotit ji s ošetrovatelskou péčí v domovech důchodců v resortu sociálních věcí.

Studie zaměřená na koncipování optimálního modelu sociálních a zdravotních služeb na regionální úrovni ukázala, že ve vybavení jednotlivých regionů těmito službami existují určité rozdíly objektivního charakteru, které vyplývají:

- z rozdílné míry urbanizace jednotlivých regionů,
- z věkové, kvalifikační, profesní a sociální struktury obyvatelstva na daném území,
- ze struktury osídlení jednotlivých územních celků a z odchylné velikosti jednotlivých obcí,
- z rozdílné míry realizace tradičních funkcí rodiny v péči o staré občany v jednotlivých regionech republiky,
- z nejrůznějších sociologických změn probíhajících ve společnosti, zejména z rozpadu vícegeneračního soužití rodin ¹⁶,
- z dlouhodobé absence koncepce rozvoje sociálních služeb.

Tyto skutečnosti ukazují, že při hodnocení vybavenosti jednotlivých regionů nelze uplatňovat stejná hlediska, jinak je potřebné hodnotit vybavenost zemědělských oblastí a městských aglomerací, jinak je třeba hodnotit vybavenost

¹⁴ viz H. Kasalová – Chronické a aktuální problémy ústavní péče o staré občany. Výzkumný ústav sociálního rozvoje a práce, Praha 1990

¹⁵ viz P. Fiala – Pacienti určení k likvidaci (Odvrácená tvář našeho zdravotnictví), in: Tempus medicorum č. 7 – 8/2006,

¹⁶ viz: L. Průša – Optimalizace struktury forem sociální péče s přihlédnutím ke specifikům jednotlivých oblastí, Metody regionální demoeconomické analýzy a prognózy, Dům techniky ČSVTS, České Budějovice 1987

Prahy a ostatních velkých města přilehlých aglomerací, jinak je nutno přistoupit k hodnocení vybavenosti např. horských a podhorských oblastí. Na druhou stranu je ovšem zřejmé, že ve vybavenosti jednotlivých okresů se odrážela celková pozornost a zájem, s nímž příslušné dřívější okresní úřady přistupovaly k zabezpečení potřeb občanů v této oblasti. Z tohoto pohledu má proto pouhé porovnání číselných hodnot bez znalosti těchto širších souvislostí pouze informativní charakter a je nutno ho chápat jen jako jedno z východisek pro analýzu optimální struktury forem sociální péče v jednotlivých regionech.

Významné místo při koncipování tohoto modelu patří poznatkům získaným v rámci komunitního plánování sociálních služeb. Podle schváleného zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, je tento plán výsledkem procesu aktivního zjišťování potřeb ve stanoveném území a hledání způsobu jejich uspokojování s využitím dostupných zdrojů. Jeho obsahem by měl být:

- popis a analýza existujících zdrojů a potřeb vč. ekonomického vyhodnocení,
- strategie zajišťování a rozvoje sociálních služeb,
- povinnosti zúčastněných subjektů,
- způsob sledování a vyhodnocování plnění plánu,
- způsob, jakým lze provést změny v poskytování sociálních služeb.

V celém procesu přípravy plánu sociálních služeb jsou však poněkud do pozadí zatlačeny tři velmi významné okruhy:

- provedení analýzy sociálně demografického vývoje obce (města) a jejího spádového území (popř. kraje) se zaměřením na vývoj těch věkových skupin, které jsou stěžejními příjemci sociálních služeb,
- porovnání zjištěných potřeb jednotlivých skupin klientů sociálních služeb s doporučenými hodnotami vybavenosti jednotlivých skupin obyvatelstva a s aktuálními trendy vývoje sociálních služeb,
- vazby sociálních služeb na související odvětví, zejména na zdravotní péči, bytovou politiku a dopravní obslužnost jednotlivých regionů.

Lze se domnívat, že bez promítnutí těchto vazeb do komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebude řada navržených cílů a směrů rozvoje postavena na reálném základě.

Pozornost byla věnována monitoringu procesů, jimiž jsou přijímány a aplikovány nástroje politiky sociálních služeb v rozdílných typech organizací poskytujících tyto služby. Při realizaci tohoto cíle byla pozornost zaměřena na uplatnění standardů kvality sociálních služeb jako nástroje politiky sociálních služeb samosprávných subjektů v období před jejich předpokládaným uzákoněním.

V první fázi byla pozornost soustředěna na proces vytváření vlastní politiky osobních sociálních služeb v rámci vybrané municipality (případová studie vzniku

politiky osobních sociálních služeb ve vybrané obci). Jak se ukázalo, význam standardů kvality závisí jednak na celkové pozici standardů v rámci vlastní politiky sociálních služeb obce a na povaze zapojení zainteresovaných subjektů. Jak ukazují výsledky výzkumu, na způsob implementace standardů kvality sociálních služeb a míru, v níž se je podaří reálně promítnout do kultury poskytování konkrétních poskytovatelů, působí:

- představy politické elity obce o funkci standardů kvality v rámci vlastní politiky sociálních služeb obce (např. nástroj prosazování politických cílů, nástroj změny kvality sociálních služeb apod.);
- povaha vztahu mezi účastníky procesu tvorby a implementace obecní politiky sociálních služeb z hlediska direktivnosti nebo participativnosti interakcí;
- zájmy a cíle, které účastníci s využitím standardů kvality v rámci obecní politiky sociálních služeb spojují (např. fiskální podpora obecního rozpočtu, posílení politické pozice, změna kritérií rozdělování prostředků z obecního rozpočtu, zajištění zakázek pro další subjekty apod.).

Ve druhé fázi byl výzkumný zájem zaměřen na otázku, jak se politika osobních sociálních služeb vytvořená samosprávou promítá do kultury poskytování osobních sociálních služeb konkrétní poskytovatelské organizace působící na území této obce. Výsledky studie poukazují na ambivalentní význam obecní podpory zavádění standardů kvality. Na jedné straně tato podpora představovala silný impuls pro místní poskytovatelské organizace zahájit zavádění standardů kvality ještě před jejich uzákoněním. Na straně druhé, není-li všem zúčastněným zřejmá pozice standardů kvality v rámci obecní politiky sociálních služeb, stává se tato podpora spíše problematickou. Nejasné postavení standardů kvality ve vlastní politice obce, tj. zda a jakým způsobem se bude hodnotit jejich plnění, a dále jakou roli bude mít jejich plnění v plánování a podpoře konkrétní služby ze strany politické reprezentace obce; může vést poskytovatele sociálních služeb ke snaze zavést standardy kvality rychle a s důrazem na splnění formálních náležitostí, jejichž plnění se snadno kontroluje, namísto ke snaze o skutečné sladění dosavadního způsobu poskytování služby se standardy kvality, což je vždy proces dlouhodobý.

První z jmenovaných přístupů lze nazvat „formální“ a lze ho vymezit jako pojetí implementace zaměřené na zpracování písemných podkladů (především metodických materiálů) za účelem uspokojení předpokládaných administrativních očekávání ze strany vnější kontroly. Jak se ukázalo ve zkoumané organizaci, takový přístup nejenže nevede ke zvýšení kvality poskytované služby, ale může vést i k jejímu zhoršení. Alternativní, „na službu orientovaný“ typ přístupu k aplikaci standardů kvality v organizaci by pak bylo možno vymezit jako pojetí implementace zaměřené na vytváření metodik primárně pro účely naplnění standardů kvality v praxi, tedy jako vodítka pro práci s klienty, a nikoliv pouze pro zajištění úspěchu při kontrole. Oba typy se liší aplikovanými prvky organizace, které znemožňují nebo podporují využívání vytvořených metodických materiálů

jako opory při práci s klienty, a dále organizačními principy uplatňovanými při implementaci standardů kvality.

Z analýzy výzkumného šetření zaměřeného na přiměřenost sociálních služeb aktuálním potřebám vyplynula značná setrvačnost postupů realizovaných v oblasti sociálních služeb, kdy pozornost byla věnována službám s ustálenou tradicí, a velmi málo pozornosti bylo věnováno sociálním službám zaměřeným na řešení problémů, s nimiž má ČR zkušenosti až po roce 1989. Služby v této oblasti doposud nejsou řazeny mezi standardní způsob řešení situace osob v nepříznivé sociální situaci a doposud se dostatečně nezavedly. Příznačná je přitom skutečnost, že aktivity orgánů státní správy a samosprávy se zřetelně koncentrují na sociální služby s ustálenou tradicí.

Výše uvedená skutečnost je patrná nejen v případě samotných sociálních služeb, ale promítá se také do situace cílových skupin – jako uspokojivou lze hodnotit situaci seniorů, v relaci k ostatním marginalizovaným skupinám se v dobré situaci ocitají ještě rodiče s dětmi na mateřské dovolené a osoby se zdravotním handicapem. S rostoucím stupněm marginalizace výrazně klesá i počet respondentů uvádějících pozitivní hodnocení jejich situace. Tato skutečnost do jisté míry vyplývá z povahy věci (s rostoucí marginalizací klesá velikost cílové skupiny, kapacita organizací i přijatelnost podpory příslušné skupině). Nicméně z výsledků vyplývá, že tato logika věci zřejmě není jedinou příčinou. Jedním z nejvíce varovných zjištění je srovnání významu problémů s neplacením nájemného (častý nebo klíčový problém v 50,5 % validních případů) s přiměřeností opatření realizovaných za účelem jejich řešení (v dostatečné míře řešen ve 24,8 % validních případů). Ve světle tohoto srovnání je zřejmé, že situaci osob bez přístřeší a osob žijících ve znevýhodňujícím sociálním prostředí (respektive situaci služeb pro tyto skupiny realizovaných) rozhodně nelze s odkazem na to, že se jedná o „osoby společensky nepřízpůsobené“, považovat za přijatelný stav.

Na realizaci sociálních služeb s nízkým rozsahem realizace, nízkou mírou přiměřenosti potřebám a nižší přiměřeností finančních prostředků se aktivněji podílely neziskové organizace. Toto zjištění poukazuje na značnou provázanost mezi systémovými předpoklady (jejichž důsledkem je diferenciací mezi bloky „státních“ a „nestátních“ sociálních služeb) a prioritami obecní politiky v oblasti sociálních služeb (jak z hlediska rozsahu realizace, tak z hlediska finančních prostředků). Změny systémových předpokladů pro realizaci sociálních služeb (např. zavádění změn v souvislosti se zákonem o sociálních službách, tvorba regionálních strategií, grantové programy apod.) jsou pouze jedním předpokladem úspěšné transformace sociálních služeb, druhým klíčovým momentem je nastavení priorit v oblasti sociálních služeb v obecní politice, především podle kritéria potřeby realizace jednotlivých typů sociálních služeb. Zjištěné disproporce mezi výší finančních prostředků na realizaci jednotlivých typů vzhledem k uváděné potřebě realizace svědčí o velmi slabé vazbě mezi potřebnostmi a prioritou, jež je službě skutečně přisuzována.

Dalším klíčovým poznatkem o financování sociálních služeb je skutečnost, že pouze u 5 ze 26 sledovaných typů sociálních služeb uvedly dostatek finančních prostředků více než dvě třetiny respondentů, u žádné z nich přitom nebyli s výší prostředků spokojeni všichni dotázaní. Srovnatelný počet spokojených a nespokojených respondentů u dalších 10 služeb a převaha negativního hodnocení u 11 zbývajících sociálních služeb jasně dokumentují, že na realizaci sociálních služeb na obecní úrovni je v současnosti poskytováno velice omezené úhrnné množství finančních prostředků. Zjištěné informace o struktuře finančních zdrojů na realizaci sociálních služeb poukazovaly na značné rezervy v oblasti získávání prostředků z různých zdrojů (dominovaly státní dotace a prostředky obce; prostředky z Evropské unie či jiné zdroje podle respondentů prakticky nebyly v sociální oblasti využívány).

Při analýze implementačního deficitu programů sociálních služeb byla zaměřena pozornost na rozbor podmínek řízení komplexních intervenčních programů s relativně vysokou plánovanou „přidanou hodnotou“. Jedná se o programy romské integrace v lokálních komunitách a na trhu práce. Byla prokázána těsná souvislost mezi implementačním deficitem plánovaných cílů a organizačním uspořádáním komplexních programů, zejména způsobem spolupráce mezi relativně nezávislými partnery z různých sektorů. Ukázalo se, že plnění vládních cílů podstatně podmiňuje relativně nezávislá činnost obecních samospráv, vládní program integrace naráží na nezáměr samospráv převzít větší díl odpovědnosti za řízení sociálních intervencí v postižených lokalitách. Deficity však způsobuje i nekoncepční plánování a provádění intervencí na úrovni terénních pracovníků i obecních organizací a komunit a dále absence kontrolní a regulační funkce vládní agentury při řešení konfliktů v rámci programu. Možno říci, že specializovaná implementační agentura na úrovni vládní koordinace politiky sociálních služeb prakticky neexistuje.

Dalším problémem implementace uvedených programů je malá koherence a adekvátnost řešení problémů sociálně vyloučených klientů vzhledem k cílům národního plánu sociálního začleňování. Ukázalo se, že tyto deficity způsobuje absence koordinační funkce územní samosprávy (kraje, města) při budování partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem služeb a státní politikou sociální inkluze v dané oblasti. Mezi další faktory patří nedostatek kompetentního personálu terénní sociální práce, neboť sociální pracovníci pro sociálně vyloučené lokality jsou vzácným lidským zdrojem.

3.1.7. Projekt „Mezinárodní migrace osob v ČR a její sociální a ekonomické souvislosti“

V rámci projektu byla pozornost rovněž vypracování analýzy dlouhodobých trendů v zahraničních pracovních migracích, přičemž důraz byl kladen na období po vstupu ČR do EU. Zvláštní pozornost byla věnována pracovním migracím občanů zemí EU/EHP a střední a východní Evropy. Byly shromážděny dostupné údaje o demografické skladbě cizinců, o jejich zastoupení v jednotlivých odvětvích a oborech národního hospodářství a o jejich postavení v zaměstnání. Ukazuje se,

že trh práce ČR je schopen absorbovat stále větší počet cizinců, přestože se podle zjištění ČSÚ v rámci VŠPS zvýšila zaměstnanost a snížila nezaměstnanost obyvatelstva. Český trh práce nadále je atraktivní zejména pro občany Slovenska a Polska, i když participace občanů dalších členských zemí na trhu práce ČR mírně roste. Pracovní migrace z členských zemí EU ale prozatím nestačí saturovat domácí poptávku po pracovní síle v určitých odvětvích a profesích.

Nejrozšířenější formou ekonomické aktivity cizinců je zaměstnání, ale ve srovnání se zaměstnaným obyvatelstvem ČR cizinci častěji podnikají. Podíl podnikajících cizinců se ale oproti minulým letům snížil, což svědčí mimo jiné nejen o liberálnějších podmínkách vstupu cizinců na trh práce, ale i o přísnějším rozlišování mezi svobodným podnikáním a závislým zaměstnáním. Lépe je postupováno proti skrytému zaměstnávání cizinců. Spektrum zemí, jejichž občané jsou evidováni na trhu práce v naší zemi, je stále velmi široké (zhruba 185 zemí). Polovinu zaměstnanců z řad cizinců představují občané Slovenska, čtvrtinu občané Ukrajiny a necelou desetinu (8 %) občané Polska.

Více než třetinu (35 %) cizinců pracujících na základě živnostenského oprávnění představují Vietnamci a necelou třetinu (32 %) Ukrajinci. Cizinci doprovázejí stále častěji jejich rodiny. Usídlení a integrace legálně pobývajících cizinců je vládou podporována. Roste počet cizinců studujících na českých vysokých školách, kteří budou moci po ukončení studia pracovat v ČR.

Výběrové pracovní migrace jsou cílem migrační politiky vlády České republiky. Prozatím je výběrový systém stále velmi pomalý a nákladný. Trh práce potřebuje nejen vysoce kvalifikovanou pracovní sílu, ale i kvalifikované řemeslníky, dělníky a pomocné pracovníky v průmyslu i zemědělství. Pracovní migrace reagující na aktuální potřeby trhu práce mají stále své opodstatnění. Moderní trhy práce vyžadují flexibilní pracovní sílu, kterou lze získávat z domácích i zahraničních zdrojů. Česká republika usiluje o integraci cizinců ve všech sférách sociálního života, tedy i na trhu práce. Vláda usnadňuje kvalifikovaným cizincům, o něž má zájem, vyhledání pracovního místa prostřednictvím internetu. Portál MPSV propojuje nabídku pracovních míst ze strany českých podnikatelů s poptávkou ze strany cizinců.

V rámci analýz zabývajících se problematikou pracovní migrace českých občanů do zahraničí, byla pozornost zaměřena na sledování skutečného migračního pohybu. Její těžiště tvoří tři základní roviny poznatků:

- zhodnocení informačních zdrojů o skutečné pracovní migraci českých občanů do zahraničí (zejména zemí EU),
- monitoring zkušeností států s otevřeným trhem práce pro české občany,
- aktuální stanoviska a změny postojů zemí, které vyhlásily přechodné omezení volného pohybu pro občany z nových členských států s důrazem na Německo a Rakousko.

Souhrnně lze konstatovat, že údaje o reálné migraci českých občanů v zahraničí jsou značně omezené, neboť v ČR, podobně jako v ostatních zemích původu migranta, neexistuje registrační povinnost při odjezdu do zahraničí. Při

legální pracovní migraci jsou čeští občané registrováni pouze v cílové migrační zemi (obdobně jako ČR vede statistiky cizinců na svém území). Problémem je skutečnost, že národní statistiky v jednotlivých EU-zemích nejsou jednotné a čeští migranti netvoří v těchto státech národnostně početnou skupinu a v důsledku toho jsou zpravidla zahrnuti pod kolonku „ostatní“.

Studie proto využila dostupné statistiky EUROSTATU, kde však byla hlavním problémem aktuálnost dat. Údaje z roku 2004 ještě neprezentují skutečný migrační pohyb českých občanů, neboť vstup ČR do EU se datuje k 1. 5. 2004. Z tohoto pohledu nejaktuálnější a nejrealnější údaje o skutečném počtu občanů ČR pracujících v zahraničí poskytují statistiky povinné registrace cizinců z nových členských zemí v EU státech s otevřeným trhem práce (především Velké Británii). Za podstatný informační zdroj byla považována zpráva vydaná Evropskou komisí o volném pohybu pracovníků od rozšíření EU v roce 2004.

Zaměření studie nebylo pouze empirické. Smyslem bylo postihnout i teoretické aspekty sledovaného problému, její součástí je celkové zhodnocení v Evropě používaných metodologických přístupů k zjištění rozsahu migračního potenciálu. Studie shrnuje existující metodologické přístupy a analyzuje je z hlediska jejich hlavních pozitivních i negativních (problémových) aspektů. Konkrétně se jedná o:

- ekonometrické modely,
- výpočty migračního potenciálu na základě plausibility,
- sociometrické postupy.

V rámci studie byla rovněž provedena analýza přístupu české strany ke stanovení rozsahu pracovní migrace českých občanů v zahraničí. Jedná se o charakteristiku metodologických postupů používaných ve VÚPSV (především sociologické průzkumy potenciální zahraniční pracovní migrace) a ČSÚ (zjišťování reálné migrace českých občanů v zahraničí na základě platební bilance ČR).

Monitoring zkušeností států s otevřeným trhem práce zahrnuje závěrečné zhodnocení dvouletého působení přechodných opatření k omezení volného pohybu a změny postojů jednotlivých členských států (EU-15) k otevření trhu práce pro občany z nových členských států po 1. 5. 2006 (revizi přechodných opatření). Součástí studie, která bude dokončena do konce tohoto roku, bude i monitoring postoje k této politicky citlivé otázce v Rakousku a Německu.

Problematicke migrací bylo v posledních letech v ČR věnováno mnoho pozornosti, přičemž bylo studováno především postavení imigrantů na trhu práce a dále integrační procesy cizinců do majoritní společnosti. Poněkud stranou však doposud zůstávala zkoumaná problematika zdůrazňující pohled na rodiny přistěhovalců, která vytváří širší interpretační rámec pro mnohé oblasti v procesu adaptace a integrace cizinců do české společnosti. Přitom je zřejmé, že důležitou roli hraje nejen ta část rodiny, která přichází s cizincem do hostující země, ale i ta, kterou za sebou zanechává ve své původní zemi. Proto byla pozornost

v rámci projektu věnována i podmínkám, ve kterých žijí přistěhovalci a jejich rodiny na území ČR a problematice slučování rodin.

Pilotní studie o podmínkách rodin přistěhovalců otevírá tuto doposud v ČR nedostatečně studovanou oblast, přičemž se zaměřuje na dvě základní roviny:

- zprvé představuje základní současné teoretické koncepce migračních procesů a typy imigračních a integračních politik evropských vlád a nastiňuje vhodnou orientaci dalšího výzkumu a studia v problematice rodin přistěhovalců,
- zadruhé se věnuje konkrétním podmínkám a legislativě platné pro cizince v ČR (v tomto směru byly popsány životní podmínky přistěhovalců v ČR, které podle zjištění výzkumu zásadním způsobem ovlivňuje pozice cizince na trhu práce, od níž se odvíjí životní úroveň nejen imigranta samotného, ale i dalších členů jeho rodiny).

Pozornost byla dále věnována legislativnímu rámci slučování rodin i reálným možnostem jeho naplňování. Nechybí ani deskripce mechanismů a možností zajištění sociálního zabezpečení pro cizince (státní sociální podpora, nemocenské pojištění, důchodové pojištění, sociální péče).

3.2. Zapojení do grantových programů

Na projekty realizující výzkumný záměr z institucionálních prostředků navazují i v letošním roce účelově financované projekty, které tvořily významné finanční zdroje na krytí nezbytných terénních šetření a personálních vstupů, které nemohly být realizovány z institucionálních prostředků. V r. 2006 VÚPSV řešil popř. se podílel na řešení těchto grantových úkolů:

a) projekty financované ze státního rozpočtu:

- Kvalita pracovního života (tématický projekt TP-5 „Moderní společnost a její proměny“ Národního programu výzkumu, poskytovatel MPSV, VÚPSV příjemce)
- Politicko-právní institucionální rámec České republiky a jeho proměny v kontextu vstupu do Evropské unie (tématický projekt TP-5 „Moderní společnost a její proměny“ Národního programu výzkumu, poskytovatel MPSV, Sou AV ČR příjemce, VÚPSV spolupříjemce)
- Společnost vědění – nároky na kvalifikaci lidských zdrojů a na další vzdělávání (tématický projekt TP-5 „Moderní společnost a její proměny“ Národního programu výzkumu, poskytovatel MPSV, NVF příjemce, VÚPSV spolupříjemce)
- Podpora zaměstnávání starších osob (tématický projekt TP-5 „Moderní společnost a její proměny“ Národního programu výzkumu, poskytovatel MPSV, MARKENT příjemce, VÚPSV spolupříjemce)

- Rodina, partnerství a demografické stárnutí – generace a gender (tématický projekt TP-5 „Moderní společnost a její proměny“ Národního programu výzkumu, poskytovatel MPSV, PřF UK příjemce, VÚPSV spolupříjemce)
- Rodina, zaměstnání a vzdělání (tématický projekt TP-5 „Moderní společnost a její proměny“ Národního programu výzkumu, poskytovatel MPSV, MU příjemce, VÚPSV spolupříjemce)
- Sociálně ekonomické postavení OSVČ ve společnosti (tématický projekt TP-5 „Moderní společnost a její proměny“ Národního programu výzkumu, poskytovatel MPSV, VÚPSV příjemce)
- Gender v managementu (tématický projekt TP-5 „Moderní společnost a její proměny“ Národního programu výzkumu, poskytovatel MPSV, VÚPSV příjemce)
- Riziko možného odlivu kvalifikovaných odborníků z ČR do zahraničí (tématický projekt TP-5 „Moderní společnost a její proměny“ Národního programu výzkumu, poskytovatel MPSV)
- Charakter nositelů pojištění (účelová podpora na řešení projektů vědy a výzkumu, poskytovatel MPSV)
- Migrující osoby v České republice – postavení na trhu práce a sociální integrace (program 2D – Sociálně ekonomický rozvoj české společnosti Národního programu výzkumu II., poskytovatel MŠMT, VÚPSV příjemce, MU spolupříjemce)
- Aktivní stárnutí, rodina a mezigenerační solidarita (program 2D – Sociálně ekonomický rozvoj české společnosti Národního programu výzkumu II., poskytovatel MŠMT, PřF UK příjemce koordinátor, VÚPSV příjemce, SC&C příjemce)
- Porovnání výběru pojistného a daní (účelová podpora na řešení projektů vědy a výzkumu, poskytovatel MPSV)
- Možnosti sloučení výběru a vymáhání pojistného na sociální zabezpečení s výběrem a vymáháním daně z příjmu fyzických osob a s výběrem a vymáháním pojistného na všeobecné zdravotní pojištění (účelová podpora na řešení projektů vědy a výzkumu, poskytovatel MPSV)

b) projekty EQUAL:

- Rozvoj sociálních služeb v regionech s převahou venkovského obyvatelstva a příprava specializačních kurzů pro pracovníky sociálních služeb, jejich ověření a zavedení do praxe v Pardubickém kraji (spolupráce ÚP Chrudim)
- Proč mají zůstat stranou? Komplexní posílení a využití pracovního potenciálu žadatelů o azyl (spolupráce Konsorcium nevládních organizací pracujících s uprchlíky v ČR)
- IQ servis – systém pro úspěšné uplatnění Romů na trhu práce (spolupráce IQ Roma Servis, o.s.)

- Role rovných příležitostí pro ženy a muže v prosperitě podniku (spolupráce Gender Studies, o.p.s.)
- c) projekty PHARE:
- Příležitostná registrovaná práce
- d) zahraniční projekty
- EIRO - European Industrial Relation Observatory (zadavatel European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions)
 - EWCO - European Working Conditions Observatory (zadavatel European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions)
 - ERM –European Restructuring Monitor (zadavatel European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions)
 - Qualitative Post Test on European Working Conditions Survey (zadavatel European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions)
 - Protection and Support Measures for Third Country National Street Children in the EU Member States (zadavatel European Commission, Berliner Institut für Vergleichende Sozialforschung)
 - Studies on the representativeness of the social partners at sectoral level in the European Union, and monographs on the situation of the social partners in the candidate countries (zadavatel European Commission, The Catholic University of Louvain)
 - Evaluation of Mainstreaming Social Inclusion (zadavatel European Commission, Combat Poverty Agency, MPSV)
 - Undeclared labour in the construction industry (zadavatel The European Federation of Building and Woodworkers ,The European Institute for Construction Labour Research)
 - The Aspect of Culture in the Social Inclusion of Minorities (zadavatel European Commission, European Centre for Minority Issues)
 - Attractive Workplace for All (zadavatel European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, AWWW GmbH ArbeitsWelt - Working World)

V pololetí t.r. byl úspěšně ukončen grantový projekt MPSV "Charakter nositelů pojištění". Výzkum se zaměřil na informace o organizačním uspořádání jednotlivých pilířů důchodového systému ve vybraných členských státech EU a o nositelích důchodového pojištění v těchto zemích. V souladu s požadavky zadavatele obsahuje závěrečná zpráva projektu v první části dílčí přehledy za jednotlivé státy a v části druhé shrnutí hlavních získaných poznatků ve formě srovnávacích tabulek a komentářů. Základními výstupy jsou poznatky o vztazích nositelů pojištění v rámci jednotlivých pilířů i mezi nositeli pojištění různých pilířů, charakteru nositelů pojištění v jednotlivých pilířích důchodového systému

a charakteru výplaty nároků z důchodového pojištění. Výzkum dále přináší informace o možnosti nositelů pojištění působit v zahraničí, zajištění kontroly činnosti nositelů pojištění a možnosti přenositelnosti důchodových práv mezi nositeli pojištění v rámci důchodových pilířů jednoho státu i mezi nositeli pojištění různých států.

Základní metodou řešení bylo dotazníkové šetření mezi národními experty. Dotazník pro národní experty obsahoval kromě okruhů otázek vztahujících se k výše uvedeným tématům také otázku na úpravu přenosu důchodových práv euroúředníků (nařízení Rady č. 259/68). Šíře poskytnutých odpovědí se u jednotlivých zemí významně lišila. Ke shromáždění doplňujících údajů byly využity především dokumenty publikované národními nositeli pojištění, dostupná primární legislativa a studie mezinárodních institucí (EU, ISSA, Světová banka).

Vzhledem k tomu, že systémy důchodového pojištění vybraných zemí jsou velice různorodé (ve zmíněné zprávě byly rozčleněny do 5 skupin), přinesl výzkum užitečné informace o možnostech organizačního zabezpečení reformy a v takovém rozsahu dosud nepublikované srovnání všech pilířů důchodového systému ve vybraných zemích. Výstupy tohoto projektu budou využívány nejen na půdě VUPSV a MPSV, ale jistě i dalších vládních i nevládních institucí.

Velmi zajímavé poznatky v rámci projektu „Role rovných příležitostí pro ženy a muže v prosperitě podniku“ přinesla rovněž studie "Zaměstnání a péče o malé děti z perspektivy rodičů a zaměstnavatelů", která se zaměřila na zjišťování možností rodičů sladit péči o děti s uplatněním v zaměstnání a na případné limity či diskriminace, které jsou vůči rodičům malých dětí uplatňovány. Zkoumán byl jak pohled matek na danou problematiku, tak i přístup zaměstnavatelů. Výzkumy probíhaly paralelně a byly provedeny ve 2. polovině roku 2005 a na počátku roku 2006.

Hlavní pozornost byla věnována formálním institutům, které mají umožnit realizaci rodičovství při současné potřebě uplatnit se na trhu práce. Jednalo se především o využívání rodičovské dovolené oběma rodiči, přístup zaměstnavatelů k tomuto institutu a reálné možnosti matek a otců k návratu na původní místo po skončení rodičovské dovolené. Výsledky výzkumů potvrzují, že převaha tradiční dělby rolí je v ČR stále velmi silně zakořeněna, přestože zde bylo v posledních letech učiněno několik legislativních kroků k vyrovnaní genderových rozdílů. Dále bylo sledováno, jak rodiče řeší situaci při péči o nemocné děti a v jaké míře využívají volno na ošetřování člena rodiny.

Přístup zaměstnavatelů velkých organizací k zaměstnávání rodičů malých dětí se podle kvalitativního výzkumu ukázal být v zásadě korektní tím, že tito nebyli oproti ostatním zaměstnancům prokazatelně diskriminováni. Z výpovědí žen a z rozhovorů se zaměstnanci pracovních úřadů je ale zřejmé, že diskriminační praktiky vůči ženám s malými dětmi na trhu práce existují. Na straně zaměstnavatelů zatím zcela absentuje tzv. „family friendly“ přístup založený na větším vzájemném respektu k zájmům zaměstnavatelů a zaměstnanců uskutečňovaném v zájmu pozitivních efektů pro obě strany. Rezervy jsou jak

v zavádění netradičních pracovních režimů, tak ve větší variabilitě zaměstnaneckých výhod.

V rámci projektu „Rodina, partnerství a demografické stárnutí - generace a gender“, plánovaného na léta 2004-2006, byla vypracována zpráva shrnující základní výsledky empirického šetření a zpracováno několik dílčích analýz. Jedním z hlavních témat byla problematika stárnutí společnosti, jež v kontextu celospolečenských změn stále nabývá na významu. V této souvislosti jsme se zabývali na jedné straně sociálně psychologickými aspekty stárnutí spojenými s odchodem do důchodu a jeho dopadem na život jednotlivce, na straně druhé jsme věnovali pozornost otázkám péče o starší nesoběstačné členy rodiny. Další analýzy byly zaměřeny na rodinu v její reprodukční fázi. Z tohoto hlediska jsme zkoumali dostupnost služeb péče o děti předškolního věku jako jeden z hlavních nástrojů usnadňujících slučitelnost pracovních a rodinných závazků. Předmětem zájmu byly též měnící se role otců a matek v kontextu podmínek na trhu práce, změny v ekonomickém uspořádání rodiny ve vztahu k výchově dětí a rozdělní rolí v rodině. V neposlední řadě byla problematika rodiny zkoumána rovněž z hlediska ohrožení dětí sociálním vyloučením. Projekt byl prodloužen a zpracování plánovaných souhrnných studií bylo přesunuto na rok 2007.

3.3. Prezentace získaných poznatků na konferencích a seminářích

Značnou pozornost věnoval v tomto roce VÚPSV rovněž prezentaci poznatků získaných při řešení jednotlivých studií na veřejnosti.

V dubnu uspořádal VÚPSV ve spolupráci s Institutem rehabilitace zrakově postižených Fakulty humanitních studií Karlovy Univerzity konferenci "Cesty ke společnému světu". Cílem konference bylo zhodnotit uplynulé období výuky prostorové orientace v naší zemi a posoudit, jak se před pěti lety zpracovaná koncepce péče o zrakově postižené občany promítá do praxe a kde existují ještě bariéry, které brání efektivní realizaci navržených opatření a kroků.

V květnu 2006 uspořádal VÚPSV ve spolupráci s Fakultou sociálních studií Masarykovy univerzity a ministerstvem práce a sociálních věcí v Brně mezinárodní konferenci na téma "Sociální vyloučení a sociální politika". Na této konferenci akademičtí pracovníci a odborníci z praxe diskutovali nad tím, jak přistoupit k novým výzvám kladeným na sociální politiku v důsledku tzv. „nových rizik“. Cílem konference bylo prohloubení přímé spolupráce mezi odborníky z praxe a akademickými pracovníky při přístupu k této relativně nové agendě a komparace poznatků z České republiky a ze Slovenska. Konference se účastnilo více než 100 odborníků z akademických pracovišť, veřejné správy i z nestátních neziskových organizací včetně PhDr. Vladimíra Špidly, komisaře EU pro sociální otázky, zaměstnanost a rovné příležitosti. V průběhu konference vystoupila se svými příspěvky rovněž řada pracovníků VÚPSV.

V září 2006 uspořádal VÚPSV ve spolupráci s časopisem Rezidenční péče kulatý stůl k aktuálním otázkám financování sociálních služeb. Po úvodním

vystoupení Mgr. Martina Žárského, ředitele odboru sociálních služeb MPSV, diskutovali zástupci zřizovatelských organizací i poskytovatelé rezidenčních služeb nad stěžejními body nového zákona o sociálních službách. Nejzajímavější diskusní příspěvky byly uveřejněny na stránkách č. 3/2006 časopisu Rezidenční péče.

Vedle těchto vlastních aktivit se pracovníci VÚPSV zúčastnili celkem 105 konferencí a seminářů (z toho na 34 v zahraničí), na nichž v rámci svých aktivních vystoupení představili poznatky, k nimž v rámci řešení jednotlivých studií dospěli.

Podrobný přehled účasti pracovníků VÚPSV na jednotlivých seminářích a konferencích spolu s tématy jejich vystoupení je uveden v příloze č. 6.

3.4. Prezentace získaných poznatků v odborném tisku

Významnou součástí aktivit jednotlivých pracovníků VÚPSV je prezentace získaných poznatků v odborném tisku. V roce 2006 byla v odborném tisku publikována řada statí a článků, podrobný přehled publikační činnosti je uveden v příloze č. 7.

Rozsah publikační činnosti je v porovnání s počátkem tohoto století výrazně limitován vzhledem k tomu, že přestal vycházet odborný časopis „Sociální politika“, který představoval významnou platformu jak pro pracovníky v sociální oblasti, kteří jeho prostřednictvím měli možnost seznámit se s aktuálními záměry v legislativní, normotvorné a koncepční činnosti MPSV i jiných ústředních orgánů státní správy, tak i pro vědecké pracovníky z výzkumných ústavů, vědeckých a univerzitních pracovišť, kteří na jeho stránkách mohli prezentovat svoje aktuální poznatky. V tomto smyslu se jeví jako naléhavá potřeba vytvoření platformy pro publikaci odborných textů, což stávající podoba časopisu Práce a sociální politika neumožňuje.

4. Hodnocení další činnosti povolené zřizovatelem

Podle Statutu VÚPSV schváleného ministrem práce a sociálních věcí má VÚPSV vedle své vědeckovýzkumné činnosti povolenu rovněž poradenskou informační činnost. Poradenský a informační systém VÚPSV navazuje bezprostředně na výsledky výzkumu a rozsahem informační databáze umožňuje pružné přenášení poznatků do konkrétních podmínek společenské praxe. Na podporu vlastní výzkumné činnosti, pro potřeby vědecké veřejnosti a občanů VÚPSV rozvíjí dokumentační, rešeršní a ediční činnost a v rámci Českého informačního centra sociální ochrany, které je jeho nedílnou součástí, provozuje a rozšiřuje odbornou knihovnu.

V roce 2006 se ČICSO zaměřilo především na plnění úkolů vyplývajících z projektu Informační otevřenost VÚPSV, převážně stálých, stanovených jak

z hlediska dlouhodobější perspektivy, tak na základě aktuálních potřeb. Pozornost byla věnována rozvoji a zkvalitňování informačních a knihovních služeb.

V oblasti **zpracovávání a poskytování informací** došlo k významnému zlepšení automatizovaného knihovního systému rozsáhlou modernizací softwarového vybavení, aktualizován byl výpůjční modul a modul periodik.

Fond knihovny byl budován a rozšiřován především se zřetelem na potřeby výzkumu a požadavky uživatelů knihovny. Dokumentačně bylo zpracováváno 76 domácích a zahraničních periodik. Pro lepší dostupnost byl k dispozici on-line přístup do elektronické verze vybraných zahraničních časopisů a do databáze EBSCO. K získávání relevantních a aktuálních informací sloužilo rovněž pravidelné monitorování webových stránek významných mezinárodních institucí a organizací (např. EU, ILO, ISSA, Eurostatu, OECD, Světové banky, European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, Migration Dialogue, Institute for Social and Economic Research a dalších). Relevantní informace byly průběžně zpracovávány a zpřístupňovány.

V rámci informační podpory výzkumu zabezpečovalo ČICSO pro pracovníky výzkumných týmů rešerše literatury, podkladové materiály a další informace.

ČICSO rovněž zpracovávalo přehled publikační činnosti a evidenci citací výzkumných pracovníků VÚPSV a připravilo podklady a údaje do databází CEP, CEZ a RIV informačního systému výzkumu a vývoje, který spravuje Rada vlády pro výzkum a vývoj.

Významnou součástí činnosti ČICSO v r. 2006 byla **správa a aktualizace internetových a intranetových stránek VÚPSV**. Webové stránky VÚPSV mají pro prezentaci ústavu a jeho činnosti i pro činnost samotného ČICSO zásadní význam. Jsou zde uveřejňovány informace o probíhajícím výzkumu, v plnotextové podobě výstupy z jednotlivých výzkumných projektů, pravidelné bulletiny a Dokumentační zpravodaj, přehled publikační činnosti jednotlivých výzkumných pracovníků a další důležité materiály a informace z domácích i zahraničních zdrojů. Uživatelé knihovny zde mají přístup k on-line katalogu knihovny s možností přímého vyhledávání a elektronické rezervace a objednávání publikací. Webové stránky ústavu rozhodujícím způsobem zvyšují dostupnost informací o VÚPSV i služeb ČICSO širokému okruhu zájemců, jejichž počet každým rokem stoupá.

Dalším dlouhodobým úkolem vyplývajícím z projektu Informační otevřenosti je pravidelné **vydávání bulletinů a Dokumentačního zpravodaje**. V roce 2006 byly vydány tyto publikace:

➤ **Bulletin č. 21 – Vývoj hlavních ekonomických a sociálních ukazatelů ČR 1990 – 2005**

Jedná se o dvoujazyčný česko-anglický bulletin, který poskytuje přehled o vývoji základních ekonomických a sociálních ukazatelů včetně platné legislativy ze sociální oblasti a grafických znázornění v dlouhodobých srovnatelných časových řadách za celé transformační období a vybraná mezinárodní srovnání. Je určený pro informaci předním českým institucím,

jakož i zahraničním zájemcům. Cenný je pro poskytování souhrnných a vzájemně provázaných přehledů základních dat a legislativy, které jsou jinak mnohdy pracně zjistitelné z nejrůznějších informačních zdrojů a předpisů. Bulletin poskytuje aktuální základní ekonomické informace (výroba a produktivita, trh práce, spotřebitelské ceny a mzdy, zahraniční obchod a platební bilance), vybrané sociální ukazatele vč. platné legislativy, údaje o sociálně zdravotním systému, daních a pojistném, základních demografických ukazatelích, jakož i cenná mezinárodní srovnání.

➤ **Bulletin ČICSO č. 12**

Bulletin ČICSO, který vychází v roční periodicitě, obsahuje pravidelně informace o výzkumu VÚPSV, o činnosti ČICSO a o zajímavých událostech a aktualitách v oblasti práce a sociálních věcí na mezinárodní úrovni, především v rámci EU.

➤ **Dokumentační zpravodaj**

Dokumentační zpravodaj je publikovaný každý měsíc a obsahuje rozsáhlý výběr bibliografických záznamů přírůstků knihovny a dokumentačně zpracovaných časopiseckých článků, právních předpisů, speciálních dokumentů a jiných materiálů.

➤ **Mezinárodní pracovní migrace v ČR – bulletin č. 16 a 17**

Bulletin obsahuje aktuální data a dostupné časové řady o průběhu základních forem mezinárodních pracovních migrací v České republice (cizinci s povolením k zaměstnání v ČR, občané SR registrovaní ÚP a cizinci s živnostenským oprávněním v ČR od roku 1993 po současnost) v členění podle okresů a zemí původu cizinců. Součástí Bulletinu jsou i dostupné statistické údaje o průběhu pracovních migrací českých občanů do Slovenské republiky a Německa.

Ve spolupráci s pracovníky výzkumu byl dále budován a aktualizován **datový archiv** obsahující data z různých terénních šetření a byly zveřejňovány aktualizované relevantní **statistické údaje** získané z domácích i zahraničních zdrojů

Průběžně byla **rozšiřována a aktualizována databáze expertů a institucí** činných v oblasti práce a sociálních věcí.

I v roce 2006 pokračovala účast ČICSO ve dvou **mezinárodních projektech**.

V rámci dlouhodobého úkolu projektu Informační otevřenosti bylo ČICSO zapojeno do činnosti Národního konsorcia sítě ReferNet, kterou založilo Evropské středisko pro rozvoj odborné přípravy Cedefop, a to v oblasti dokumentačních a diseminačních aktivit. Do této sítě přispívá ČICSO měsíčně výběrem anotovaných dokumentačních záznamů materiálů týkajících se odborného vzdělávání a přípravy vydaných v ČR.

Kromě toho pokračovala druhým rokem spolupráce na projektu Evropské nadace pro zlepšení pracovních a životních podmínek European Restructuring Monitor (ERM), který je zaměřen na monitorování změn v oblasti trhu práce v důsledku restrukturalizace ekonomiky, ČICSO se stalo pravidelným korespondentem za Českou republiku.

Statistické údaje dokumentující činnost ČICSO ve sledovaném období jsou uvedeny v příloze č. 8.

5. Informace o předpokládaném vývoji činnosti VÚPSV v r. 2007 a jeho finanční situaci

V r. 2007 v rámci své výzkumné činnosti VÚPSV bude pokračovat v řešení aktuálních otázek sociálního systému v naší zemi. Východiskem v tomto směru je Výzkumný záměr VÚPSV na léta 2004 – 2010 schválený Resortní hodnotící komisí v říjnu 2003 a Plán výzkumné činnosti VÚPSV na r. 2007, který byl projednán Vědeckou radou VÚPSV dne 13. listopadu 2006.

Jednotlivé studie jsou soustředěny do celkem 8 ucelených projektů souhrnného charakteru:

1. Aktuální otázky vývoje systému sociální ochrany obyvatelstva
2. Vybrané aspekty reforem sociálního pojištění
3. Postavení úplných nákladů práce v reprodukci ekonomických a sociálních vztahů v ČR
4. Aktuální problémy rodinné politiky s ohledem na specifika různých fází rodinného cyklu
5. Politika zaměstnanosti v novém tisíciletí
6. Vybrané sociálně ekonomické aspekty transformace sociálních služeb
7. Mezinárodní migrace osob v ČR a její sociální a ekonomické souvislosti
8. Informační otevřenost VÚPSV

Cílem projektu **"Aktuální otázky vývoje systému sociální ochrany obyvatelstva"** je reagovat na aktuální otázky systému sociální ochrany v naší zemi v souvislosti s realizací reformy veřejných financí. Na tomto základě je cílem projektu:

- na základě dostupných objektivních i subjektivních indikátorů zhodnotit a posoudit klíčová kritéria zachycující směřování sociální politiky v ČR ve vztahu k vybraným problémům (rizikům) a výzvám pro sociální stát ve srovnání se zeměmi EU,
- porovnat krátkodobé i dlouhodobé trendy vyplývající z dopadů systému dávek nemocenského pojištění, důchodového pojištění, státní sociální podpory a sociální péče na populaci (vývoj reálné hodnoty dávek, jejich adresnost, přínos k příjmům domácností),

- posoudit dopady úpravy sociálních a daňových systémů v jejich provázanosti (při zabezpečení adekvátní sociální ochrany) z hlediska pobídkovosti,
- pokračovat v dlouhodobém monitorování chudoby a sociálního vyloučení a identifikovat klíčové faktory ovlivňující sociální vyloučení.

Výstupy tohoto projektu budou tvořit publikace zaměřené na:

- analýzu situace a trendů v oblasti materiální deprivace a sociálního vyloučení, s důrazem na specifické skupiny populace (např. rodiny s dětmi aj.),
- život v lokalitách s atributy podporujícími sociální exkluzi svých obyvatel a na roli veřejné politiky v těchto lokalitách a oblastech (strategie a možnosti samospráv, návrhy řešení tohoto problému),
- problém pastí neaktivity vyplývající z dávkového a daňového systému a možnosti jejich eliminace, metodika odhadu dopadu na veřejné rozpočty.

V rámci projektu **"Vybrané aspekty reforem sociálního pojištění"** budou v r. 2007 analyzována opatření v důchodových systémech vybraných států provedená od roku 1990 zejména s ohledem na původní záměry, prakticky provedené změny a připravované záměry dalších reforem.

Dalším tématem výzkumu v rámci tohoto projektu bude možnost využití individuálních dat České správy sociálního zabezpečení o pojištěncích k analýze dopadu důchodových reforem na výši a rozložení důchodů. Cílem dalšího výzkumu bude analyzovat využitelnost dat ČSSZ v mikrosimulačních modelech k analýze a projekci výše a rozložení důchodových příjmů. Studie se bude zabývat i zahraničními zkušenostmi.

V souvislosti s odložením účinnosti nového zákona o nemocenském pojištění je požadováno, aby byla přijata odlišná úprava pro malé a střední podnikatele spočívající v rozsahu náhrady příjmu za stanovenou dobu trvání pracovní neschopnosti, a tím i ve výši sazby pojistného, proto je mezi hlavní cíle projektu zařazeno mezinárodní porovnání odlišností v poskytování náhrady příjmu v době nemoci pro malé a střední podniky.

K výstupům tohoto projektu budou patřit publikace, které se budou věnovat:

- vývoji reforem důchodových systémů ve vybraných zemích,
- možnosti využití individuálních dat ČSSZ o pojištěncích k analýze dopadu důchodových reforem na výši a rozložení důchodů, zohlednění výchovy dětí v důchodových systémech vybraných evropských zemí a při stanovení výše pojistného na důchodové pojištění,
- popisu existujících rezervních fondů v důchodových systémech vybraných členských států EU, USA a Kanady (období a způsob vzniku, jejich plnění/příjmy, řízení a správa, forma rozhodování o použití finančních prostředků těchto fondů a účel, pro který je lze použít, současná výše finančních prostředků v rezervních fondech apod.),

- mezinárodnímu porovnání odlišností v poskytování náhrady příjmu v době nemoci pro malé a střední podniky, zejména v dávkových systémech zaměstnanců.

Cílem projektu **"Postavení úplných nákladů práce v reprodukci ekonomických a sociálních vztahů v ČR"** je ověřit možnosti změn v úrovni a struktuře ÚNP v ČR, které by pozitivně ovlivnily podnikatelské klima (podnikatelské aktivity), motivovaly zaměstnance a optimálně působily na vztahy mezi státem, zaměstnavateli a zaměstnanci a sociálními skupinami obyvatelstva. Předpokládá se, že výzkum bude orientován těmito základními směry:

- systém sledování pohybu nákladů práce v ČR v konfrontaci se zeměmi EU s přihlédnutím ke konkurenceschopnosti (jednotkové náklady práce),
- formulace souvislostí kategorie nákladů práce v ekonomickém a sociálním pohybu, tj. analýza vazeb na politiku hospodářskou, fiskální, sociální, zdravotní, vzdělávací a antidiskriminační (vč. rovnosti pohlaví),
- analýza nákladů práce z pohledu sociálně ekonomického postavení v zaměstnání (osoby samostatně výdělečně činné a zaměstnanci),
- vyhodnocení vzájemných vztahů mezi utvářením ÚNP, motivací podnikatelských subjektů a jejich konkurenceschopností na světových trzích a na jednotném vnitřním evropském trhu,
- zhodnocení systémů utváření nákladů práce v zemích EU vč. sociálně ekonomických souvislostí, např. migrace pracovní síly,
- návrh možných směrů řešení pro decizní sféru a sociální partnery.

Výstupem tohoto projektu bude soubor publikací věnovaných řešení těchto problémů:

- empirická verifikace dat vybraných časových řad faktorů utváření nákladů práce v ČR pomocí relevantních ekonometrických technik,
- minimální mzdy v EU a v ČR, jejich vliv na náklady práce, kupní sílu mezd,
- pokračování monitoringu nákladů práce v ČR vč. mezinárodního srovnání za země Evropského hospodářského prostoru.

V rámci projektu **"Aktuální problémy rodinné politiky s ohledem na specifika různých fází rodinného cyklu"** budou analyzovány aktuální trendy demografického vývoje, který vyvolává následující otázky:

- proč se tak poměrně velký počet dětí rodí mimo manželství, buď nesezdanému páru nebo osamělé neprovdané matce (bez partnera),
- není tento nárůst dětí narozených mimo manželství do jisté míry ovlivněn také předpokladem získání vyšších sociálních dávek určených rodinám samoživitelů, především zda to není motivem hlavně pro ženy s nízkým vzděláním,

- v souvislosti se stárnutím společnosti a narůstáním podílu starších osob v populaci nabývá na významu otázka zajišťování potřeb těchto osob, kdy odpovědnost za naplňování těchto potřeb si vedle rodiny mezi sebe dělí soukromý (tržní), státní i nestátní sektor.

V rámci projektu budou zpracovány tři publikace:

- publikace věnovaná mezinárodnímu srovnání matek samoživitelek se zaměří na situaci matek samoživitelek ve vybraných evropských zemích (Česká republika, Německo, Francie, Velká Británie, Švédsko, Nizozemsko, Norsko, Slovinsko, Rakousko, příp. další).
- publikace věnovaná modelovému srovnání vybraných typů rodin z hlediska vlivu dávek a daní na volbu finančně výhodnější formy rodinného uspořádání by měla pomocí modelových situací prověřit, nakolik se ženě s malým dítětem finančně vyplatí v žádosti o sociální dávky vystupovat jako samoživitelka a partnera (otce dítěte) sice nepřiznat jako společně posuzovanou osobu žijící v domácnosti, ale zároveň „využívat“ jeho příjmu.
- publikace věnovaná otázce zajištění potřeb seniorů s důrazem na roli nestátního sektoru si klade za cíl zmapovat aktuální potřeby především méně soběstačných či zcela nesoběstačných seniorů, popsat, jaké služby jsou těmto seniorům v současnosti poskytovány a jaká je jejich dostupnost.

Cílem projektu **"Politika zaměstnanosti v novém tisíciletí"** je analyzovat současné podmínky na trhu práce z hlediska nastavení flexibilních a ochranných prvků. Součástí projektu je i další rozvoj modelu pro odhadování vzdělanostních potřeb (dále jen model). V tomto smyslu k hlavním cílům tohoto projektu patří:

- určit vliv jednotlivých nástrojů a dopadů činnosti APZ na procesy „de- a re-registrace“ nezaměstnaných a srovnat efekty účasti v opatřeních APZ pro různé skupiny nezaměstnaných,
- zahájit sledování přínosu programů Evropského sociálního fondu k aktivní politice zaměstnanosti v České republice, zejména z hlediska integrace ohrožených skupin na trhu práce,
- na základě teoretického a metodologického zastřešení problematiky „flexicurity“ v podmínkách ČR navrhnout politickou strategii podporující růst flexibility a adaptability trhu práce za současného zachování sociálních ochrany pracovníků,
- v souvislosti s modelem flexicurity popsat řešení problematiky vzdělávání dospělých ve vybraných zemích Evropské unie,
- navržení vhodného způsobu webové prezentace výstupů, které jsou určeny zájemcům z řad státní správy, analytikům, novinářům, poradcům pro výběr povolání, studentům, rodičům.

Výstupem projektu budou publikace zaměřené na:

- určení vlivu jednotlivých nástrojů a dopadů účinnosti APZ,

- ❑ zhodnocení implementace a přínos projektů ESF na lokální úrovni,
- ❑ popis problémů a cílů souvisejících se současným nastavením flexibility a ochrany trhu práce v ČR,
- ❑ problematiku vzdělávání dospělých ve vybraných zemích Evropské unie věnující se především otázkám jeho zajištění.

V rámci projektu bude rovněž zpracována rešerše k problematice pracovní doby v intencích směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88/ES o některých aspektech pracovní doby. Přestože došlo k transpozici jednotlivých ustanovení této směrnice do nového zákoníku práce a dalších relevantních předpisů, je reálný předpoklad jejich novelizací. Do těchto novelizací by měly být promítnuty zkušenosti ostatních členských států s aplikací jednotlivých institutů (odpočinků, přestávek, maximální délky týdenní pracovní doby, atd., jejich odchylek a případných substitutů) v národních úpravách včetně vypořádání se s dopady judikátů Evropského soudního dvoru, týkajících se především pohotovosti na pracovišti

V rámci projektu **"Vybrané sociálně ekonomické aspekty transformace sociálních služeb"** bude pozornost věnována analýze nového systému financování sociálních služeb, který významným způsobem posílí snahu o hledání optimální formy zabezpečení potřeb občanů v nepříznivé sociální situaci, významným způsobem se zvýší důraz na efektivitu celého systému. Poznatky získané z analýz zahraničních zkušeností se zaváděním obdobného systému financování ukazují, že lze předpokládat významný nárůst zaměstnanosti především při poskytování terénních sociálních služeb, během krátké doby by se měla významným způsobem snížit poptávka po umístění v ústavních zařízeních. Jeví se proto jako vhodné pokusit se zkonstruovat určitý model efektivnosti celého systému sociálních služeb, v jehož rámci by byla hledána odpověď např. na tyto teze:

- systém sociálních služeb je z hlediska balance vstupů a výstupů vyrovnaným systémem,
- systém sociálních služeb vytváří zcela zásadní příležitost pro extenzivní hospodářskou politiku veřejné správy na všech úrovních,
- systém sociálních služeb nabízí jednu z posledních ekonomicko-společenských oblastí, kde je možné rozšiřovat kapacitu pracovních příležitostí,
- systém sociálních služeb může v rámci volného pohybu osob, zboží a služeb expandovat do dalších zemí EU a současně absorbovat externí poptávku z EU.

Výstupem tohoto projektu budou publikace, které budou věnovány následujícím tématům:

- ❑ model efektivnosti systému sociálních služeb,

- ❑ využití standardů kvality poskytovaných sociálních služeb v politice vybrané nestátní neziskové organizace z hlediska jejich vlivu na přístup sociálních pracovníků ke klientům.

Hlavní náplní projektu **"Mezinárodní migrace osob a její sociální a ekonomické souvislosti"** bude:

- komparace lokálních strategií integrace přistěhovalců do přijímající společnosti v ČR a ve vybraných zemích EU,
- deskripce životních podmínek rodin přistěhovalců a odhalení jejich hlavních potřeb, které by bylo žádoucí naplnit proto, aby se vymanili ze sociální exkluze a integrovali se do české společnosti, bude studován vliv rodiny (a to jak té, která je v hostitelské zemi společně s imigrantem, tak i té, kterou zanechal imigrant v zemi původu) na životní strategie imigrantů, jejich pozici na trhu práce a životní úroveň,
- deskripce socio-demografických, profesních a jiných charakteristik českých občanů ve vybraném/ných státě/tech EU-15 a analýza příjmové motivace českých občanů k práci v zahraničí; kromě toho bude zmapován počet českých krajanů (původních obyvatel ČR/ČSR v cizině a připraven metodologický podklad pro terénní šetření českých občanů žijících a pracujících v Evropě a zámoří.

K výstupům tohoto projektu budou patřit publikace zaměřené na:

- ❑ komparaci lokálních strategií integrace přistěhovalců do přijímající společnosti v ČR a ve vybraných zemích EU, součástí bude identifikace oblastí integrace, principů, mechanismů a implementačních postupů,
- ❑ aktuální situaci rodin přistěhovalců v ČR a jejich strategii na zlepšení životní úrovně včetně vymezení oblastí žádoucích změn za účelem zlepšení pozice cizinců ve společnosti a na pracovním trhu,
- ❑ faktory urychlující integraci přistěhovalců do majoritní společnosti,
- ❑ struktury reálných českých emigrantů a analýzu příjmové motivace k mezistátní migraci za prací ve vztahu k typu migrace
- ❑ a socioekonomickému postavení migrujících osob.

Nedílnou součástí činnosti VÚPSV je činnost Českého informačního centra sociální ochrany, jeho aktivity jsou dlouhodobě zahrnuty v rámci samostatného projektu **„Informační otevřenost VÚPSV“**. V r. 2007 bude činnost ČICSO zaměřena na řešení těchto úkolů:

- další rozvoj systému zpracování a poskytování informací
- výměna informací, účast v mezinárodním projektu ReferNet
- správa a aktualizace internetových a intranetových stránek VÚPSV
- pravidelné vydání bulletinů a vydávání „Dokumentačního zpravodaje“

- zveřejňování relevantních statistických údajů získaných z domácích i zahraničních zdrojů, zpracování rešerší na aktuální témata
- vytváření a průběžná aktualizace datového archivu
- rozšiřování a aktualizace databáze expertů a institucí z oblasti práce a sociálních věcí

Finanční prostředky pro realizaci těchto úkolů vycházejí ze schváleného Výzkumného záměru VÚPSV na léta 2004 – 2010, který je konkretizován rozpisem ukazatelů rozpočtu kapitoly 313-MPSV. Pro realizaci těchto výzkumných projektů je ve státním rozpočtu vyčleněna částka 36 262 mil. Kč.

Na projekty realizující výzkumný záměr z institucionálních prostředků budou navazovat účelově financované projekty, které budou tvořit významné finanční zdroje na krytí nezbytných terénních šetření a personálních vstupů, které nemohly být realizovány z institucionálních prostředků. V r. 2007 VÚPSV bude řešit, resp. pokračovat v řešení, popř. spoluřešení řady grantových úkolů. Předpokládá se, že v případě vyhlášení dalších grantových programů se VÚPSV zapojí do těchto veřejných soutěží.

6. Transformace VÚPSV na veřejnou výzkumnou instituci podle zákona č. 341/2005 Sb.

Významnou oblastí činnosti VÚPSV v r. 2006 byla i realizace jednotlivých opatření v souvislosti s transformací VÚPSV na veřejnou výzkumnou instituci podle zákona č. 341/2005 Sb. Harmonogram jednotlivých kroků byl předložen již na jednání Vědecké rady VÚPSV dne 21. listopadu 2005, následně s ním byla dne 12. prosince 2006 seznámena Resortní hodnotící komise. V souladu s tímto harmonogramem Vědecká rada na svém jednání dne 30. listopadu 2006 projednala a schválila:

- návrh organizačního řádu VÚPSV, v.v.i.,
- návrh jednacího řádu Rady VÚPSV, v.v.i.
- návrh mzdového předpisu VÚPSV, v.v.i.

Současně Vědecká rada na tomto jednání projednala návrh jednacího řádu dozorčí rady a doporučila ministerstvu práce a sociálních věcí, aby návrh akceptovalo v předložené podobě tak, aby byla zajištěna provázanost jednotlivých vnitřních předpisů VÚPSV, v.v.i.

Příprava dalších vnitřních právních norem byla organizována tak, aby k 1. lednu 2007 byly v platnosti všechny předpisy v souladu se zákonem č. 341/2005 Sb.

Nová zřizovací listina VÚPSV platná od 1. ledna 2007



Ing. Zdeněk Škromach
místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí

Ministerstvo práce a sociálních věcí vydává na základě § 3 zákona č. 341/2005 Sb.,
o veřejných výzkumných institucích tuto

ZŘIZOVACÍ LISTINU

Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, v. v. i.

I.

(1) Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v. v. i. byl zřízen rozhodnutím ministra práce a sociálních věcí ze dne 15.9.1992, včetně jeho dodatku ze dne 23.12.1992, kterým byla provedena změna zřizovací listiny v souladu s čl.II., odst.2, písm. f) usnesení vlády ČR ze dne 27.11.1992 č.663 tak, že se Výzkumný ústav práce a sociálních věcí změnil z rozpočtové na příspěvkovou organizaci.

(2) Na základě zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, se právní forma Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí dnem 1. ledna 2007 změnil ze státní příspěvkové organizace na veřejnou výzkumnou instituci.

II.

Název a sídlo veřejné výzkumné instituce, určení doby, na kterou je veřejná výzkumná instituce zřízena

(1) Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v. v. i. (dále jen „VÚPSV, v. v. i.“), IČ 45773009, je právnickou osobou zřízenou na dobu neurčitou se sídlem Palackého nám.4, 128 01 Praha 2.

III.

Označení zřizovatele

(1) Zřizovatelem VÚPSV, v. v. i. je Ministerstvo práce a sociálních věcí – organizační složka státu, IČ 00551023, se sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2.

IV.

Účel, ke kterému je veřejná výzkumná instituce zřízena a tomu odpovídající druh činnosti, předmět další činnosti a jiné činnosti

(1) Účelem zřízení VÚPSV, v. v. i. je vědecký výzkum v sociální oblasti. Hlavním cílem vědeckovýzkumné činnosti VÚPSV, v. v. i. je přispívat k poznání a k prognózování sociálně ekonomického rozvoje ve společnosti.

(2) Předmětem hlavní činnosti je vědecký výzkum v oblasti politiky zaměstnanosti, trhu práce, rozvoje lidských zdrojů, otázek příjmové a mzdové politiky, pracovních podmínek, sociálního dialogu a kolektivního vyjednávání, systémů sociální ochrany (sociálního pojištění, státní sociální podpory, sociální pomoci), problematiky rodiny, rovných příležitostí, demografického vývoje, vývoje sociální struktury, životních podmínek a životní úrovně. Na podporu vlastní výzkumné činnosti a pro potřeby vědecké veřejnosti a občanů ústav rozvíjí dokumentační, rešeršní, ediční a vydavatelskou činnost, provozuje a rozšiřuje odbornou knihovnu, a to v rámci Českého informačního centra sociální ochrany (ČICSO), které je jeho nedílnou součástí. Svou činností VÚPSV, v. v. i. přispívá ke zvyšování úrovně poznání a vzdělanosti a k využití výsledků vědeckého výzkumu v praxi.

Ministerstvo práce a sociálních věcí, Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2
tel.: +420 221 922 511, +420 221 922 542, fax: +420 221 922 444
e-mail: zdenka.novosadova@mpsv.cz, romana.volkanova@mpsv.cz
www.mpsv.cz, www.noviny-mpsv.cz



Ve spolupráci s vysokými školami se spolupodílí na zabezpečení doktorandského studia a vychovává vědecké pracovníky.

Dále je předmětem hlavní činnosti příprava podkladů a doporučení pro orgány státní správy, zejména pak zřizovatele, a to na základě využití jak aplikovaného, tak i základního výzkumu a činnost prováděná na základě požadavků i jiných organizačních složek státu nebo územních samosprávných celků ve veřejném zájmu a podporovaná z veřejných prostředků tak, jak stanoví § 21 odst. 2 písm. a) zákona č. 341/2005 Sb.

(3) Předmětem další činnosti jsou činnosti navazující na vědeckou, výzkumnou, vývojovou činnost a dále činnosti sloužící k účinnějšímu využití lidských zdrojů a majetku instituce. Jedná se zejména o odborné poradenství, konzultace a informační činnost v oblastech působení ústavu, vydavatelskou činnost, školicí a vzdělávací činnost, průzkumy a poradenství v oblasti marketingu, poradenství v oblasti personalistiky, certifikaci a posuzování kvality programů a služeb z oblastí působení ústavu, zajišťování a organizování konferencí. Ve výše uvedených oblastech provádí VÚPSV, v.v.i. i odbornou publikační činnost.

(4) Předmětem jiné činnosti VÚPSV, v.v.i. ve smyslu § 21 odst. 2 písm. b) zákona č. 341/2005 Sb. jsou činnosti navazující na vědeckou, výzkumnou, vývojovou činnost a dále činnosti sloužící k účinnějšímu využití lidských zdrojů a majetku instituce. Jedná se zejména o odborné poradenství, konzultace a informační činnost v oblastech působení ústavu, vydavatelskou činnost, školicí a vzdělávací činnost, průzkumy a poradenství v oblasti marketingu, poradenství v oblasti personalistiky, certifikaci a posuzování kvality programů a služeb z oblastí působení ústavu, zajišťování a organizování konferencí a o obchodní činnost.

V.

Stanovení základní organizační struktury veřejné výzkumné instituce

(1) Orgány VÚPSV, v.v.i. jsou ředitel, rada instituce a dozorčí rada. Ředitel je statutárním orgánem VÚPSV, v.v.i. a je oprávněn jednat jménem VÚPSV, v.v.i.

(2) Základními organizačními jednotkami VÚPSV, v.v.i. jsou výzkumné pracovní skupiny, ekonomicko-správní oddělení a Českého informačního centra sociální ochrany.

(3) Podrobné organizační uspořádání VÚPSV, v.v.i. upravuje jeho statut, který vydává ředitel po schválení radou instituce.

VI.

Zřizovací listina nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2007.

V Praze dne 30. června 2006




příloha č. 2:

**Opatření o změně zřizovací listiny VÚPSV, v.v.i.
ze dne 29. prosince 2006**



RNDr. Petr Nečas
místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí

V Praze dne 29. prosince 2006
Č.j.: 2006/77275-63

O p a t ř e n í

o změně zřizovací listiny Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, v.v.i. IČ 45773009

Ministerstvo práce a sociálních věcí vydává na základě § 3 zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích tento dodatek ke zřizovací listině Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, v.v.i. ze dne 29. června 2006:

K dosavadnímu znění článku IV. zřizovací listiny se připojuje nový bod (5), který zní:

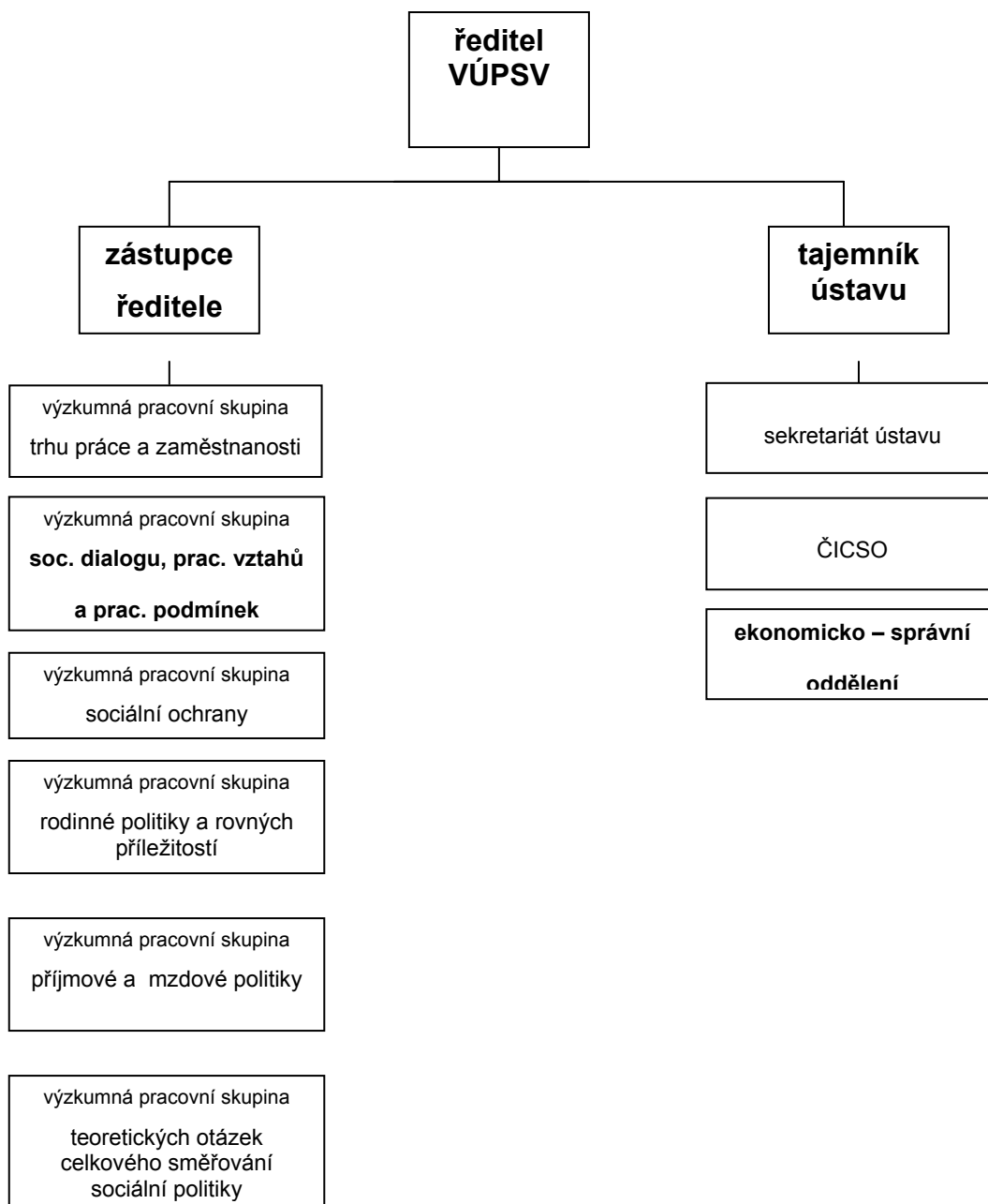
„(5) Další a jiná činnost VÚPSV, v.v.i. bude prováděna za podmínek daných § 21 odst. 3 bodu a) až f) zákona č. 341/2005 Sb. Rozsah těchto činností bude takový, aby nebyla ohrožena hlavní činnost této veřejné výzkumné instituce“.

* Ostatní ustanovení zřizovací listiny zůstávají beze změny.



Ministerstvo práce a sociálních věcí, Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2
tel.: +420 221 922 511, +420 221 922 542, fax: +420 221 922 444
e-mail: romana.volkanova@mpsv.cz
www.mpsv.cz, www.roviny-mpsv.cz

Organizační schéma VÚPSV



**Základní personální údaje
podle § 1odst. d) vyhlášky č. 323/2005 Sb.**

1. Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví k 31. 12. 2006

věk	muži	ženy	celkem	%
do 20 let	0	0	0	0,0
21 - 30 let	6	16	22	29,7
31 - 40 let	6	14	20	27,0
41 - 50 let	4	1	5	6,8
51 - 60 let	4	13	17	23,0
61 let a více	5	5	10	13,5
celkem	25	49	74	100,0
%	33,8	66,2	100,0	.

2. Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví k 31. 12. 2006

dosažené vzdělání	muži	ženy	celkem	%
základní	0	0	0	0,0
vyučen	0	0	0	0,0
střední odborné	0	0	0	0,0
úplné střední	2	12	14	18,9
úplné střední odborné	0	0	0	0,0
vyšší odborné	0	0	0	0,0
vysokoškolské	23	37	60	81,1
celkem	25	49	74	100,0

3. Celkový údaj o průměrných platech k 31. 12. 2006

	celkem
průměrný hrubý měsíční plat	25 309

**4. Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních a služebních poměrů
zaměstnanců v r. 2006**

	počet
nástupy	2
výstupy	3

5. Trvání pracovního a služebního poměru zaměstnanců – stav k 31. 12. 2006

doba trvání	počet	%
do 5 let	28	37,8
do 10 let	29	39,2
do 15 let	17	21,0
do 20 let	0	0,0
nad 20 let	0	0,0
celkem	74	100,0

6. Jazykové znalosti zaměstnanců

	počty míst, pro které byl stanoven kvalifikační požadavek standartizované jazykové zkoušky, seřazených podle úrovně znalostí				celkový počet stanovených požadavků na pracovní místa
	1.stupeň	2.stupeň	3.stupeň	4.stupeň	
anglický jazyk	0	0	0	0	0
německý jazyk	0	0	0	0	0
francouzský jazyk	0	0	0	0	0
další jazyky	0	0	0	0	0
celkem	0	0	0	0	0

Anotace publikací vydaných VÚPSV v r. 2006

Kotýnková, Magdalena – Baštýř, Ivo – Bruthansová, Daniela – Novák, Jaroslav
Sociálně ekonomické postavení osob samostatně výdělečně činných ve společnosti (průběžná zpráva za rok 2005).

Praha, VÚPSV 2006. 115 s.

ISBN: 80-87007-23-9

Výsledky 1. etapy řešení výzkumného projektu Sociálně ekonomické postavení osob samostatně výdělečně činných ve společnosti, který řeší VÚPSV v rámci programu Moderní společnost. Analytické práce se zaměřily na filosoficko - ekonomicko - právní vymezení terminologie samostatné výdělečné činnosti, na zmapování vývoje statistických ukazatelů zachycujících vývoj samostatné výdělečné činnosti v průběhu let 1990 - 2004 v širších souvislostech trhu práce (tj. včetně vývoje zaměstnanosti a nezaměstnanosti) a na zachycení rozdílů v zatížení příjmů osob samostatně výdělečně činných a zaměstnanců daní z příjmů a pojistným na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti a pojistným na zdravotní pojištění.

Bareš, Pavel

Přiměřenost sociálních služeb aktuálním potřebám.

Praha, VÚPSV 2006. 333 s.

ISBN: 80-87007-24-7

Studie seznamuje s výsledky výzkumného šetření, jež bylo realizováno mezi pracovníky referátů sociálních věcí pověřených obecních úřadů v celé ČR v roce 2005. Cílem tohoto výzkumu bylo zachytit rozsah realizace, vnímání přiměřenosti, zapojení neziskových organizací a hodnocení finančních prostředků u 26 různých typů sociálních služeb. Sledovány byly rovněž dvě další klíčové oblasti, které s problematikou sociálních služeb úzce souvisejí, totiž výskyt 21 vybraných problémových a rizikových jevů (zároveň s výskytem byla hodnocena také přiměřenost opatření realizovaných za účelem jejich řešení) a odhad velikosti 15 vybraných cílových skupin, jimž byly poskytnuty sociální služby nebo péče a vnímání možnosti uspokojení jejich potřeb. Ve studii jsou prezentována základní zjištěná data, analyzovány vybrané klíčové vztahy mezi jednotlivými proměnnými a formulována doporučení.

Průša, Ladislav

Obce (města) a kraje a výdaje na sociální a zdravotní služby v r. 2004.

Praha, VÚPSV 2006. 28 s.

ISBN: 80-87007-20-4

Cílem předložené studie bylo zjistit aktuální stav z hlediska přístupu obcí (měst)

a krajů k financování především sociálních služeb a tímto způsobem přispět k objasnění některých diskutabilních otázek, které jsou v souvislosti s přípravou a projednáváním zákona o sociálních službách opakovaně diskutovány. V této souvislosti je rovněž cílem studie pokusit se kvantifikovat celkový objem finančních prostředků, které jsou vyčleněny na oblast financování sociálních služeb. V první části studie jsou analyzovány údaje o výši a struktuře výdajů obcí (měst) na sociální a zdravotní služby. Druhá část studie hodnotí některé dílčí charakteristiky mapující výdaje krajů na sociální služby v závislosti na počtu obyvatel jednotlivých krajů a počtu míst v ústavních zařízeních.

Krause, Danica - Kux, Jaroslav - Nekolová, Markéta - Vychová, Helena

Analýza politiky zaměstnanosti členských zemí Evropské unie v závislosti na jejich předsednictví se zřetelem na aktualizaci principů politiky zaměstnanosti České republiky – Rakousko.

Praha, VÚPSV 2006. 41 s.

ISBN: 80-87007-01-8

Analýza je součástí širšího dlouhodobého projektu VÚPSV, zabývajícího se charakteristikou koncepcí zaměstnanosti předsednických zemí EU – v této studii Rakouska – s cílem přispět k aktualizaci principů zaměstnanosti v České republice. Analýza se postupně zabývá problematikou strukturální transformace ekonomiky Rakouska, jeho důchodovou reformou a reformou veřejných služeb zaměstnanosti, plněním Evropské strategie zaměstnanosti a politikou zaměstnanosti Rakouska, včetně jejího legislativního rámce. Další část analýzy je pak věnována souhrnné charakteristice situace na trhu práce v roce 2004 v obou zemích, rozsahem a strukturou výdajů na politiku zaměstnanosti a konečně Národním akčním plánem zaměstnanosti Rakouska na rok 2004. Závěrečná část pak přináší rekapitulaci hlavních získaných poznatků v přístupech Rakouska, s možnou inspirací na další zaměření politiky zaměstnanosti v České republice.

Trbola, Robert - Sirovátka, Tomáš

Efektivnost sociálních transferů při eliminaci chudoby v České republice.

Praha, VÚPSV - výzkumné centrum Brno 2006. 66 s.

ISBN: 80-87007-02-6

Cílem studie je prohloubit analýzu efektivnosti sociálních transferů při eliminaci chudoby v České republice. Využita jsou k tomu data Mikrocensu 2002. Hodnocení účinku dávek na eliminaci chudoby vychází z porovnání příjmové situace v příjmech „před“ dávkami a situace „po“ dávkách. Pro účely studie užíváme dvě varianty hranic chudoby. V prvním případě se jedná o určení hranice chudoby prostřednictvím metodiky užívané Eurostatem, druhou je určení hranice chudoby podle životního minima. Dopady sociálních dávek jako celku na jednotlivé sociální skupiny. Účinky jednotlivých typů sociálních dávek z hlediska kompenzace nedostatečných příjmů jednotlivých sociálních skupin a kategorií osob a domácností ve společnosti. Analýza objemu sociálních příjmů v celku čistých peněžních příjmů osob. Rozbor cílenosti dávek k jednotlivým kategoriím populace.

Horáková, Milada

Mezinárodní pracovní migrace v ČR. Bulletin č. 16.

Praha, VÚPSV 2006. 51 s.

ISBN: 80-87007-03-4

Bulletin obsahuje aktuální data a dostupné časové řady o průběhu základních forem mezinárodních pracovních migrací v České republice (cizinci s povolením k zaměstnání v ČR, občané SR registrovaní ÚP a cizinci s živnostenským oprávněním v ČR od roku 1993 po současnost) v členění podle okresů, krajů a regionů a podle státního občanství. Součástí Bulletinu jsou i dostupné statistické údaje o průběhu pracovních migrací českých občanů do Slovenské republiky a Německa. Statistické údaje jsou doplněny o výpočty podílu základních forem pracovních migrací cizinců na pracovní síle ČR. Údaje o pracovních migracích v ČR jsou doplněny o statistická data o počtu cizinců s povolením k dlouhodobému a trvalému pobytu v ČR podle zemí původu v dostupných časových řadách. Aktuální údaje o zaměstnanosti cizinců jsou dána do vztahu k počtu vydaných povolení k pobytu cizinců v ČR podle okresů a zemí původu cizinců. Nově zařazené tabulky vypovídají o složení cizinců podle pohlaví.

Horáková, Milada - Hejná, Běla - Bareš, Pavel

Protection and Support Measures for Third Country Nationals Street Children in the EU Member States. The Case of Prague. Final report.

Praha, VÚPSV 2006. 63 s.

ISBN: 80-87007-05-0

Prakticky žádná pozornost nebyla dosud věnována dětem ulice z třetích zemí v Praze nebo celé ČR. Problematika těchto dětí je úzce spojena s nelegálními pobyty cizinců v zemi. Charakteristika fenoménu dětí ulice z třetích zemí v Praze. Stav výzkumného/mediálního pokrytí jevu. V rámci projektu bylo provedeno celkem 15 rozhovorů s experty vládních, městských a nevládních institucí a organizací, které pracují s cílovou skupinou. Tyto rozhovory tvoří základ 2. části zprávy. Právní rámec. Institucionální rámec Organizace pracující s cizinci, žadateli o azyl a uprchlíky. Identifikace a prezentace dobrých praktických postupů. Popis problémů a nedostatků v hlavním městě. Doporučení pro zlepšení na místní úrovni.

Kozelský, Tomáš – Prušvic, David – Vlach, Jan

Monitoring nákladů práce.

Praha, VÚPSV 2006. 42 s.

ISBN: 80-87007-16-6

Studie navrhuje a pilotně ověřuje metodiku sledování nákladů práce a mezinárodního porovnání v rámci EU. Ve formě úrovnových a konjunkturálních ukazatelů zaznamenává pohyb a postupné vyrovnávání disproporcí mezi „starými“ a „novými“ zeměmi EU v oblasti úplných nákladů práce a jednotkových nákladů práce v horizontu let 2000 – 2004. S ohledem na metodickou roztržitost sledování nákladů práce se vymezují jako zdroje mezinárodně srovnatelná data z Eurostatu, konkrétně statistika práce a národní účty, a OECD. Pravidelný roční monitoring VÚPSV a metodicky srovnatelné údaje soustředěné v jedné publikaci

vč. vazby financování sociálního a zdravotního zabezpečení vytvoří datovou základnu pro komplexní a analytický přístup k problematice. Výstupy by měly sloužit decizní sféře a sociálním partnerům ke kvalifikovaným a komplexním rozhodnutím a pomoci při volbě strategie podnikatelských subjektů v rámci jednotného vnitřního evropského trhu.

Musil, Libor – Hubíková, Olga – Kubalčíková, Kateřina – Havlíková, Jana
Působení politiky sociálních služeb na kulturu poskytování osobních sociálních služeb ve vybrané OSS. Průběžná zpráva z první fáze výzkumu.

Praha, VÚPSV - výzkumné centrum Brno 2006. 71 s.

ISBN: 80-87007-22-0

V první fázi studie, z níž předkládáme tuto průběžnou zprávu, jsme se soustředili na proces vytváření vlastní politiky osobních sociálních služeb v rámci vybrané municipality. Naším cílem bylo získat dostatečné povědomí o relevantních aktérech, formě i obsahu vlastní politiky, a o postupu jejího vytváření, abychom se následně, ve druhé fázi výzkumu, mohli pokusit zachytit průmět těchto vlivů až do kultury poskytování osobních sociálních služeb konkrétní organizací.

Kux, Jaroslav – Ettlerová, Sylva – Baštýř, Ivo – Šťastná, Anna
Vývoj hlavních ekonomických a sociálních ukazatelů České republiky 1990 – 2005. Bulletin 21.

Praha, VÚPSV 2006. 51 s.

ISBN: 80-87007-17-4

Publikace vychází v roční periodicitě s ročními údaji v časové řadě počínaje zpravidla rokem 1990. Podává souhrnný přehled základních ekonomických ukazatelů (výroby, produktivity, zaměstnanosti, nezaměstnanosti, cen, mezd, zahraničního obchodu a platební bilance) a vybraných sociálních ukazatelů. Zahrnuje oblast daní, pojistného a sociálně zdravotního systému. Dále se zabývá demografickými charakteristikami, odvětvovou strukturou zaměstnanosti a mezinárodním srovnáním vybraných ukazatelů trhu práce v zemích EU.

Mareš, Petr

Faktory sociálního vyloučení.

Praha, VÚPSV – výzkumné centrum Brno 2006. 41 s.

ISBN: 80-87007-15-8

V úvodní části se věnuje konceptualizaci sociální exkluze a jejího širšího kontextu jako je zejména sociální soudržnost. Ve druhé části se zabývá prostorovou sociální exkluzí, ať již jde o koncentraci vyloučených osob ve fyzickém prostoru nebo o atributy prostoru, které mají moc vylučovat obyvatele (špatná dopravní obslužnost, nízká úroveň občanské vybavenosti a veřejných služeb, vysoká kriminalita, devastované životní prostředí a obydlí apod.). Ve třetí části se vrací k otázce kdo je v České republice vystaven zvýšenému riziku sociální exkluze. Zpráva poukazuje na to, že i když rozsah sociální exkluze (počet vylučovaných osob) není velký, jsou vylučované osoby často územně koncentrovány a intenzita jejich vyloučení je poměrně vysoká. Mezi mechanismy, které fatálně vedou k chudobě a následně k sociálnímu vyloučení, dominují v České republice

především ztráta zaměstnání (dlouhodobá nezaměstnanost), ale dále i ztráta partnera ve stáří, specifitěji pak i (opakované) osamělé mateřství. Vysoké riziko sociální exkluze je charakteristické pro Romy, kde je také největší riziko mezigeneračního přenosu chudoby a sociálního vyloučení

Šetek, Jaroslav

Zabezpečení příslušníků silových resortů ve vybraných členských státech NATO a EU.

Praha, VÚPSV 2006. 30 s.

ISBN: 80-87007-19-0

Příslušníci ozbrojených složek jsou ve všech členských státech NATO a EU považováni za zvláštní kategorii státních zaměstnanců. Důvodem k tomu jsou převážně "negativní" zvláštnosti služby v ozbrojených složkách státu v demokratickém politickém systému. Tyto zvláštnosti se projevují v oblastech základních lidských práv a svobod, politických práv, sociálně-pracovních a trestně právních. Z výše uvedených důvodů se na tyto skupiny obyvatelstva vztahují některá zvláštní pravidla v rámci systému sociálního zabezpečení. Tento systém deklaruje vyšší standardy oproti civilnímu sektoru. Systém sociálního zabezpečení příslušníků ozbrojených složek je plně v působnosti politické reprezentace každého státu. Velitelství NATO nestanovují svým členům a budoucím potenciálním kandidátům žádné závazné normy jakým způsobem realizovat systém sociálního zabezpečení v silových resortech.

Mikušková, Mária

Srovnání penzijních fondů.

Praha, VÚPSV - výzkumné centrum Brno 2006. 81 s.

ISBN: 80-87007-25-5

Na českém finančním trhu v současné době aktivně působí 11 penzijních fondů. Cílem této práce je porovnat různé ukazatele jednotlivých penzijních fondů, nikoliv určit nejlepší penzijní fond. To vzhledem k subjektivním požadavkům účastníků ani nelze. Práce je rozdělena do 8 kapitol včetně úvodu a závěru. Druhá kapitola přináší základní informace o penzijním systému a třetí kapitola porovnání různých ukazatelů jednotlivých penzijních fondů. K srovnání jsou použity převážně základní charakteristiky časových řad. Čtvrtá kapitola obsahuje stručný popis penzijního plánu a dále nadstandardní nabídky penzijních fondů. Pátá a šestá kapitola uvádí skutečné a hypotetické výše naspořených konečných prostředků a doživotních penzí. V poslední kapitole jsou popsány nevýhody penzijního připojištění.

Sirovátka, Tomáš - Kulhavý, Václav - Horáková, Markéta – Rákoczyová, Miroslava
Hodnocení efektivity programů aktivní politiky zaměstnanosti v ČR.

Praha, VÚPSV - výzkumné centrum Brno 2006. 257 s.

ISBN: 80-87007-06-9

Předložená práce představuje dílčí výstup z projektu Hodnocení efektivnosti programů aktivní politiky zaměstnanosti. Sleduje celkový vývoj opatření APZ v posledních letech, blíže se zabývá cíleností rekvalifikací a jejich vlivem na odliv

účastníků rekvalifikací z registrů – podle kategorií nezaměstnaných, podle lokalit a podle charakteristik (kvalit) programů. Analýza je prohloubena na základě analýzy individuálních dat uchazečů o zaměstnání za celou Českou republiku (OK-práce) a srovnán je vliv účasti v jednotlivých programech APZ na odliv uchazečů z registrů, s různým časovým odstupem po programu a u různých kategorií nezaměstnaných.

Vyhlídal, Jiří – Mareš, Petr

Měníci se rizika a šance na trhu práce. Analýza postavení a šancí vybraných rizikových skupin na trhu práce.

Praha, VÚPSV – výzkumné centrum Brno 2006. 67 s.

ISBN: 80-87007-07-7

Předkládaná zpráva si především klade za cíl na datech VŠPS testovat nakolik vybrané faktory (vyšší věk, nízké vzdělání, neúplná rodina, zdravotní postižení a absence pracovních zkušeností) a jejich případné kumulace zvyšují riziko nezaměstnanosti. Zpráva ukazuje, že významným rizikovým faktorem je především nízké dosažené vzdělání (definované jako nejvýše dosažené základní vzdělání) a také počátek pracovní kariéry je obdobím, kdy je míra rizika být nezaměstnaný vyšší než u zbytku ekonomicky aktivní populace. Naopak vyšší věk (50+) není sám o sobě rizikovým faktorem, pokud není doprovázen jiným rizikovým faktorem (například nižším vzděláním nebo zdravotním postižením). Závěrečná kapitola je věnována problému numerické flexibility pracovní síly v ČR a analýza naznačuje i jednu z cest ke zlepšení pozice ohrožených skupin na trhu práce. Zvýšení podílu částečných úvazků by mohlo vést k vyšší míře participace alespoň u příslušníků některých rizikových skupin.

Vavrečková, Jana – Janata, Zdeněk

Migrační potenciál po vstupu ČR do EU (výsledky terénního šetření).

Praha, VÚPSV 2006. 24 s.

ISBN: 80-87007-08-5

Cílem výzkumného projektu bylo aktualizovat míru migrační připravenosti a zmapovat postoje české veřejnosti k zahraniční pracovní migraci po vstupu ČR do EU. V průběhu šetření byl sledován posun postojů veřejnosti k této otázce. Aktuální výsledky z terénního šetření zahrnují postoje k budoucí zahraniční pracovní migraci českých obyvatel, tak i zkušenosti dotázaných s prací v zahraničí za posledních 15 let.

Prušvic, David - Vlach, Jan

Jednotkové náklady práce - analýza vývoje a úrovně.

Praha, VÚPSV 2006. 58 s.

ISBN: 80-87007-11-5

Práce si klade za cíl analyzovat vývoj a úroveň jednotkových nákladů práce v České republice a ve vybraných zemích EU (EU-15, Německo a Rakousko). Nejprve se autoři věnují metodologii jednotkových nákladů práce a interinstitucionální komparaci náplně jejich složek, včetně srovnání různých způsobů vyjádření jednotkových nákladů práce spolu s jejich interpretací

a praktickým využitím. Práce pokračuje analýzou jednotkových nákladů práce v odvětvích ČR, kde podrobněji rozebíráme procesy formování úrovně a dynamiky jednotkových nákladů práce z hlediska vývoje produktivity práce a náhrad zaměstnancům v NACE 6. Podobná analýza byla provedena rovněž v EU-15, v Rakousku a Německu. V poslední části se autoři věnují způsobu rozkladu přírůstku jednotkových nákladů práce na čtyři základní faktory, kterých je využito v následné analýze a komparaci.

Vavrečková, Jana a kol.

Migrace odborníků do zahraničí a potřeba kvalifikovaných pracovních sil.

Praha, VÚPSV 2006. 87 s.

ISBN: 80-87007-00-X

Publikace analyzuje problematiku mezinárodní migrace odborníků jako specifický problém, formuluje motivaci a impulzy ovlivňující zahraniční migraci u této skupiny obyvatel. Dokumentuje vytváření nabídkových programů pro udržení domácích elitních pracovníků a aktivity k získání zahraniční kvalifikované síly u řady vyspělých států. Těžiště publikace spočívá v identifikaci deficitních kvalifikovaných odborníků na českém a evropském pracovním trhu.

Suchomelová, Miriam – Fischlová, Drahomíra

I. Rovnost mužů a žen v dokumentech EU a ČR. II. Podpora vyvážené účasti žen a mužů v rozhodovacích procesech. III. Odměňování manažerů. Dílčí studie.

Praha, VÚPSV 2006. 26 s.

ISBN: 80-87007-12-3

V první části je vypracován přehled právních dokumentů EU týkajících se rovnosti mužů a žen, především se zřetelem na rovné odměňování a rovné zacházení v zaměstnání. Druhá část je věnována problematice podpory vyvážené účasti žen a mužů v rozhodovacích procesech (nástroje EU, vývoj v této oblasti v ČR). Obsahem další části studie je implementace předpisů týkajících se rovného postavení mužů a žen v oblasti pracovního práva do českého právního řádu, především z hlediska odměňování. Závěrečné část se zabývá otázkou odměňování manažerů v České republice a zaměřuje se na právní předpisy, kterými se tato problematika řídí.

Kuchařová, Věra – Ettlerová, Sylva – Nešporová, Olga – Svobodová, Kamila

Zaměstnání a péče o malé děti z perspektivy rodičů a zaměstnavatelů. Uplatnění nároků na rodičovskou dovolenou a na volno na péči o nemocného člena rodiny v praxi.

Praha, VÚPSV 2006. 112 s.

ISBN: 80-87007-18-2

Výzkumná práce přináší výsledky tří výzkumů, které se zaměřovaly na zjišťování možností rodičů sladit péči o děti s uplatněním v zaměstnání a na případné limity či diskriminace, které jsou vůči rodičům malých dětí uplatňovány. Zkoumán byl jak pohled matek na danou problematiku, tak i přístup zaměstnavatelů. Výzkumy probíhaly paralelně a byly provedeny ve druhé polovině roku 2005 a na počátku

roku 2006. Jednalo se o dvě kvantitativní sociologická šetření: „Zaměstnání a péče o děti“ zaměřené na matky s alespoň jedním dítětem od tří do deseti let a výzkum v podnicích vybraných odvětví. Dále byl proveden kvalitativní terénní výzkum v patnácti podnicích a na pěti úřadech práce. Hlavní pozornost je věnována formálním institutům, které mají umožnit realizaci rodičovství při současné potřebě uplatnit se na trhu práce.

Horáková, Milada

Mezinárodní pracovní migrace v ČR. Bulletin č. 17.

Praha, VÚPSV 2006. 63 s.

ISBN 80-87007-26-3

80-87007-27-1 (angl. vyd.)

Bulletin obsahuje aktuální data a dostupné časové řady o průběhu základních forem mezinárodních pracovních migrací v České republice (cizinci s povolením k zaměstnání v ČR, občané SR registrovaní ÚP a cizinci s živnostenským oprávněním v ČR od roku 1993 po současnost) v členění podle okresů, krajů a regionů a podle státního občanství. Součástí Bulletinu jsou i dostupné statistické údaje o průběhu pracovních migrací českých občanů do Slovenské republiky a Německa. Statistické údaje jsou doplněny o výpočty podílu základních forem pracovních migrací cizinců na pracovní síle ČR. Údaje o pracovních migracích v ČR jsou doplněny o statistická data o počtu cizinců s povolením k dlouhodobému a trvalému pobytu v ČR podle zemí původu v dostupných časových řadách. Aktuální údaje o zaměstnanosti cizinců jsou dána do vztahu k počtu vydaných povolení k pobytu cizinců v ČR podle okresů a zemí původu cizinců. Nově zařazené tabulky vypovídají o složení cizinců podle pohlaví.

Soukup, Tomáš

Early assessment a profiling ve službách zaměstnanosti. Zahraniční zkušenosti a spolehlivost odhadu v ČR.

Praha, VÚPSV - výzkumné centrum Brno 2006. 43 s.

ISBN 80-87007-28-X

Administrace aktivní politiky zaměstnanosti s sebou přináší mimo jiné následující otázky: 1) Má intervence proběhnout na začátku nezaměstnanosti, dokud nezaměstnaný neztratil kontakt s trhem práce, nebo až poté, co se stane dlouhodobě nezaměstnaným? 2) Komu má být účast v programu nabídnuta? 3) Kdo má nejvyšší riziko, že se stane dlouhodobě nezaměstnaný?

Vzhledem k tomu, že nelze poskytnout účast v programech a poradenství všem uchazečům (a ani to není žádoucí), musejí pracovníci ÚP provádět selekci uchazečů. Spolehlivost této selekce do značné míry ovlivňuje efektivnost poskytnutých programů APZ.

Včasná identifikace (early assessment) představuje soubor technik, jak v praxi relativně spolehlivě a efektivně třídit uchazeče krátce po registraci na úřad práce. Zvyšuje se tak cílenost programů, jejich efektivita a v neposlední řadě přináší včasná identifikace finanční úspory. Většina členských zemí OECD některou z forem včasné identifikace využívá či testuje. V České republice se jedná zatím spíše o méně známé a využívané techniky.

První část studie prezentuje koncept včasné identifikace (early assessment) a jejích jednotlivých variant. Jednotlivé kapitoly pojednávají o pozadí a předpokladech včasné identifikace, o provádění včasné identifikace a o zkušenostech ze zahraničí.

V druhé části se testuje spolehlivost selekce uchazečů pomocí profilingu (jeden z konceptů včasné identifikace). Na základě Job search theory je vytvořen statistický model, který je otestován na českých datech z panelového šetření nezaměstnaných. Vypočítané modely dokázaly správně odhadnout pravděpodobnost nalezení zaměstnání u cca 70-80 % respondentů (různé modely dle demografických skupin), přičemž 1/3 nejrizikovějších uchazečů našla zaměstnání do 6 měsíců pouze ve 13 % případů. Na základě analýzy lze říci, že představy o nízké spolehlivosti predikce a selekce pomocí statistických modelů se zdají být neopodstatněné a profiling představuje reálnou alternativu pro využití v praxi.

Horáková, Milada – Bareš, Pavel

The Aspect of Culture in the Social Inclusion of Ethnic Minorities. Final Report. Czech Republic. /Aspekty kultury v sociálním začlenění etnických menšin. Závěrečná zpráva. Česká republika.

Praha, VÚPSV, European Centre for Minority Issues (ECMI) 2006. 144 s.

ISSN: 1435 - 9812

The project **The Aspect of Culture in the Social Inclusion of Ethnic Minorities.** Evaluation of the Impact of Inclusion Policies under the Open Method of Co-ordination in the European Union: Assessing the Cultural Policies of Six Member States

ECMI Working Paper # 29

Analýza souvislostí kultury a sociálního začlenění má zásadní význam při hledání faktorů podporujících kohezi a stabilitu v zemích s velkým podílem etnických menšin v populaci. Sociální vyloučení příslušníků etnických minorit je vážným politickým problémem, který skrývá nebezpečí eskalace etnického násilí. Cílem tohoto projektu je zhodnotit kulturní politiky v 6 členských zemích EU (Estonsko, Litva, ČR, SR, Slovinsko a Švédsko) na základě jejich národních akčních plánů pro sociální integraci s využitím koordinační metody. Dimenze kultury při sociální integraci etnických menšin. Institucionální rámec sociálního začlenění v ČR. Základní strategické dokumenty artikuluující politiky sociálního začlenění etnických menšin v kultuře. Národní menšiny v ČR (romská komunita, komunity cizinců). Národní akční plán. Ukazatele začlenění menšin v relevantních oblastech. Pilotní průzkum mezi odborníky zabývajícími se začleněním minorit. Efektivnost vládní výdajů na vzdělávací politiky pro romskou komunitu.

Nešporová, Olga – Svobodová, Kamila

Nestátní sféra v oblasti podpory rodin a služeb pro rodiny.

Praha, VÚPSV 2006. 59 s., lit., obr., tab., příl.

ISBN: 80-87007-30-1

Oblasti, ve kterých se občanský sektor v poskytování podpory a služeb rodinám může uplatnit, jsou velmi rozmanité, od podpory a posílení fungující rodiny až po

pomoc rodinám či jedincům v obtížných až krizových situacích a rodinám disfunkčním. Cílem výzkumné zprávy bylo jednak zmapovat a popsat široké pole působnosti nestátních neziskových organizací v podpoře všech typů rodin, jednak odhalit případné problémy ve fungování NNO. Zde byl kladen velký důraz především na problémy ve vztahu občanského sektoru a státu tak, jak je vnímají na základě své zkušenosti a praxe vedoucí aktéři jednotlivých občanských sdružení. Stěžejní část textu se opírá o výsledky dvou výzkumů, které autorky v roce 2006 provedly – kvantitativního výběrového šetření a kvalitativního terénního výzkumu provedeného formou hloubkových rozhovorů. Vyústěním zprávy jsou některé návrhy a doporučení, která by mohla napomoci k tomu, aby se stát společně s neziskovým sektorem partnersky podílely na řešení celospolečenských problémů a uspokojování potřeb občanů i jejich rodin.

Kux, Jaroslav – Kroupa, Aleš

Undeclared labour in the Construction Industry - Country report - Czech Republic. /Nedeklarovaná práce ve stavebnictví – zpráva za Českou republiku.

Prague, RILSA 2006, 17 pp.

Studie se zabývá problémem nedeklarované práce (práce “načerno”) ve stavebnictví, které patří k odvětvím s nejvyšší úrovní nedeklarované práce. Zpráva nejprve analyzuje národní zákonný systém, relevantní pro stavebnictví a příslušné úřady a instituce. Dále popisuje povahu a rysy nedeklarované práce v tomto odvětví, včetně definice nedeklarované práce, odhaduje její rozsah, její různé formy, hlavní aktéry a důvody nedeklarované práce. V dalších kapitolách studie popisuje fungování nedeklarované práce ve stavebnictví, její dopady a na závěr přijatá opatření.

Gazdagová, Marie – Fischlová, Drahomíra

Sondáž postojů zaměstnavatelů k uplatnění žen v managementu a zkušeností s nimi (kvalitativní šetření s vybranými reprezentanty zaměstnavatelů).

Praha, VÚPSV 2006. 39 s.

ISBN: 80-87007-31-X

Projekt 1J018/04-DP1 - Gender v managementu

Studie hodnotí výsledky 15 rozhovorů s vybranými zaměstnavateli/firmami s použitím individuální psychologické explorační.

Šetření zejména zjišťovalo:

- vnímání žen/mužů jako řídicích pracovníků zaměstnavateli,
- existenci a důvody mzdová diskriminace u žen v řídicích funkcích,
- diskriminaci při obsazování řídicích pozic,
- pomoc zaměstnavatelů při sladování pracovního a rodinného života manažerek.

Šetření bylo součástí projektu Gender v managementu, který si vzal za cíl popsat a analyzovat pozici žen a mužů ve vedoucích a řídicích funkcích.

Dudová, Radka – Křížková, Alena – Fischlová, Drahomíra

Gender v managementu: kvalitativní výzkum podmínek a nerovností v ČR.

Praha, VÚPSV 2006. 120 s.

ISBN 80-87007-32-8

Projekt **1J018/04-DP1 - Gender v managementu**

Vyhodnocení 30 rozhovorů (15 mužů a 15 žen z 21 firem) s managementem získaných technikou polostandardizovaných interview.

Kvalitativní šetření se zabývalo:

- faktory, které ovlivňují manažerskou kariéru u žen a mužů,
- provázanost soukromého života s životem pracovním,
- životními a pracovními postoji manažerů a manažerek,
- zdroji genderově nerovného ohodnocení manažerské práce.

Šetření bylo součástí projektu Gender v managementu, který si vzal za cíl popsat a analyzovat pozici žen a mužů ve vedoucích a řídicích funkcích.

Průša, Ladislav - Baštýř, Ivo – Bruthansová, Daniela - Brachtl, Miloš - Kotýnková, Magdalena – Kozelský, Tomáš - Novák, Jaroslav – Vlach, Jan

Sociálně ekonomické postavení osob samostatně výdělečně činných ve společnosti. Sborník analýz sociálně ekonomického postavení osob samostatně výdělečně činných v české společnosti a v zemích Evropské unie.

Praha, VÚPSV 2006. 206 s.

ISBN 80-87007-33-6

Projekt: **1J047/05-DP1 - Sociálně ekonomické postavení osob samostatně výdělečně činných ve společnosti**

Sborník shrnuje výsledky výzkumu v letech 2005 – 2006, který rekognoskoval současný rozsah samostatné výdělečné činnosti v České republice a vývoj v 90. letech. Na základě analýzy statistických údajů a právního rámce se pokoušel nalézt základní faktory a souvislosti pohybu sektoru sebezaměstnaných. Ze stručného výčtu vyplývá celá řada dalších otázek. Jejich zodpovězení však již jde nad rámec analýzy „tvrdých dat“.

Horáková, Milada

Zahraniční pracovní migrace v České republice dva roky po vstupu ČR do EU.

Praha, VÚPSV 2006. 88 s.

ISBN 80-87007-34-4

Výzkumná zpráva patří k pravidelným výstupům VÚPSV. Podává stručný přehled o vývoji zahraničních pracovních migrací v České republice od přičlenění České republiky k Evropské unii. Analýza pracovních migrací cizinců je zasazena do kontextu vývoje zaměstnanosti a celkové situace na trhu práce v České republice. Zpráva shromažďuje dostupné údaje o demografické skladbě cizinců a o jejich zastoupení v odvětvích a oborech národního hospodářství a postavení v zaměstnání. Trh práce v České republice je pro cizince stále atraktivnější. Nejrozšířenější formou ekonomické aktivity cizinců je zaměstnání, oproti domácímu obyvatelstvu cizinci častěji podnikají. Na trhu práce v ČR jsou evidováni cizinci ze 180 zemí světa. Nejčetněji jsou zastoupeni občané Slovenska, Polska Ukrajiny a Vietnamu. V průběhu let se zvyšuje počet cizinců jejichž účelem

pobytu je sloučení rodiny, stále početnější jsou i ti, kteří přicházejí za účelem studia. Poptávka cizinců po práci v ČR převyšuje nabídku. Výběrové pracovní migrace organizované vládou ČR zvolna pokračují; spontánní pracovní migrace vyvolané aktuálními potřebami trhu práce jsou podstatně masivnější a budou mít své opodstatnění i v budoucnu. Moderní trhy práce vyžadují flexibilní pracovní sílu. Ta může být získávána v potřebném množství a struktuře z domácích i zahraničních zdrojů.

Jahoda, Robert

Analýza úprav daňového a dávkového systému z hlediska jejich adresnosti a pobídkovosti.

Praha, VÚPSV - výzkumné centrum Brno 2006. 50+36 s.

ISBN: 80-87007-44-1

Předložená zpráva je jedním z průběžných výstupů projektu „Aktuální otázky vývoje systému sociální ochrany obyvatelstva“. Studie navazuje na předcházející zprávu vydanou VÚPSV v roce 2004. Studie monitoruje u modelových domácností vliv daňových a dávkových nástrojů na příjem rodiny a na její pracovní pobídky. Ty jsou hodnoceny pomocí konceptu mezních efektivních daňových sazeb (METR). Oblast zkoumání je v této studii prohloubena o následující dva cíle: 1. Analýza úprav daňového a dávkového systému z let 2003 až 2006 ukazuje změnu adresnosti a pobídkovosti k práci.. První část je věnována metodice výpočtu efektivního zdanění domácností, definici jednotlivých typů domácností, jejich pracovním příjmům a přehledu změn daňového a dávkového systému mezi roky 2003 až 2006. V druhé části studie jsou prezentovány výsledky analýzy z pohledu různých časových období. Nejdříve je hodnocena adresnost a pobídkovost úprav daňového a dávkového systému mezi roky 2003 a 2005, následuje hodnocení úprav daňového a dávkového systému mezi roky 2005 a 2006 a nakonec je hodnocen dopad potenciálních úprav daňového a dávkového systému mezi lety 2006 a 2009.

Ettlerová, S., Kuchařová, V., Matějková, B., Svobodová, K., Šťastná, A.

Harmonizace rodiny a zaměstnání. Část 3 – Postoje a zkušenosti s harmonizací rodiny a zaměstnání rodičů dětí předškolního a mladšího školního věku.

Praha: VÚPSV 2006

Studie je zpracována na základě výběrového šetření mezi matkami a otci malých dětí („Harmonizace rodiny a zaměstnání 2005), které se zaměřovalo na vztah rodičovství a zaměstnání, a to jak na úrovni postojové, tak v reálném chování. Cílovou populací byli rodiče dětí mladších deseti let.

Obsahem zprávy je především současný stav ve využívání vybraných nástrojů sladování rodinného a pracovního života, a to se zaměřením na ty typy rodiny, kterých se opatření rodinné a sociální politiky nejčastěji týkají, tj. rodiny s malými dětmi ve třech základních formách (úplné manželské a s nesezdanými rodiči a neúplné). Jedná se zejména o tyto oblasti nástrojů:

- zákonné nároky na volno z důvodu péče o děti,

- nároky na finanční náhrady a sociální dávky spojené s takovým uvolněním ze zaměstnání,
- nároky na úpravu pracovní doby,
- nároky na další opatření ze strany zaměstnavatelů a jejich vlastní formy podpory zaměstnanců s malými dětmi,
- využívání zařízení denní péče o děti předškolního i školního věku.

Tyto oblasti jsou uvedeny do souvislostí s chováním rodičů malých dětí, zejména:

- s rodičovskými plány a jejich realizací,
- s formováním rodiny (odlišením základních rodinných typů),
- s dělbou práce v domácnosti a péče o děti mezi partnery, částečně v širší rodině,
- s rozvrhem denního času s ohledem na zvládání rodinných a pracovních rolí,
- s přístupem zaměstnavatelů podle vnímání respondentů.

Hledání optimálních cest, jak se vyrovnat s nároky dvou stěžejních oblastí individuálního života, se odehrává i v určitém širším společenském kontextu, kde obzvláště relevantními jsou genderové vztahy, mezigenerační vztahy a vztahy v pracovní sféře. Genderový kontext má stále silný vliv jak v rodině, tak v zaměstnání a na trhu práce, přičemž se tyto sféry v tomto ohledu vzájemně podmiňují. Mezigenerační výpomoc má převážně kvalitní emociální a sociální základ, praktická realizace často naráží na vysokou ekonomickou aktivitu všech věkových a sociálních skupin populace. Vztahy v pracovní sféře závisejí hodně na individuálním přístupu, ale obecně se v nich projevují vedle genderových stereotypů i další předpojatosti, zejména přísné odlišování soukromé a pracovní sféry.

Chování rodičů dětí předškolního a mladšího školního věku v intencích sladování rodiny a zaměstnání charakterizuje především to, že volba životních strategií bývá podřízena:

- ekonomickým tlakům (nutnost dvou příjmů v rodině, diferencované šance na trhu práce);
- stereotypnímu myšlení (zapojení otců do péče o domácnost a děti; otevřenost zaměstnavatelů k požadavkům sladování rodiny a zaměstnání);
- systému sociálního zabezpečení;
- společenskému klimatu (které není dost přátelské rodině).

Průša L..

Model optimálního uspořádání sociálních a zdravotních služeb na regionální úrovni

Praha, VÚPSV 2006

ISBN 80-87007-36-0

Cílem této studie je pokusit se shromáždit všechny informace nezbytné ke zpracování optimálního modelu uspořádání sociálních a zdravotních služeb v zájmu zajištění rovného přístupu k těmto veřejným službám na celém území republiky.

První část studie je zaměřena na rozbor vybavenosti jednotlivých krajů a okresů službami sociální péče a některými souvisejícími zdravotními službami v r. 2005

a na vývoj vybavenosti jednotlivých regionů službami sociální péče od r. 1995. V této souvislosti jsou analyzovány faktory, které ovlivňují vývoj vybavenosti jednotlivých regionů a pomocí statistických metod jsou kvantifikovány některé stěžejní souvislosti mezi rozhodujícími ukazateli.

Druhá část studie je zaměřena na charakteristiku přístupů k plánu rozvoje sociálních služeb podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. V této části jsou zmapovány dosavadní přístupy ke koncipování tohoto dokumentu a charakterizovány některé hlavní problémy, které je možno v dosud zpracovaných plánech identifikovat.

Třetí část studie je zaměřena na charakteristiku přístupů ke koncipování optimálního modelu uspořádání sociálních a zdravotních služeb na regionální úrovni.

Kuchařová V., Svobodová K.

Síť zařízení denní péče o děti předškolního věku v ČR.

Praha. VÚPSV 2006

Zařízení denní péče o děti předškolního věku jsou jedním z velmi důležitých nástrojů umožňujících skloubit rodinám s malými dětmi rodinný a pracovní život. Nedílnou součástí podpory mladých rodin je tedy fungující a všem sociálním vrstvám dostupná síť předškolních zařízení pro děti, přičemž dostupnost a možnost využití služeb mateřských škol a dalších zařízení sehraje významnou roli zejména při nástupu žen (a mužů) po rodičovské (příp. mateřské) dovolené. Cílem předložené studie bylo na jedné straně zmapovat na základě dostupných dat vývoj a územní rozložení jeslí a mateřských škol v České republice z hlediska krajů a okresů a zjistit, jakou mají tato zařízení kapacitu a jaký podíl dětí (z příslušné věkové skupiny) v nich může být umístěn. Na druhé straně je pozornost věnována výsledkům empirických šetření, která v posledních letech nějakým způsobem zjišťovala zájem o zařízení denní péče o děti předškolního věku, jejich dostupnost a spokojenost rodičů s jejich službami. Účelem bylo doplnit statistická data o kvalitativní a individuální aspekty této formy podpory rodin s malými dětmi a s převážně zaměstnanými rodiči.

P ř e h l e d
o účasti pracovníků VÚPSV na seminářích a konferencích,
kde v r. 2006 prezentovali získané poznatky

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Bareš Pavel	Flensburg, Německo 24. – 25. 2. 2006,	Evaluation of the Impact of Inclusion Policies under The Open Method of Co- ordination in the EU	European Centre for Minority Issues	National Action Plan on Social Inclusion Czech Republic from the Cultural Perspective
Bareš Pavel	Bystřice pod Hostýnem 5. – 7. 4. 2006	Mládež a revolta	Sekce sociální patologie Masarykovy české sociologické společnosti	Zamyšlení nad autonomním a konformním jednáním a jejich významem pro společnost
Bareš Pavel	Berlin, Německo 12. -14 . 5. 2006	Protection and Support of Third Country National Street Children in the EU Member States	Berliner Institute for Comparative Social Research	Final report presentation the Case of Prague
Bareš Pavel	Brno 25. – 26. 5. 2006	Sociální vyloučení a sociální politika	Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity, Brno a Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, Praha	Situace v sociálních službách se zřetelem k sociálnímu vyloučení
Bareš Pavel	Praha 16. 6. 2006	Jak se naplňují možnosti sociální práce u nás	Katedra sociální práce Filozofické fakulty UK	Situace vybraných skupin obyvatel očima pracovníků referátů sociálních věcí obecních úřadů

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Bareš Pavel	Flensburg, Německo 17. 10. 2006	Evaluation of the Impact of Inclusion Policies under The Open Method of Co-ordination in the EU	European Centre for Minority Issues	The Aspect of Culture in the Social Inclusion of Ethnic Minorities, the case of the CR
Bareš Pavel	Třešť, 20. – 21. 11. 2006	Územní samospráva v České republice a Evropě. Její problémy a perspektivy v XXI. století.	Ústav státu a práva AV ČR	Realizace sociálních služeb na úrovni obce s pověřeným obecním úřadem – výsledky šetření mezi pracovníky obecních úřadů v ČR
Bareš Pavel	Praha, 27. – 28. 11. 2006	Primární prevence rizikového chování III. Specializace versus integrace	Centrum adiktologie Psychiatrická klinika 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a VFN v Praze	Rizikové chování a snahy o jeho řešení v kontextu sociální politiky obcí
Bruthansová Daniela	Praha 31. 5. – 2. 6. 2006,	Pražské geriatrické dny	Gerontologická společnost, Česká alzheimrovská společnost	Ošetrovatelská péče v domovech důchodců v léčebnách dlouhodobě nemocných
Bruthansová Daniela	Praha 21. – 24. 10. 2006	Acute Cardiac Care Congress	European Society of Cardiology	Epidemiology of acute coronary syndromes in the Czech Republic
Červenková Anna	Praha 31. 5. – 2. 6. 2006	Pražské geriatrické dny	Gerontologická společnost, Česká alzheimrovská společnost	Ošetrovatelská péče v domovech důchodců v léčebnách dlouhodobě nemocných

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Dokulilová Lenka	Groningen, Holandsko 7.-8.9.2006	X. International workshop on Teamwork	Faculty of Management University of Groningen	Teamwork and its contribution to high performance organization workplace organization
Ettlerová Sylva	Praha, 27. – 28.2.2006	EQUAL – mezinárodní setkání partnerů; Exchange Program in the Czech Republic Valuing Empowerment in Gender Attitudes	Gender Studies, o.p.s.	- Research project and (in)accessibility of data - Caring of a sick child/family member
Ettlerová Sylva	Praha, 28. – 29. 11.2006	Komplexní rodinná politika jako priorita státu aneb je Česká republika státem přátelským rodině?	MPSV	Slučitelnost pracovních a rodinných rolí – služby péče o děti
Fischlová Drahomíra	Famagusta, Turecká Republika Severního Kypru 26. – 28. 4. 2006	2. mezinárodní konference genderových studií: "Breaking the glass ceiling"	Eastern Mediterranean University	Analysis of Differences in the wages of men and women in the Czech Republic.
Fischlová Drahomíra	Praha, 26. 9. 2006	Úloha kolektivního vyjednávání při sladování pracovního a soukromého života zaměstnanců a odstraňování rozdílů v odměňování žen a mužů	ČMKOS, Friedrich Ebert Stiftung	Rovné příležitosti žen a mužů v EU a v ČR – přehled posledního vývoje

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Havlíková Jana	Borek u Suchomast, 19. – 21. 5. 2006	9. pracovní konference Biografu	Časopis Biograf, o.s.	Přechod z mládí do dospělosti v podmínkách dlouhodobé nezaměstnanosti perspektivou human agency
Havlíková Jana	Brno, 25. – 26. 5. 2006	Sociální vyloučení a sociální politika	FSS MU, Brno a VÚPSV, Praha	Dlouhodobě nezaměstnaní absolventi škol a sociální exkluze
Havlíková Jana	Brno, 9. – 10. 11. 2006	Sociální reprodukce a integrace: meze a ideály	Institut pro výzkum reprodukce a integrace společnosti, FSS MU, Brno	Význam KPSS při řešení sociální exkluze na lokální úrovni
Horáková Milada	Flensburg, Německo 24. – 25. 2. 2006,	Evaluation of the Impact of Inclusion Policies under The Open Method of Co-ordination in the EU	European Centre for Minority Issues	National Action Plan on Social Inclusion Czech Republic from the Cultural Perspective
Horáková Milada	Berlin, Německo 12. – 14. 5. 2006	Protection and Support of Third Country National Street Children in the EU Member States	Berliner Institute for Comparative Social Research	Final report presentation the Case of Prague
Horáková Milada	Pardubice 19. 1. 2006	Poskytování zdravotní péče cizincům v KNP a ZZ PK	Krajská nemocnice Pardubice Ředitelství KNP Oddělení pro styk se zdravotními pojišťovnami	Migrace cizinců v České republice

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Horáková Milada	Madrid, Španělsko 3. – 4. 2. 2006	“Street Children” Minutes of the Second Partner Meeting.	B.I.V.S./Mario Quilimaco	Protection and support measures for third country national street children in the EU Member States Interim report 1 - case of Prague
Horáková Milada	Berlín, Německo, 12. – 14. 5. 2006	Protection and Support of Third Country National Street Children in the EU Member States	Berliner Institute for Comparative Social Research	Final report presentation the Case of Prague
Horáková Milada	Praha 9. 10. 2006	Mezinárodní konference „Nelegální pracovní aktivity migrantů v Česku a střední Evropě“	PFUK	Trendy trhu práce a pracovní migrační v Česku
Horáková Milada	Flensburg, Německo 20. 2. 2006	Evaluation of the Impact of Inclusion Policies under The Open Method of Co- ordination in the EU	ECMI / European Centre for Minority Issues	NAP/inclusion Czech Republic from the cultural perspective
Horáková Milada	Brno, 25. – 26. 5. 2006	Sociální vyloučení a sociální politika	MSU, VÚPSV	Dimenze kultury v sociálním začlenění etnických menšin
Horáková Milada	Flensburg, Německo 17. 10. 2006	Evaluation of the Impact of Inclusion Policies under The Open Method of Co- ordination in the EU	ECMI	The Aspect of Culture in the Social Inclusion of Ethnic Minorities, the case of the CR

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Hubíková Olga	Jihlava 5.1.2006	Hodnocení kvality a efektivnosti sociálních služeb	Společnost sociálních pracovníků a Kraj Vysočina	Hodnocení kvality a efektivnosti sociálních služeb - zapojení uživatele
Hubíková Olga	Brno, 25. – 26. 5. 2006	Sociální vyloučení a sociální politika	FSS MU, Brno a VÚPSV, Praha	Potenciál komunitního plánování snižovat rizika sociální exkluze a příčiny jeho narušení
Hubíková Olga	Brno, 9. – 10. 11. 2006	Sociální reprodukce a integrace: meze a ideály	Institut pro výzkum reprodukce a integrace společnosti, FSS MU, Brno	Význam KPSS při řešení sociální exkluze na lokální úrovni
Jahoda Robert	Praha 7. – 8. 4. 2006	The XIth International Conference: Theoretical and Practical Aspects of Public Finance	VŠE Praha	Problematika využití dostupných dat pro sledování sociální situace domácností
Jahoda Robert	Praha 7. – 8. 4. 2006	The XIth International Conference: Theoretical and Practical Aspects of Public Finance	VŠE Praha	Analýza některých dílčích aspektů přechodu penzijního systému směrem k NDC
Jahoda Robert	Banská Bystrica, Slovensko 10. 11. 2006	Európske financie - teória, politika, prax.	Ekonomická fakulta, Univerzita Mateja Bela,	Kam směřuje rodičovský příspěvek v ČR?
Jahoda Robert	Praha, 28. – 29. 11. 2006	Komplexní rodinná politika jako priorita státu aneb je ČR státem přátelským k rodině?	MPSV ČR	K jakým změnám došlo v letech 2000–2006 u dávek směrem k dítěti?“

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Kofroň Pavel	Praha 7. – 8. 4. 2006	Teoretické a praktické aspekty veřejných financí	VŠE v Praze, Fakulta financí a účetnictví	Problematica využití dostupných dat pro sledování sociální situace domácností
Kotíková Jaromíra	Praha 30. 10. 2006	Sociální a kulturní bariéry migrace	Asociace občanských poraden Praha a European Citizen Acetin Service Brusel	Migrační potenciál ČR a míra rizika odchodu českých kvalifikovaných odborníků do zahraničí
Kotíková Jaromíra	Praha 4. 4. 2006	Příležitostná registrovaná práce (PRP)	Sodexho Pass	Zajištění implementace PRP
Kroupa Aleš	Olomouc 8 - 10. 9. 2006	III. kongres českých politologů	Česká společnosti pro politické vědy	Kapacita sociálního dialogu v ČR – bariéry výkonnosti
Kubalčíková Kateřina	Brno 6.1.2006	Hodnocení kvality a efektivnosti sociálních služeb	Společnost sociálních pracovníků, Jihomoravský kraj	Hodnocení kvality a efektivnosti sociálních služeb - zapojení uživatele.
Kubalčíková Kateřina	Brno 25. – 26. 5. 2006	Sociální vyloučení a sociální politika	FSS MU, Brno a VÚPSV, Praha	Sociální služby pro seniory a rizika sociální exkluze
Kuchařová Věra	Praha 27. – 28. 2. 2006	EQUAL – mezinárodní setkání partnerů; Exchange Program in the Czech Republic Valuing Empowerment in Gender Attitudes	Gender Studies, o.p.s.	Parental leave – mothers' experience

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Kuchařová Věra	Praha 28. 3. 2006	Úterky s gender	Gender Studies, o.p.s.	Rodičovská dovolená a ošetřování člena rodiny (zkušenosti matek, účast otců a reflexe zaměstnavatelů)
Kuchařová Věra	Praha 27. 4. 2006	Seminář a tisková konference	Gender Studies, o.p.s.	Výsledky výzkumu matek a zaměstnavatelů
Kuchařová Věra	Brno, 25. – 26. 5. 2006	Sociální vyloučení a sociální politika	FSS MU, Brno, VÚPSV Praha	Rodiny a rodičovství v prostředí ohroženém sociálním vyloučením
Kulhavý Václav	Differdange, Lucembursko 4. – 6. 10. 2006	„Exploiting panel data for social and economic policy research: Methods and applications“	CEPS/INSTEAD, Differdange, Lucembursko	Different Methodological Approaches to the Evaluation of Labour Market Programs (The Case of the Czech Republic)
Kux Jaroslav	Brusel, Belgie 24. – 25. 2. 2006	Nedeklarovaná práce ve stavebnictví – úvodní projekt	Evrop. řídící výbor EFBWW-FIEC	Charakteristika situace v ČR
Kux Jaroslav	Varšava, Polsko 12. – 13. 5. 2006	Nedeklarovaná práce ve stavebnictví – národní zpráva	Evrop. řídící výbor FFBWW-FIEC	Nedeklarovaná práce ve stavebnictví v ČR
Kux Jaroslav	Brusel, Belgie 16. – 18. 5. 2006	Employment Week	Evropská komise	Účast v diskusi a panelu

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Kyzlinková Renata	Groningen, Nizozemí 7.-8.9.2006	X. International Workshop on Teamwork	Faculty of Management University of Groningen	Teamwork and its contribution to high performance working organization
Kyzlinková Renata	Praha 18.10.2006	Diskusní večer ČDS	Česká demografická společnost	Životní strategie –náctiletých těhotných žen a matek v ČR
Kyzlinková Renata	Brusel, Belgie 23.-24.11.2006	Evolving world of work in the enlarged EU: Vulnerability and Social Sustainability	ILO – International Labour Office	New sources of workers vulnerability in the Czech Republic
Mareš Petr	Brno 25. – 26. 5. 2006	Sociální vyloučení a sociální politika	FSS MUNI Brno a VÚPSV Praha	Exkluze, inkluze a koheze : diskurz a realita
Mareš Petr	Brno 9. – 10. 11. 2006	Sociální reprodukce a integrace: ideály a meze“	FSS MUNI Brno	Co s konceptem sociální exkluze v české společnosti
Michalička Ludvík	Velká Británie 2. – 3. 11. 2006	Anticipating Europe's skill needs	CEDEFOP Evropská komise	Příspěvek o českém modelu
Musil Libor	Brno, 16. 2. 2006	Další vzdělávání v sociální práci	Rada pro rozvoj sociální práce	Funkce dalšího vzdělávání v sociální práci
Nekolová Markéta	Pécs, Maďarsko 30. 3. 2006	Atypical Employment Expansion. Experiences of Visegrád Countries	Univerzita v Pécsi a Ministerstvo práce a sociálních věcí Maďarska	Flexibility and the Czech Labour Market

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Nešporová Olga	Praha 27. – 28.2. 2006	EQUAL – mezinárodní setkání partnerů; Exchange Program in the Czech Republic Valuing Empowerment in Gender Attitudes	Gender Studies	Employers' Approach to Employing of Parents of Small Children
Nešporová Olga	Opava 26. – 27. 10. 2006	Evropská identita v podmínkách evropské integrace	Slezský ústav Slezského zemského muzea v Opavě ve spolupráci se Slezskou univerzitou v Opavě a Informační kanceláři RE v Praze	Identita v procesu integrace imigrantů
Nešporová Olga	Brno 9. – 10. 11. 2006	Sociální reprodukce a integrace: ideály a meze.	Fakulta sociálních studií MU v Brně	Mění se rodičovství v kontextu podmínek na trhu práce
Pechanová Marie	Praha 31. 5. – 2. 6. 2006,	Pražské geriatrické dny	Gerontologická společnost, Česká alzheimrovská společnost	Ošetrovatelská péče v domovech důchodců v léčebnách dlouhodobě nemocných
Průša Ladislav	Šlapanice 26. – 27. 1. 2006	Institucionální změny ve sféře veřejných neziskových organizací – dopady, problémy, zkušenosti	Masarykova univerzita, Brno	Jaká je optimální forma organizace poskytující veřejné služby?
Průša Ladislav	Zlenice 14. 3. 2006	Aktuální otázky sociálních služeb	Via Humana	Výdaje obcí, měst a krajů na sociální a zdravotní služby v r. 2004

Průša Ladislav	Brno 25. – 26. 5. 2006	Sociální vyloučení a sociální politika	FSS MUNI Brno a VÚPSV Praha	Indikátory sociální problémovosti jednotlivých regionů
Průša Ladislav	Praha 30. 6. 2006	Střednědobá strategie výzkumu a vývoje v rezortu MPSV	VŠE	Význam regionálních aspektů při koncipování sociální politiky
Průša Ladislav	České Budějovice 5. – 6. 10. 2006	Problematika Generace 50+	ZSF JČU České Budějovice	Možná opatření ke zvýšení zaměstnanosti věkové skupiny 50 +
Průša Ladislav	Pardubice 24. 10. 2006	Kvalita a adresnost sociálních služeb	Pardubický kraj	Aktuální otázky vývoje sociálních služeb v ČR
Průša Ladislav	Praha 26. 10. 2006	Die demographische Entwicklung in Europa und Ihre Konsequenzen für die sozialen Sicherungssysteme	Europäische Akademie Berlin, University of Economics Poznan, Centre européen Robert Schuman, Scy- Chazelles, VŠE Praha	Sociální služby v ČR – srovnání se zeměmi EU
Průša Ladislav	Třešť, 20. 11. 2006	Územní samospráva v České republice a v Evropě – její problémy a perspektivy v XXI. století	Ústav státu a práva AV ČR	Výdaje měst a krajů na sociální služby v r. 2004
Průša Ladislav	Praha 27. 11. 2006	Sociálně ekonomické postavení osob samostatně výdělečně činných	VÚPSV Praha a Hospodářská komora ČR	Sociálně ekonomické postavení osob samostatně výdělečně činných

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Průša Ladislav	Praha 28. 11. 2006	Programovací období fondů EU 2007 – 2013	Městské centrum sociálních služeb Praha	Analýza současných vazeb trhu práce se sektorem zdravotní a sociální péče, veterinární činnosti a definování výchozích předpokladů pro strategické plánování zaměstnanosti v tomto sektoru
Průša Ladislav	Plzeň 11. 12. 2006	Transformace sociálních služeb	Krajský úřad Plzeňského kraje	Ekonomie sociálních služeb
Průša Ladislav	Jihlava 13. 12. 2006	Nový zákon o sociálních službách	Krajský úřad kraje Vysočina	Ekonomie sociálních služeb
Prušvic David	Ostrava 15. – 16. 2. 2006	Mezinárodní ekonomická konference studentů doktorského studia (MEKON)	VŠB-TU Ostrava, Ekonomická fakulta	Komparace osobní důchodové daně v ČR a na Slovensku podle vybraných sociálních a příjmových skupin obyvatelstva
Prušvic David	Praha 7. – 8. 4. 2006	Teoretické a praktické aspekty veřejných financí (XI. ročník)	VŠE v Praze	Příčina růstu veřejných výdajů – mechanismus modelu nevyváženého růstu

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Prušvic David	Norimberk, Německo 26. – 29. 4. 2006	Analýza a komparace systémů veřejných financí v ČR a Německu	Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg Wirtschafts- und sozialwissenschaftliche Fakultät	Architecture of Fiscal Policy Rules – An Initial Assumption of Public Finance Soundness
Prušvic David	Praha 20. 5. 2006	Finance	VŠE v Praze	Příčiny a důsledky modelu nevyváženého růstu
Prušvic David	Paphos, Kypr 28. 8. – 1. 9. 2006	62nd Congress of the International Institute of Public Finance	Mezinárodní institut veřejných financí (IIPF)	“Unbalanced Growth” – One Post-transformation Economy Experience
Prušvic David	Brno 13. – 14. 9. 2006	Česká ekonomika v procesu globalizace – konkurenceschopnost a hospodářská politika	Masarykova universita v Brně, Ekonomicko-správní fakulta	Zatížení pracovních příjmů zaměstnanců povinnými odvody – komparace situace v České a Slovenské republice dle vybraných typů domácností
Rákoczyová Miroslava	Banská Bystrica, Slovensko 25. – 26. 5. 2006	Determinanty sociálneho rozvoja – Sociálne podnikanie IV	Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Ekonomická fakulta	Sociální odpovědnost zaměstnavatelů v procesu sociálního začleňování
Sirovátka Tomáš	Brno 25. – 26. 5. 2006	Sociální vyloučení a sociální politika	Fakulta sociálních studií	Sociální vyloučení a sociální rizika jako výzva pro českou sociální politiku

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Sirovátka Tomáš	Madrid (distributed paper)	CINEFOGO Workshop on Social Capital and Democracy in Europe and the USA	Analistas Socio-Políticos Research Center, Madrid, Spain	Transformation, social capital, social exclusion: Czech case
Sirovátka Tomáš	Bremen, Německo 20. – 21. 9. 2006	ESPAnet Annual conference	ESPA net (European social policy research network)	Emergence of new forms of activation in the Czech Republic
Sirovátka Tomáš	Roskilde, Dánsko 28. – 29. 9. 2006	EISS Annual conference	EISS (European Institute of Social Security)	Social Exclusion and New Risks as a Challenge for Czech Social Policy
Sirovátka Tomáš	Brusel, Belgie 20. – 21. 10. 2006	Activation policies in Europe	ETUI (European Trade Union Institute)	Governance of activation policie
Sirovátka Tomáš	Brno 9. – 10. 11. 2006	Sociální reprodukce a integrace: ideály a meze“	Fakulta sociálních studií a VÚPSV	Soudobé trhy práce: flexibilita, segmentace, vyloučení
Stupnytskyy Oleksandr	Belgie, Brusel 4. – 5. 9. 2006	Attractive Workplace for All	European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions	Implementace Lisabonské strategie v ČR
Svobodová Kamila	Praha 24. 5. 2006	Žít déle v české společnosti	PřF UK, Česká demografická společnost	Genderové aspekty stárnutí: Rodina a péče o seniory
Svobodová Kamila	Praha 20. 9. 2006	Diskusní večer České demografické společnosti	PřF UK, Česká demografická společnost	Generations and Gender Survey v České republice – Dělbba rolí v rodině.

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Šťastná Anna	Praha 20. 9. 2006	Diskusní večer České demografické společnosti	PřF UK, Česká demografická společnost	Generations and Gender Survey v České republice – Partnerské soužití, vybrané výsledky.
Trbola Robert	Banská Bystrica, Slovensko 25. - 26. 5. 2006	Determinanty sociálneho rozvoja – Sociálne podnikanie IV	Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Ekonomická fakulta	Sociální odpovědnost zaměstnavatelů v procesu sociálního začleňování
Vavrečková Jana	Brusel, Belgie 20. – 22. 2. 2006	„Workers' Mobility: a right, an option, an opprtunity?“	Evropská komise	Migrační potenciál českého obyvatelstva
Vavrečková Jana	Praha 21. 4. 2006	„Mobility and free movement of workers in the EU – a right for all	The Greens/EFA in the European Parliament	Češi a pracovní mobilita
Vavrečková Jana	Praha 28. 4. 2006	Mobilita pracovníků v EU a zkušenosti ČR	Informační kancelář Evropského parlamentu	Pohled na pracovní mobilitu z empirického hlediska
Vavrečková Jana	Praha 30. 10. 2006	Sociální a kulturní bariéry migrace	Asociace občanských poraden Praha a European Citizen Acetin Service Brussel	Migrační potenciál ČR a míra rizika odchodu českých kvalifikovaných odborníků do zahraničí
Vavrečková Jana	Bratislava, Slovensko 19. – 20. 9. 2006	Znalostná ekonomika – nové výzvy pre národohospodársku vedu	Ekonomická universita Bratislava Národohospodárská fakulta	Zahraniční migrace odborníků – specifický problém při utváření znalostní ekonomiky
Veverková Soňa	Praha, 4. 11. 2006	Proměny participace v ČR v procesu evropeizace	Sociologický ústav AV ČR	Reflexe ESD na sektorální úrovni v ČR

jméno pracovníka	místo a termín konference	název konference	pořadatel	téma vystoupení
Vidovičová Lucie	Praha 17. 1. 2006	Zdravé stárnutí na komunitní úrovni – projektová schůzka pracovní skupiny	Kancelář WHO v ČR	Sociologické aspekty přístupu k tématu Zdravého stárnutí
Vidovičová Lucie	Praha 27. 1. 2006	Work life development programme	Swedish National Labour Market Board	Czech and international experience with active ageing policies
Vidovičová Lucie	Kodaň, Dánsko 30. 5. – 2.6. 2006	8th Global Conference International Federation of Ageing	International Federation of Ageing a DaneAge	Work and retirement transition: policy outcome or a life-time strategy?
Vidovičová Lucie	Praha 17. 3. 2006	From Isolation to Inclusion – projektová schůzka pracovní skupiny	Život 90	Sociologické aspekty sociální exkluze ve vyšším věku
Vidovičová Lucie	Brno 26. 5. 2006	Sociální vyloučení a sociální politika	Masarykova univerzita	Age mainstreaming jako (politický) nástroj sociálního začleňování
Vidovičová Lucie	Durban, JAR 23. 7. – 31. 7. 2006	XVI World Congress of Sociology	International Sociological Association	What would we know about older people if we would know them only from the mass media?
Vidovičová Lucie	Lublaň, Slovinsko	Interpretative methods	European Consortium for Political Research	Age of the city
Vychová Helena	Litomyšl 22. - 23.6. 2006	Referring to the Transnational Cooperation „on the right way – the way to duality“	ÚP Chrudim	Účast na workshopu o průběžném plnění úkolů mezinárodního projektu a podobě závěrečné zprávy

Přehled publikační činnosti pracovníků VÚPSV v roce 2006

ČLÁNKY

Bareš, Pavel

Realizace sociálních služeb pro seniory a osoby se zdravotním handicapem

In: Rezidenční péče. Roč. 2, č. 3 (2006), s. 5

ISSN: 1801-8718

Bareš, Pavel

Koncepce subsidiarity v sociálních službách a úloha nestátních neziskových organizací při jejich poskytování.

In: Veřejná správa, roč. 17, č. 45(2006), příl. s. 1-8

ISSN: 1213-6581

Bruthansová, Daniela – Kotýnková, Magdalena

Osoby samostatně výdělečně činné - významná součást ekonomického života společnosti.

In: Právo pro podnikání a zaměstnání. Roč. 15, č. 7-8(2006), s. 3-12

ISSN:1801-6014

Ettlerová, Sylva – Šťastná, Anna

Harmonizace rodinných a pracovních povinností rodičů se závislými dětmi.

In: Demografie. Roč. 48, č. 1(2006), s. 12-21

ISSN:0011-8265

Kozelský, Tomáš – Vlach, Jan

Náklady práce v ČR.

In: Národohospodářský obzor. Roč. 6, č. 3(2006), s. 50-66

ISSN:1213-2446

Kuchařová, Věra

Konference Rodina a rodičovství.

In: Demografie. Roč. 48, č. 2(2006), s.138-140

ISSN:0011-8265

Kuchařová, Věra

Rodinná politika v ČR - proč a o čem.

In: Demografie. Roč. 48, č. 4(2006), s. 229-240

ISSN:0011-8265

Mareš, Petr - Sirovátka, Tomáš

Chudoba, deprivace, sociální vyloučení: nezaměstnaní a pracující chudí.

In: Sociologický časopis. Roč. 42, č. 4(2006), s.627-655

ISSN:1210-4620

Musil, Libor - Nečasová, Mirka

Pracovní podmínky a dilemata pomáhajících pracovníků. Poznatky z výzkumu charitní pečovatelské a ošetrovatelské služby.

In: Sociální práce/Sociálna práca. č. 3(2006), s. 57-71

ISSN:1213-6204

Nešporová, Olga

Otcové pečující o děti formou rodičovské dovolené.

In: Demografie. Roč. 48, č. 3(2006), s. 179-193

ISSN:0011-8265

Nešporová, Olga

Životní styl rodin s otci na rodičovské dovolené.

In: Gender, rovné příležitosti, výzkum. č. 1(2006), s. 32-36

ISSN:1213-0028

Průša, Ladislav

Indikátory sociální problémovosti jednotlivých regionů.

In: Právo a rodina. Roč. 8, č. 3 (2006), s. 17-20

ISSN:1212-866X

Průša, Ladislav

Změny se struktura klientů ústavů sociální péče v důsledku změny systému financování sociálních služeb?

In: PSK - Personální a sociálně právní kartotéka. Roč. 9, č. 2(2006). s. 11-12

ISSN:1211-9482

Průša, Ladislav

Aktuální poznatky výzkumu z oblasti práce a sociálních věcí.

In: Práce a mzda. Roč. 54, č. 7-8(2006), s.100-107

ISSN:0032-6208

Průša, Ladislav

Příspěvek na péči - nový nástroj financování sociálních služeb.

In: PSK - Personální a sociálně právní kartotéka. Roč. 9, č. 6(2006), s. 12-15

ISSN:1211-9482

Průša, Ladislav

Nová typologie sociálních služeb.

In: PSK - Personální a sociálně právní kartotéka. Roč. 9, č. 7(2006), s. 22-24

ISSN:1211-9482

Průša, Ladislav

Registrace poskytovatelů sociálních služeb jako nová povinnost.

In: PSK - Personální a sociálně právní kartotéka. Roč. 9, č. 10(2006), s. 21-22

ISSN:1211-9482

Sirovátka, T., Mareš, P.

„Poverty, Social Exclusion and Social Policy in the Czech Republic.“

In: Social Policy and Administration, Roč. 40 (2006), č. 3, s. 288-303.

ISSN 0144 5596

Sirovátka, T. , Saxonberg, S.

„Failing Family Policy in Post-Communist Central Europe.“

In: Journal of Comparative Policy Analysis. roč. 8 (2006), č.2, s. 189-206.

ISS1387-6988

Sirovátka, T. , Mareš, P.

„Chudoba, deprivace, sociální vyloučení: nezaměstnaní a pracující chudí.“

In: Sociologický časopis. Roč. 42 (2006), č.4, s. 627-656.

ISSN 0038-0288

Svobodová, Kamila

Stárnutí obyvatelstva České republiky podle pohlaví a genderu.

In: Demografie. Roč. 48, č. 2(2006), s. 109-118

ISSN:0011-8265

Vavrečková, Jana – Petříček, Martin

Inženýrská odysea.

In: Ekonom. Roč. 50, č. 9(2006), s. 62-63

ISSN:1210-0714

Vlach, Jan

Ženy nedosáhnou na platy mužů.

In: Hospodářské noviny. Roč. 50, č. 11(2006), s. 1 příl.

ISSN:0862-9587

Vychová, Helena

Globální standardy vzdělávání v sociální práci.

In: Rezidenční péče. Roč. 2, č. 2(2006), s. 12

ISSN:1801-8718

KAPITOLY

Baštýř, Ivo – Ujházy, Karol

Příjmová motivace odborníků k migraci za prací do zahraničí – souhrnné charakteristiky.

In: Migrace odborníků do zahraničí a potřeba kvalifikovaných pracovních sil.
/Vavrečková, Jana a kol.
Praha, VÚPSV 2006. s. 44-47
ISBN:80-87007-00-X

Havlíková, Jana
Dlouhodobě nezaměstnaní absolventi škol a sociální exkluze.
In: Sociální vyloučení a sociální politika./ Sirovátka, Tomáš (ed.)
Brno/ Praha: FSS MU a VÚPSV 2006. s. 10 – 21
ISBN: 80-210-4225-7

Hubíková, Olga
Potenciál komunitního plánování snižovat rizika sociální exkluze a příčiny jeho
narušení.
In: Sociální vyloučení a sociální politika./ Sirovátka, Tomáš (ed.)
Brno/ Praha: FSS MU a VÚPSV 2006. s. 88 – 98
ISBN: 80-210-4225-7

Kubalčíková, Katka
Sociální služby pro seniory a rizika sociální exkluze.
In: Sociální vyloučení a sociální politika./ Sirovátka, Tomáš (ed.)
Brno/ Praha: FSS MU a VÚPSV 2006. s. 113 – 120
ISBN: 80-210-4225-7

Kubalčíková, Katka – Hubíková, Olga – Havlíková, Jana
Provázanost standardů kvality a komunitního plánování na lokální úrovni.
In: Sborník příspěvků z konference Kvalita sociálních služeb a komunitní
plánování.
Brno, Občanská poradna Brno a JMK 2006. s. 22 – 24.

Kroupa, Aleš
The Character and Organization of Flexible Forms of Work.
In: Work and Employee Representation. /Ishikawa, Akihiro – Makó, Csaba –
Warhurst, Chris (eds.)
Tokyo, Chuo University Press 2006. s. 20-33
ISBN:4-8057-6161-X

Michalička, Ludvík
Feasibility workshop on European skill needs forecasting – Czech Republic.
In: Feasibility Workshop on European Skill Needs Forecasting Pafos, Kypr
CEDEFOP – European Centre for the Development of 2006. s. 39 - 44 (6 s.)

Michalička, Ludvík – Czesaná, Věra
Komparace vzdělanostní struktury české pracovní síly se vzdělanostní strukturou
pracovní síly v EU.
In: Migrace odborníků do zahraničí a potřeba kvalifikovaných pracovních sil.

/Vavrečková, Jana a kol.
Praha, VÚPSV 2006. s. 48-52
ISBN:80-87007-00-X

Nekola, Martin - Nekolová, Markéta
Modelování rozhodování.
In: Manuál prognostických metod. /Potůček, Martin (ed.)
Praha, Sociologické nakladatelství (SLON) 2006. s. 160-166
ISBN:80-86429-55-5

Nekolová, Markéta
Participativní metody.
In: Manuál prognostických metod. /Potůček, Martin (ed.)
Praha, Sociologické nakladatelství (SLON) 2006. s. 28-44
ISBN:80-86429-55-5

Nekolová, Markéta
Metoda Delphi.
In: Manuál prognostických metod. /Potůček, Martin (ed.)
Praha, Sociologické nakladatelství (SLON) 2006. s. 142-148
ISBN:80-86429-55-5

Nekolová, Markéta
Simulace a hry.
In: Manuál prognostických metod. /Potůček, Martin (ed.)
Praha, Sociologické nakladatelství (SLON) 2006. s. 167-172
ISBN:80-86429-55-5

Nekolová, Markéta
Scénáře.
In: Manuál prognostických metod. /Potůček, Martin (ed.)
Praha, Sociologické nakladatelství (SLON) 2006. s. 173-179
ISBN:80-86429-55-5

Nekolová, Markéta
Předpovědi génia, intuice a vize.
In: Manuál prognostických metod. Potůček, Martin (ed.)
Praha, Sociologické nakladatelství (SLON) 2006. s. 180-186
ISBN:80-86429-55-5

Nešporová, Olga
Rodinná politika.
In: Socioekonomické hodnoty, politiky a instituce v období vstupu České republiky do Evropské unie. Edice Sociologické studie 06:1. /Nešpor, Zdeněk R. – Večerník, Jiří (eds.)
Praha, Sociologický ústav AV ČR 2006. s. 81-90
ISBN:80-7330-085-0

Nešporová, Olga

Postoje k rodině, manželství a rodičovství.

In: Socioekonomické hodnoty, politiky a instituce v období vstupu České republiky do Evropské unie. Edice Sociologické studie 06:1. /Nešpor, Zdeněk R. – Večerník, Jiří (eds.)

Praha, Sociologický ústav AV ČR 2006. s. 215-227.

ISBN:80-7330-085-0

Nešporová, Olga

Představy českých věřících o mrtvém těle a zacházení s ním.

In: Náboženství a tělo. /Doležalová, Iva - Hamar, Eleonóra - Bělka, Luboš
Brno, Masarykova univerzita 2006. s. 119-127

ISBN:80-210-4115-3

Pollnerová, Štěpánka

Změny v počtu a struktuře důchodců a jejich důchodových příjmů po roce 1989.

In: Životní cyklus - sociologické a demografické perspektivy

Praha, Sociologický ústav Akademie věd ČR 2006. s. 226-238

ISBN:80-7330-082-6

Pollnerová, Štěpánka

Pracovní trh v důchodovém a předdůchodovém věku.

In: Životní cyklus - sociologické a demografické perspektivy

Praha, Sociologický ústav Akademie věd ČR 2006. s. 239-246

ISBN:80-7330-082-6

Prušvic, David – Příbyl, Jiří

Komparace progresivity osobní důchodové daně v České republice a na Slovensku podle vybraných sociálních a příjmových skupin obyvatelstva.

In: MEKON - Sborník příspěvků VIII. ročníku mezinárodní konference EKF VŠB-TU

Otrava, VŠB-TU Ostrava 2006. s. 167-179

ISBN:80-248-1013-1

Prušvic, David – Boreš, Miroslav – Velikovský, Jakub

Příčina růstu veřejných výdajů – mechanismus modelu nevyváženého růstu.

In: Theoretical and Practical Aspects of Public Finance

Praha, Nakladatelství Oeconomica 2006. s. 34 -52

ISBN:80-245-1032-4

Průša, Ladislav

Typologie sociálních služeb.

In: Vzdělávání pro pracovníky sociální péče. /Tošnerová, Tamara a kol.

Praha, Česká asociace pečovatelské služby 2006. s. 145-149

ISBN: 80-239-6951-X

Průša, Ladislav

Indikátory sociální problémovosti jednotlivých regionů

in: Sociální vyloučení a sociální politika /Sirovátka, Tomáš – editor/

Brno, Masarykova univerzita, Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, 2006, s. 41-47

ISBN: 80-210-4225-7

Průša, Ladislav

Jaká je optimální forma organizace poskytující veřejné služby.

In: Institucionální změny ve sféře veřejných neziskových organizací – dopady, problémy, zkušenosti. Sborník referátů Sekce I. semináře pořádaného Katedrou veřejné ekonomie ESF MU

Brno, Ekonomicko-správní fakulta MU, Katedra veřejné ekonomie 2006. nestr. (5 s.)

ISBN:80-210-3956-6

Sirovátka, Tomáš. How to govern and evaluate labour market policies Czech Republic: Statements and comments. In How to govern and evaluate labour market policies. Brussels : EC-DG Employment, Social Affairs and Equal Opportunities, 2006. od s. 41-46, 6 s.

Sirovátka, Tomáš. The Service Voucher in Belgium. Statements and Comments. In The Service Voucher in Belgium. první. Brusel : European Commission - DG Empl, 2006. od s. 61-66, 6 s.

Vašková, Renata

Motivation, Remuneration and Job Satisfaction.

In: Work and Employee Representation. /Ishikawa, Akihiro – Makó, Csaba – Warhurst, Chris (eds.)

Tokyo, Chuo University Press 2006. s. 34-48

ISBN:4-8057-6161-X

Vašková, Renata

Rozhodovací procesy –náctiletých těhotných dívek vedoucí k volbě časného rodičovství.

In: Životní cyklus – sociologické a demografické perspektivy. /Hamplová, D., Šalamounová, P., Šamanová, G. (eds.)

Praha, Sociologický ústav AVČR 2006. s. 79-117

ISBN:80-7330-082-6

Vavrečková, Jana – Baštýř, Ivo

Základní zákonitosti zahraniční pracovní migrace s důrazem na migraci vysokokvalifikovaných pracovních sil.

In: Migrace odborníků do zahraničí a potřeba kvalifikovaných pracovních sil. /Vavrečková, Jana a kol.

Praha, VÚPSV 2006. s. 10-12

ISBN:80-87007-00-X

Vavrečková, Jana – Horová, Lucie

Odliv mozků v Evropské unii a nabídkové programy k získání vysokokvalifikovaných odborníků.

In: Migrace odborníků do zahraničí a potřeba kvalifikovaných pracovních sil.

/Vavrečková, Jana a kol.

Praha, VÚPSV 2006. s. 13-21

ISBN:80-87007-00-X

Vavrečková, Jana

Aktivní výběr kvalifikovaných zahraničních pracovníků v České republice.

In: Migrace odborníků do zahraničí a potřeba kvalifikovaných pracovních sil.

/Vavrečková, Jana a kol.

Praha, VÚPSV 2006. s. 22-23

ISBN:80-87007-00-X

Vavrečková, Jana – Vlach, Jan – Gazdagová, Marie

Žádání odborníci na zahraničním (evropském) trhu práce.

In: Migrace odborníků do zahraničí a potřeba kvalifikovaných pracovních sil.

/Vavrečková, Jana a kol.

Praha, VÚPSV 2006. s. 24-32

ISBN:80-87007-00-X

Vavrečková, Jana – Fischlová, Drahomíra – Bruthansová, Daniela - Gazdagová, Marie

Žádání odborníci na českém trhu práce.

In: Migrace odborníků do zahraničí a potřeba kvalifikovaných pracovních sil.

/Vavrečková, Jana a kol.

Praha, VÚPSV 2006. s. 33-43

ISBN:80-87007-00-X

MONOGRAFIE

Sirovátka, Tomáš. Rodina, zaměstnání a sociální politika. Boskovice : František Šalé - ALBERT, 2006. ISBN 80-7326-104-9.

Sirovátka, Tomáš. Sociální vyloučení a sociální politika. Brno : Masarykova univerzita, Výzkumný ústav práce a sociální věcí ČR, 2006. ISBN 80-210 4225-7.

ELEKTRONICKÉ PUBLIKOVÁNÍ

Dokulilová, Lenka – Vašková, Renata

Temporary agency work in an enlarged European Union (a questionnaire survey –

Czech Republic).

<http://www.eiro.eurofound.ie/2005/06/word/cz0506105t.doc>

Fischlová, Drahomíra

Ženy jako manažerky.

<http://zpravodaj.feminismus.cz/clanek.shtml?x=1696659&als%5bnm%5d=1692636>

Fischlová, Drahomíra – Suchomelová, Miriam

Podle právních předpokladů jsou rovné příležitosti pro muže a ženy v ČR na velmi dobré úrovni.

[http://zpravodaj.feminismus.cz/clanek.shtml?x=1913815&als\[nm\]=1913706](http://zpravodaj.feminismus.cz/clanek.shtml?x=1913815&als[nm]=1913706)
(Rovné příležitosti do firem 08/2006)

Hála, Jaroslav

Engine drivers strike over proposed new bargaining rules.

<http://www.eiro.eurofound.eu.int/2006/04/articles/cz0604019i.html>

Hála, Jaroslav

Hyundai plans major greenfield investment.

<http://www.eiro.eurofound.eu.int/2006/04/articles/cz0604029i.html>

Hála, Jaroslav

New labour inspection office begins operations.

<http://www.eiro.eurofound.eu.int/2006/06/articles/cz0606019i.html>

Hála, Jaroslav

Opposition to proposed new Labour Code.

<http://www.eiro.eurofound.eu.int/2006/05/articles/cz0605029i.html>

Hála, Jaroslav

Social partners express views on proposed coalition government.

<http://www.eiro.eurofound.eu.int/2006/07/articles/cz0607019i.html>

Hála, Jaroslav - Dokulilová, Lenka

Questionnaire for EIRO comparative study on relocation of production and industrial relations – Case of the Czech Republic.

<http://www.eiro.eurofound.eu.int/2005/11/word/cz0508103s.doc>

Hála, Jaroslav – Kroupa, Aleš

EIRO Thematic Feature on Collective dispute resolutions in an enlarged European Union - case of the Czech Republic.

<http://www.eiro.eurofound.eu.int/2005/08/word/cz0508104t.doc>

Hála, Jaroslav – Veverková, Soňa

Wage increase lowest in 13 years.

<http://www.eiro.eurofound.eu.int/2006/03/articles/cz0603019i.html>

Kroupa, Aleš

Extension of collective agreements to increase sectoral coverage.

<http://www.eiro.eurofound.eu.int/2006/05/articles/cz0605019i.html>

Nešporová, Olga

Fathers taking parental leave: impact on work–life balance.

<http://www.eurofound.eu.int/ewco/2006/05/CZ0605019I.htm>

(EWCO news updates - European Working Conditions Observatory)

Sirovátka, Tomáš

How to Govern and Evaluate Labour Market Policies. Czech Republic.

http://pdf.mutual-learning-employment.net/pdf/sweden06/CZ_Sirovatka.pdf

PEER REVIEWS - Mutual learning programme of the European employment strategy

Vašková, Renata

Gender differences in performance motivation.

<http://www.eurofound.eu.int/ewco/2006/01/CZ0601NU04.htm>

Vašková, Renata – Dokulilová, Lenka

Measuring job satisfaction in surveys: Czech Republic. Comparative analytical report - Questionnaire.

<http://www.eurofound.eu.int/ewco/reports/TN0608TR01/CZ0608TR01.pdf>

Vavrečková, Jana

Migration of Czech workers poses risk of brain drain.

<http://www.eiro.eurofound.eu.int/2005/12/feature/cz0512102f.html>

Statistické údaje dokumentující činnost ČICSO v roce 2006

Přírůstky fondu knihovny: 711 ks, z toho 347 stažených z internetu

(1999: 503 ks, 2000: 474 ks, 2001: 517 ks, 2002: 473 ks, 2003: 566 ks, 2004: 507 ks, 2005: 836 ks)

Zpracovávané časopisy: 76 titulů (ČR: 41 , zahr.: 35)

/1999: 98 titulů (ČR: 57, SR: 3, zahr.: 38), 2000: 98 titulů (ČR: 57, SR: 3, zahr.: 38), 2001: 99 titulů (ČR: 55, SR: 3, zahr.: 41), 2002: 90 titulů (ČR: 50, SR: 3, zahr.: 37), 2003: 86 titulů (ČR: 46, SR: 4, zahr.: 36), 2004: 80 titulů (ČR: 42 , zahr.: 38)/, 2005: 78 titulů (ČR: 42, zahr.: 36)/

Přírůstky bibliografických záznamů publikací, časopiseckých článků, právních předpisů a jiných dokumentů: 5 426 záznamů

Počet materiálů stažených z monitorovaných webových stránek: 347 ks

(2000: 182 ks, 2001: 186 ks, 2002: 225 ks, 2003: 275 ks, 2004: 245 ks, 2005: 412)

Počet návštěv uživatelů knihovny ČICSO: 726

(1999: 1510, 2000: 1369, 2001: 1061, 2002: 909, 2003: 1069, 2004: 952, 2005: 1028)

Počet výpůjček: 1936

(2000: 1.300 (neúplné údaje vzhledem ke změně výpůjčního systému), 2001: 2.100, 2002: 3.503, 2003: 1.694, 2004: 1.785, 2005: 2.789)

Počet návštěv internetových stránek VÚPSV: 22 555 (tj. průměrně 434 týdně)

(2003: 13665, 2004: 14 228, 2005: 15 942)

**Údaje z řádné účetní uzávěrky
a další údaje ve smyslu ustanovení vyhlášky č. 323/2005 Sb.
kterou se stanoví obsah roční zprávy**

ORGANIZACE: 45773009

ROZVAHA (B I L A N C E)

Název nadřízeného orgánu

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 505/2002 Sb. (v tis. Kč na dvě desetinná místa)
s účinností pro organizační složky
státu, státní fondy, územní
samosprávné celky a příspěvkové
organizace

Sestavená k 31.12.2006

Název, sídlo a právní forma
účetní jednotky:

Výzkumný ústav práce

a sociálních věcí

Palackého nám. 4

128 01 Praha 2

PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

IČO

45773009

AKTIVA

Název položky	Účet	Pol. číslo	Stav k 01.01.	Stav k 31.12.2006
			1	2
A. Stálá aktiva	součet položek 9+15+26+33+41+206	01	2 304,61	1 751,27
1. Dlouhodobý nehmotný majetek				
- Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	(012)	02	0,00	0,00
- Software	(013)	03	184,59	184,59
- Ocenitelná práva	(014)	04	0,00	0,00
- Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	(018)	05	3 228,84	3 440,58
- Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	(019)	06	0,00	0,00
- Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	(041)	07	0,00	0,00
- Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	(051)	08	0,00	0,00
Dlouhodobý nehmotný majetek celkem součet položek 2 až 8		09	3 413,43	3 625,17
2. Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku				
- Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje	(072)	10	0,00	0,00
- Oprávky k softwaru	(073)	11	- 184,59	- 184,59
- Oprávky k ocenitelným právům	(074)	12	0,00	0,00
- Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	(078)	13	-3 228,84	-3 440,58
- Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku	(079)	14	0,00	0,00
Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku celkem součet položek 10 až 14		15	-3 413,43	-3 625,17
3. Dlouhodobý hmotný majetek				
- Pozemky	(031)	16	0,00	0,00
- Umělecká díla a předměty	(032)	17	35,76	35,76
- Stavby	(021)	18	0,00	0,00
- Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	(022)	19	6 863,50	5 962,14
- Pěstební celky trvalých porostů	(025)	20	0,00	0,00
- Základní stádo a tažná zvířata	(026)	21	0,00	0,00
- Drobný dlouhodobý hmotný majetek	(028)	22	4 979,26	5 538,42
- Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	(029)	23	0,00	0,00
- Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	(042)	24	0,00	0,00
- Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	(052)	25	0,00	0,00
Dlouhodobý hmotný majetek celkem součet položek 16 až 25		26	11 878,52	11 536,32
4. Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku				
- Oprávky ke stavbám	(081)	27	0,00	0,00
- Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	(082)	28	-4 594,65	-4 246,63
- Oprávky k pěstebním celkům trvalých porostů	(085)	29	0,00	0,00
- Oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům	(086)	30	0,00	0,00
- Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	(088)	31	-4 979,26	-5 538,42
- Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku	(089)	32	0,00	0,00
Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku celkem součet položek 27 až 32		33	-9 573,91	-9 785,05

Název položky	Účet	Pol. číslo	Stav k 01.01.	Stav k 31.12.2006
			1	2
5. Dlouhodobý finanční majetek				
- Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	(061)	34	0,00	0,00
- Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	(062)	35	0,00	0,00
- Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	(063)	36	0,00	0,00
- Půjčky osobám ve skupině	(064)	37	0,00	0,00
- Ostatní dlouhodobé půjčky	(067)	38	0,00	0,00
- Ostatní dlouhodobý finanční majetek	(069)	39	0,00	0,00
- Pofizovaný dlouhodobý finanční majetek	(043)	40	0,00	0,00
Dlouhodobý finanční majetek celkem součet položek 34 až 40		41	0,00	0,00
6. Majetek převzatý k privatizaci				
Majetek převzatý k privatizaci	(064)	204	0,00	0,00
Majetek převzatý k privatizaci v pronájmu	(065)	205	0,00	0,00
Majetek převzatý k privatizaci celkem součet položek 204 a 205		206	0,00	0,00
8. Oběžná aktiva součet položek 51+75+89+119+124		42	12 644,84	13 720,53
1. Zásoby				
- Materiál na skladě	(112)	43	0,00	0,00
- Pořízení materiálu a Materiál na cestě	(111 nebo 119)	44	0,00	0,00
- Nedokončená výroba	(121)	45	0,00	0,00
- Polotovary vlastní výroby	(122)	46	0,00	0,00
- Výrobky	(123)	47	0,00	0,00
- Zvířata	(124)	48	0,00	0,00
- Zboží na skladě	(132)	49	0,00	0,00
- Pořízení zboží a Zboží na cestě	(131 nebo 139)	50	0,00	0,00
Zásoby celkem součet položek 43 až 50		51	0,00	0,00
2. Pohledávky				
- Odběratelé	(311)	52	606,50	84,37
- Sněnky k inkasu	(312)	53	0,00	0,00
- Pohledávky za eskontované cenné papíry	(313)	54	0,00	0,00
- Poskytnuté provozní zálohy	(314)	55	0,50	0,50
- Pohledávky za rozpočtové příjmy	(315)	56	0,00	0,00
- Ostatní pohledávky	(316)	57	7,49	1,93
Součet položek 52 až 57		58	614,49	86,80
- Pohledávky za účastníky sdružení	(358)	59	0,00	0,00
- Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	(336)	60	0,00	0,00
- Daň z příjmů	(341)	61	0,00	0,00
- Ostatní přímé daně	(342)	62	0,00	0,00
- Daň z přidané hodnoty	(343)	63	0,00	0,00
- Ostatní daně a poplatky	(345)	64	0,00	0,00
- Pohledávky z pevných termínových operací a opci	(373)	65	0,00	0,00
Součet položek 61 až 64		66	0,00	0,00
- Pohledávky v zahraničí	(371)	207	0,00	0,00
- Pohledávky tuzemské	(372)	208	0,00	0,00
Součet položek 207 a 208		209	0,00	0,00
- Nároky na dotace a ostatní sčítování se státním rozpočtem	(346)	67	0,00	0,00
- Nároky na dotace a ostat. sčítování s rozpočtem územ. samospr. celků	(348)	68	0,00	0,00
Součet položek 67 a 68		69	0,00	0,00
- Pohledávky za zaměstnanci	(335)	70	20,98	29,77
- Pohledávky z vydaných dluhopisů	(375)	71	0,00	0,00
- Jiné pohledávky	(378)	72	0,21	12 992,24
- Opravná položka k pohledávkám	(391)	73	0,00	0,00
Součet položek 70 až 73		74	21,19	13 022,01
Pohledávky celkem součet položek 58+59+60+65+66+209+69+74		75	635,68	13 108,81

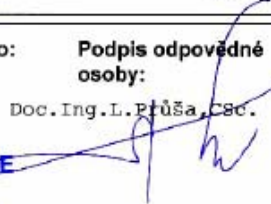
Název položky	Účet	Pol. číslo	Stav k 01.01.	Stav k 31.12.2006
			1	2
3. Finnační majetek				
- Pokladna	(261)	76	134,69	0,00
- Peníze na cestě	(+/- 262)	77	0,00	244,85
- Cenniny	(263)	78	88,32	40,38
Součet položek 76 až 78		79	223,01	285,23
- Běžný účet	(241)	80	10 931,09	0,00
- Běžný účet fondu kulturních a sociálních potřeb	(243)	81	447,17	0,00
- Ostatní běžné účty	(245)	82	0,00	0,00
- Vklady v zahraniční měně v tuzemských bankách	(246)	210	0,00	0,00
Součet položek 80 až 82 a 210		83	11 378,26	0,00
- Majetkové cenné papíry k obchodování	(251)	84	0,00	0,00
- Dlužné cenné papíry k obchodování	(253)	85	0,00	0,00
- Ostatní cenné papíry	(256)	86	0,00	0,00
- Pořízení krátkodobého finančního majetku	(259)	87	0,00	0,00
Součet položek 84 až 87		88	0,00	0,00
Finanční majetek celkem součet položek 79+83+88		89	11 601,27	285,23
4. Účty rozpočtového hospodaření a další účty mající vztah k rozpočt.				
hospodaření a účty minorrozpočtových prostředků				
- Základní běžný účet	(231)	90	0,00	0,00
- Vkladový výdajový účet	(232)	91	X	0,00
- Příjmový účet	(235)	92	X	0,00
- Běžné účty peněžních fondů	(236)	93	0,00	0,00
- Běžné účty státních fondů	(224)	94	0,00	0,00
- Běžné účty finančních fondů	(225)	95	0,00	0,00
Součet položek 90 až 95		96	0,00	0,00
- Poskytnuté dotace organizačním složkám státu	(202)	97	X	0,00
- Poskytnuté dotace vkladovému výdajovému účtu	(212)	98	X	0,00
- Poskytnuté příspěvky a dotace příspěvkovým organizacím	(203)	99	X	0,00
- Poskytnuté dotace ostatním subjektům	(204)	100	X	0,00
- Poskytnuté příspěvky a dotace příspěvkovým organizacím	(213)	101	X	0,00
- Poskytnuté dotace ostatním subjektům	(214)	102	X	0,00
Součet položek 97 až 102		103	0,00	0,00
- Poskytnuté návratné finanční výpomoci mezi rozpočty	(271)	104	0,00	0,00
- Poskytnuté přechodné výpomoci příspěvkovým organizacím	(273)	105	0,00	0,00
- Poskytnuté přechodné výpomoci podnikatelským subjektům	(274)	106	0,00	0,00
- Poskytnuté přechodné výpomoci ostatním organizacím	(275)	107	0,00	0,00
- Poskytnuté přechodné výpomoci fyzickým osobám	(277)	108	0,00	0,00
Součet položek 104 až 108		109	0,00	0,00
- Limity výdajů	(221)	110	X	0,00
- Zúčtování výdajů územních samosprávných celků	(218)	111	X	0,00
- Materiální náklady	(410)	112	X	0,00
- Služby a náklady nevýrobní povahy	(420)	113	X	0,00
- Cestovné a ostatní výplaty fyzickým osobám	(430)	114	X	0,00
- Mzdové a ostatní osobní náklady	(440)	115	X	0,00
- Dávky sociálního zabezpečení	(450)	116	X	0,00
- Manka a škody	(460)	117	X	0,00
Součet položek 112 až 117		118	0,00	0,00
Prostředky rozpočt.hospodaření celkem součet pol. 96+103+109+110+111+118		119	0,00	0,00
5. Přechodné účty aktivní				
- Náklady příštích období	(381)	120	407,89	322,74
- Příjmy příštích období	(385)	121	0,00	3,75
- Kurzové rozdíly aktivní	(386)	122	0,00	0,00
- Dohadné účty aktivní	(388)	123	0,00	0,00
Přechodné účty aktivní celkem součet položek 120 až 123		124	407,89	326,49
AKTIVA CELKEM	součet položek 01+42	125	14 949,45	15 471,80

PASIVA

Název položky	Účet	Pol. číslo	Stav k 01.01.	Stav k 31.12.2006
			3	4
C. Vlastní zdr. krytí stálých a oběž. aktiv celk. 130+131+133+136+141+151+158		126	12 586,77	15 054,30
1. Majetkové fondy a zvláštní fondy				
- Fond dlouhodobého majetku	(901)	127	2 304,61	1 751,27
- Fond oběžných aktiv	(902)	128	0,00	0,00
- Fond hospodářské činnosti	(903)	129	0,00	0,00
- Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	(+/-909)	130	0,00	0,00
Majetkové fondy celkem součet položek 127 až 129		131	2 304,61	1 751,27
- Fond privatizace	(904)	211	0,00	0,00
- Ostatní fondy	(905)	212	0,00	0,00
Součet položek 211 a 212		213	0,00	0,00
2. Finanční a peněžní fondy				
- Fond odměn	(911)	132	1 589,98	1 652,80
- Fond kulturních a sociálních potřeb	(912)	133	527,37	624,10
- Fond rezervní	(914)	134	3 081,98	5 933,36
- Fond reprodukce majetku	(916)	135	428,07	527,22
- Peněžní fondy	(917)	136	0,00	0,00
- Jiné finanční fondy	(918)	137	0,00	0,00
Finanční a peněžní fondy celkem součet položek 132 až 137		138	5 627,40	8 937,48
3. Zvláštní fondy organizačních složek státu				
- Státní fondy	(921)	139	0,00	0,00
- Ostatní zvláštní fondy	(922)	140	0,00	0,00
- Fondy Evropské unie	(924)	203	0,00	0,00
Zvláštní fondy organizačních složek státu celkem součet pol. 139,140 a 203		141	0,00	0,00
4. Zdroje krytí prostředků rozpočtového hospodaření				
- Financování výdajů organizačních složek státu	(201)	142	X	0,00
- Financování výdajů územních samosprávných celků	(211)	143	X	0,00
- Bankovní účty k limitům organizačních složek státu	(223)	144	X	0,00
- Výřizování rozpočt. příjmů z běžné činnosti org.složek státu	(205)	145	X	0,00
- Výřizování rozpočt. příjmů z běžné činnosti územ.samospr.celků	(215)	146	X	0,00
- Výřizování rozpočt. příjmů z finančního majetku OSS	(206)	147	X	0,00
- Výřizování rozpočt. příjmů z finančního majetku ÚSC	(216)	148	X	0,00
- Zúčtování příjmů územních samosprávných celků	(217)	149	X	0,00
- Přijaté návratné finanční výpomoci mezi rozpočty	(272)	150	0,00	0,00
Zdroje krytí prostředků rozpočt. hospodaření celkem součet pol. 142 až 150		151	0,00	0,00
5. Výsledek hospodaření				
a) z hospodářské činnosti územních samosprávných celků				
- a činnosti příspěvkových organizací				
- Výsledek hospodaření běžného účetního období	(+/- 963)	152	X	4 365,55
- Nerozdělený zisk, neuhrazená stráta minulých let	(+/- 932)	153	0,00	0,00
- Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	(+/- 931)	154	4 634,76	0,00
b) Převod zúčtování příjmů a výdajů z minulých let	(+/- 933)	155	0,00	0,00
c) Saldo výdajů a nákladů	(+/- 964)	156	0,00	0,00
d) Saldo příjmů a výnosů	(+/- 965)	157	0,00	0,00
Součet položek 152 až 157		158	4 634,76	4 365,55
D. Cizí zdroje součet položek 160+166+189+196+201		159	2 382,68	417,49
1. Rezervy				
- Rezervy zákonné	(941)	160	0,00	0,00
2. Dlouhodobé závazky				
- Vydané dluhopisy	(953)	161	0,00	0,00
- Závazky z pronájmu	(954)	162	0,00	0,00
- Dlouhodobé přijaté zálohy	(955)	163	0,00	0,00
- Dlouhodobé směnky k úhradě	(958)	164	0,00	0,00
- Ostatní dlouhodobé závazky	(959)	165	0,00	0,00
Dlouhodobé závazky celkem součet položek 161 až 165		166	0,00	0,00

Název položky	Účet	Pol. číslo	Stav k 01.01.	Stav k 31.12.2006
			3	4
3. Krátkodobé závazky				
- Dodavatelé	(321)	167	0,00	0,00
- Směnky k úhradě	(322)	168	0,00	0,00
- Přijaté zálohy	(324)	169	0,00	0,00
- Ostatní závazky	(325)	170	0,00	0,00
- Závazky z pevných termínových operací a opci	(373)	171	0,00	0,00
Součet položek 167 až 171		172	0,00	0,00
- Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	(367)	173	0,00	0,00
- Závazky k účastníkům sdružení	(368)	174	0,00	0,00
Součet položek 173 a 174		175	0,00	0,00
- Zaměstnanci	(331)	176	258,86	244,85
- Ostatní závazky vůči zaměstnancům	(333)	177	0,00	0,00
Součet položek 176 a 177		178	258,86	244,85
- Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	(336)	179	721,17	0,00
- Daň z příjmů	(341)	180	0,00	0,00
- Ostatní přímé daně	(342)	181	259,43	0,00
- Daň z přidané hodnoty	(343)	182	7,12	0,00
- Ostatní daně a poplatky	(345)	183	0,00	0,00
Součet položek 180 až 183		184	286,55	0,00
- Vypořádání přeplatků dotací a ostatních závazků se st. rozpočtem	(347)	185	0,00	0,00
- Vypořádání přeplatků dotací a ostatních závazků s rozpočtem územních samosprávných celků	(349)	186	0,00	0,00
Součet položek 185 a 186		187	0,00	0,00
- Jiné závazky	(379)	188	1 049,75	0,01
Krátkodobé závazky celkem součet položek 172+175+178+179+184+187+188		189	2 296,33	244,86
4. Bankovní úvěry a půjčky				
- Dlouhodobé bankovní úvěry	(951)	190	0,00	0,00
- Krátkodobé bankovní úvěry	(281)	191	0,00	0,00
- Eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky)	(282)	192	0,00	0,00
- Vydané krátkodobé dluhopisy	(283)	193	0,00	0,00
- Ostatní krátkodobé závazky (finanční výpomoci)	(289)	194	0,00	0,00
Součet položek 193 a 194		195	0,00	0,00
Bankovní úvěry a půjčky celkem součet položek 190+191+192+195		196	0,00	0,00
5. Přechnodné účty pasivní				
- Výdaje příštích období	(383)	197	81,35	92,63
- Výnosy příštích období	(384)	198	0,00	0,00
- Kurzové rozdíly pasivní	(387)	199	0,00	0,00
- Dohadné účty pasivní	(389)	200	5,00	60,00
Přechnodné účty pasivní celkem součet položek 197 až 200		201	86,35	172,63
PASIVA CELKEM součet položek 126+159		202	14 949,45	15 471,79

Odesláno dne: 9.1.2007 Razítko: Podpis odpovědné osoby: Doc. Ing. L. Průša, CSc. Podpis osoby odpovědné za sestavení: Z. Krejčířková Okamžik sestavení: 09.01.2007, 12:24:31


**VÝZKUMNÝ ÚSTAV PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ
PALÁČKÉHO NÁMĚSTÍ 4
128 01 PRAHA 2**

Telefon:
224 923 177

ORGANIZACE: 45773009

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

Název nadřízeného orgánu

Příloha č. 2 k vyhlášce č. 505/2002 Sb. (v tis. Kč na dvě desetinná místa)

s účinností pro organizační složky

státu, státní fondy, územní

samosprávné celky a příspěvkové

organizace

Sestavený k 31.12.2006

Název, sídlo a právní forma
účetní jednotky:

Výzkumný ústav práce

a sociálních věcí

Palackého nám. 4

128 01 Praha 2

PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

IČO
45773009

Účet	Název položky	Položka číslo	Činnost	
			hlavní	hospodářská
			1	2
501	Spotřeba materiálu	01	1 921,14	0,00
502	Spotřeba energie	02	0,00	0,00
503	Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	03	0,00	0,00
504	Prodané zboží	04	0,00	0,00
511	opravy a udržování	05	92,03	0,00
512	Cestovné	06	745,70	0,00
513	Náklady na reprezentaci	07	27,91	0,00
518	Ostatní služby	08	11 284,85	0,00
521	Mzdové náklady	09	23 403,27	0,00
524	Zákonné sociální pojištění	10	7 935,11	0,00
525	Ostatní sociální pojištění	11	0,00	0,00
527	Zákonné sociální náklady	12	453,03	0,00
528	Ostatní sociální náklady	13	450,15	0,00
531	Daň silniční	14	0,00	0,00
532	Daň z nemovitostí	15	0,00	0,00
538	Ostatní daně a poplatky	16	0,00	0,00
541	Salurní pokuty a úroky z prodlení	17	0,00	0,00
542	Ostatní pokuty a penále	18	0,00	0,00
543	Odpis pohledávky	19	0,00	0,00
544	Úroky	20	0,00	0,00
545	Kurzové ztráty	21	7,39	0,00
546	Dary	22	0,00	0,00
548	Manka a škody	23	17,85	0,00
549	Jiné ostatní náklady	24	226,85	0,00
551	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	25	876,26	0,00
552	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	26	0,00	0,00
553	Prodané cenné papíry a podíly	27	0,00	0,00
554	Prodaný materiál	28	0,00	0,00
556	Tvorba zákonných rezerv	29	0,00	0,00
559	Tvorba zákonných opravných položek	30	0,00	0,00
	Náklady celkem	31	47 421,34	0,00

Účet	Název položky	Položka číslo	Činnost	
			hlavní	hospodářská
			1	2
601	Tržby za vlastní výrobky	32	0,00	0,00
602	Tržby z prodeje služeb	33	5,57	0,00
604	Tržby za prodané zboží	34	0,00	0,00
611	Změna stavu zásob nedokončené výroby	35	0,00	0,00
612	Změna stavu zásob polotovárů	36	0,00	0,00
613	Změna stavu zásob výrobků	37	0,00	0,00
614	Změna stavu zvířat	38	0,00	0,00
621	Aktivace materiálu a zboží	39	0,00	0,00
622	Aktivace vnitroorganizačních služeb	40	0,00	0,00
623	Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	41	0,00	0,00
624	Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	42	0,00	0,00
641	Slevní pokuty a škody z prodání	43	0,00	0,00
642	Ostatní pokuty a penále	44	0,00	0,00
643	Platby za odepsané pohledávky	45	0,00	0,00
644	Úroky	46	7,14	0,00
645	Kursově zisky	47	3,48	0,00
648	Zúčtování fondů	48	5 879,46	0,00
649	Jiné ostatní výnosy	49	0,00	0,00
651	Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	50	6,35	0,00
652	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	51	0,00	0,00
653	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	52	0,00	0,00
654	Tržby z prodeje materiálu	53	0,00	0,00
655	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	54	0,00	0,00
656	Zúčtování zákonných rezerv	55	0,00	0,00
659	Zúčtování zákonných opravných položek	56	0,00	0,00
691	Příspěvky a dotace na provoz	57	45 884,89	0,00
	Výnosy celkem	58	51 786,89	0,00
	Výsledek hospodaření před zdaněním	59	4 365,55	0,00
591	Daň z příjmů	60	0,00	0,00
595	Dodatečně odvody daně z příjmů	61	0,00	0,00
	Výsledek hospodaření po zdanění	62	4 365,55	0,00

Odesláno dne:	Razítko:	Podpis odpovědné osoby:	Podpis osoby odpovědné za sestavení:	Okamžik sestavení:
9.1.2007		Doc. Ing. L. Průša / CSc.	Z. Krejčíková	09.01.2007, 12:44:12
VÝZKUMNÝ ÚSTAV PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ PALÁČKEHO NÁMĚSTÍ 4 128 01 PRAHA 2			Telefon: 224 923 177	

ORGANIZACE: 45773009

PŘÍLOHA

Příloha č.3 k vyhlášce č.505/2002 Sb.
s účinností pro organizační složky
státu, státní fondy, územní
samosprávné celky a příspěvkové
organizace
Část 1 (§ 24 odst. 2 vyhlášky č.505/2002 Sb.)

Název nadřízeného orgánu
MPSV ČR
Název, sídlo a právní forma
účetní jednotky:

Výzkumný ústav práce
a sociálních věcí
Palackého nám.4
128 01 Praha 2
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Komentář k výkazu Příloha, Část 2, položky č.10 a 11.

Za období I-XII/2006 byla pro VÚPSV v rámci schváleného neinvestičního příspěvku na rok 2006 uvolněna částka 40 441 000 Kč tvořená neinvestičními institucionálními prostředky na finanční zajištění výzkumného záměru a účelovými prostředky na projekty vědy a výzkumu. Nevyčerpaná část účelové dotace na projekt VaV č. 4R141/05, smlouva č.GK MPSV01-132/05, ve výši 9 300Kč byla vrácena na účet cizích prostředků MPSV ČR č.6015-2229-001/0710 dne 14.12.2006. Celková výše přijaté dotace od zřizovatele, uvedená v položce č.10 a 11 výkazu Příloha, Část 2 byla snížena o vrácené prostředky a činí 40 431 700Kč.

Dne 9.1.2007

Podpis odpovědné osoby:
Doc.Ing.L.Průša,CSc

Podpis osoby odpovědné za sestavení:

Z.Krejčíková
Telefon: 224 923 177

VÝZKUMNÝ ÚSTAV PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ
PALACKÉHO NÁMĚSTÍ 4
128 01 PRAHA 2

ORGANIZACE: 45773009

PŘÍLOHA

Název nadřízeného orgánu

Příloha č. 3 k vyhlášce č. 505/2002 Sb. (v tis. Kč na dvě desetinná místa)

s účinností pro organizační složky

státu, státní fondy, územní

samosprávné celky a příspěvkové

organizace

Část 2 (§ 24 odst. 3 vyhlášky č. 505/2002 Sb.)

Sestavený k 31.12.2006

IČO

45773009

Název, sídlo a právní forma
účetní jednotky:

Výzkumný ústav práce

a sociálních věcí

Palackého nám. 4

128 01 Praha 2

PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Název položky	Poř. číslo	Stav k 01.01.	Stav k 31.12.2006
		1	2
Dotace celkem na dlouhodobý majetek ze státního rozpočtu (z AÚ k účtu 346)	1	0,00	0,00
z toho: systémové dotace na dlouhodobý majetek	2	0,00	0,00
z toho na: výzkum a vývoj	3	0,00	0,00
vzdělávání pracovníků	4	0,00	0,00
informatiku	5	0,00	0,00
individuální dotace na jmenovité akce	6	0,00	0,00
Přijaté prostředky ze zahraničí na dlouhodobý majetek (z AÚ k účtu 916)	7	0,00	0,00
Přijaté dotace celkem na dlouhodobý majetek z rozp. ÚSC (z AÚ k účtu 348)	8	0,00	0,00
Přijaté příspěvky a dotace na provoz ze st. rozpočtu (z AÚ k účtu 691)	9	0,00	41 093,70
z toho: přijaté příspěvky na provoz od zřizovatele (z AÚ k účtu 691)	10	0,00	40 431,70
z toho na: výzkum a vývoj	11	0,00	40 431,70
vzdělávání pracovníků	12	0,00	0,00
informatiku	13	0,00	0,00
přijaté dotace na neinvestiční náklady související s fin.prog. evid. v ISPROFIN od zřizovatele (z AÚ k účtu 691)	14	0,00	0,00
přijaté prostředky na výzkum a vývoj od poskytovatele jiných než od zřizovatele (z AÚ k účtu 691)	15	0,00	662,00
Přijaté prostředky na výzkum a vývoj z rozpočtu ÚSC (z AÚ k účtu 691)	16	0,00	0,00
Přij. prostř. na výzkum a vývoj od příjemců údel. podpory (z AÚ k účtu 691)	17	0,00	4 791,19
Přijaté prostředky na provoz ze zahraničí (z AÚ k účtu 691)	18	0,00	0,00
Přijaté přísp. a dotace celkem na provoz z rozpočtu ÚSC (z AÚ k účtu 691)	19	0,00	0,00
Přijaté příspěvky a dotace na provoz z rozpočtu st.fondů (z AÚ k účtu 691)	20	0,00	0,00
Přijaté dotace celkem na dlouhodobý majetek z rozpočtu st.fondů	21	0,00	0,00
Poskyt. návratné fin. výpomoci mezi rozpočty-krajskému úřadu (účet 271)	22	0,00	0,00
Poskyt. návratné fin. výpomoci mezi rozpočty-obcím (účet 271)	23	0,00	0,00
Přijaté návratné fin. výpomoci mezi rozpočty-ze st. rozpočtu (účet 272)	24	0,00	0,00
Přijaté návratné fin. výpomoci mezi rozpočty-od kraj.úřadu (účet 272)	25	0,00	0,00
Přijaté návratné fin. výpomoci mezi rozpočty-od obce (účet 272)	26	0,00	0,00
Přijaté návratné fin. výpomoci mezi rozpočty-od st. fondů (účet 272)	27	0,00	0,00
Přijaté návratné fin. výpomoci mezi rozpočty-od ost.veř.rozp. (účet 272)	28	0,00	0,00
Poskyt.přechodné výpomoci přísp.org.-organizační složkou státu (účet 273)	29	0,00	0,00
Poskytnuté přechodné výpomoci přísp.org.-krajským úřadem (účet 273)		0,00	0,00
Poskytnuté přechodné výpomoci přísp.org.-obcím (účet 273)		0,00	0,00

Název položky	Pol. číslo	Stav k 01.01.	Stav k 31.12.2006
		1	2
Krátkodobé bankovní úvěry tuzemské (účet 261)	30	0,00	0,00
Krátkodobé bankovní úvěry zahraniční (účet 261)	31	0,00	0,00
Vydané krátkodobé dluhopisy v tuzemsku (účet 263)	32	0,00	0,00
Vydané krátkodobé dluhopisy v zahraničí (účet 263)	33	0,00	0,00
Ostatní krátkodobé závazky (finanční výpomoci) tuzemské (účet 269)	34	0,00	0,00
Ostatní krátkodobé závazky (finanční výpomoci) zahraniční (účet 269)	35	0,00	0,00
Směnky k úhradě tuzemské (účet 322)	36	0,00	0,00
Směnky k úhradě zahraniční (účet 322)	37	0,00	0,00
Dlouhodobé bankovní úvěry tuzemské (účet 951)	38	0,00	0,00
Dlouhodobé bankovní úvěry zahraniční (účet 951)	39	0,00	0,00
Vydané dluhopisy tuzemské (účet 953)	40	0,00	0,00
Vydané dluhopisy zahraniční (účet 953)	41	0,00	0,00
Dlouhodobé směnky k úhradě tuzemské (účet 958)	42	0,00	0,00
Dlouhodobé směnky k úhradě zahraniční (účet 958)	43	0,00	0,00
Ostatní dlouhodobé závazky tuzemské (účet 959)	44	0,00	0,00
Ostatní dlouhodobé závazky zahraniční (účet 959)	45	0,00	0,00
Nakoupené dluhopisy a směnky k inkasu celkem (z AÚ účtů 063,253 a 312)	46	0,00	0,00
z toho: krátkodobé dluhopisy a směnky ÚSC (z účtů 253 a 312)	47	0,00	0,00
komunální dluhopisy ÚSC (z účtu 063)	48	0,00	0,00
ost. dluhopisy a směnky veřejných resp. (z účtů 063,253,312)	49	0,00	0,00
Splatné závazky pojistného na soc.zab. a příspěvku na st.politiku zaměst.	52	506,84	0,00
Splatné závazky veřejného zdravotního pojištění	53	214,32	0,00
Evidované daňové nedoplatky u místně příslušných finančních orgánů	54	262,34	0,00

Odesláno dne: 9.1.2007 Razítko: Podpis odpovědné osoby: Doc.Ing. L. Brůša, CSc. Podpis osoby odpovědné za sestavení: Z.Krejčíková Okamžik sestavení: 09.01.2007, 10:40:22

VÝZKUMNÝ ÚSTAV PRÁCE
 A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ
 PALÁČKÉHO NÁMĚSTÍ 4
 128 01 PRAHA 2

Telefon: 224 923 177

Další údaje ve smyslu ustanovení vyhlášky č. 323/2005 Sb., kterou se stanoví obsah roční zprávy

Údaje o majetku (v tis. Kč)

	stav k 1.1.06	přírůstky	úbytky	stav k 31.12.06
013 software	185	0	0	185
018 drobný dlouhodobý nehmotný majetek	3 229	350	138	3 441
022 dlouhodobý hmotný majetek	6 863	323	1 224	5 962
028 drobný dlouhodobý hmotný majetek	4 979	1 030	471	5 538
032 umělecké předměty	36	0	0	36

Odpisovaný majetek je odpisován účetně, drobný majetek je odepsán v pořizovací ceně při pořízení, hmotný a nehmotný majetek s pořizovací cenou nad 40tis. Kč nebo 60 tis. Kč je odepisován 20% roční sazbou. Zůstatková účetní hodnota majetku k 31.12.06 činila 1 751 tis.Kč.

Pohledávky a závazky k 31.12.2006 :

pohledávky krátkodobé	13 109 tis.Kč
z toho po lhůtě splatnosti	0 Kč
závazky krátkodobé (doplatek platu za 12/2006)	245 tis.Kč

Zdůvodnění rozpočtových opatření na změnu závazných ukazatelů (v tis. Kč)

Vývoj závazných ukazatelů institucionálních a účelových finančních prostředků v průběhu roku v závislosti na změnách poskytnuté dotace.

Stav po rozpočtovém opatřeníneinvestiční příspěvek z toho: mzdové prostř.	z toho: platy	OON
dopis čj.:2006/685-621 ze dne 6.ledna 2006 - schválený rozpočet		
35 066	17 584	732
dopis čj.:2006/22769-621 ze dne 31.března 2006-zvýšení příspěvku o účelové prostředky (4 202tis.Kč)		
39 268	18 988	852
dopis čj.:2006/33037-621 ze dne 24.května 2006-zvýšení příspěvku o účelové prostředky (1 173tis.Kč)		
40 441	19 435	861

Hospodářský výsledek

	výnosy	náklady	rozdíl
- prostředky od zřizovatele			
institucionální	35 066 000	32 042 121	3 023 879
účelové	5 365 700	5 222 283	143 417
v tom:			
projekt č.HR149/06 smlouva č.GK MPSV-01-140/06„Porovnání výběru pojistného a daní“			
celkové čerpání	630 000	630 000	0
z toho mzdové náklady	238 029	238 029	0

projekt č.HR151/06 smlouva č.GK MPSV-01-142/06 „Možnosti sloučení výběru a vymáhání pojistného na sociální zabezpečení s výběrem a vymáháním daně z příjmu fyzických osob a s výběrem a vymáháním pojistného na všeobecné zdravotní pojištění“

celkové čerpání	543 000	543 000	0
z toho mzdové náklady	206 569	206 569	0

projekt č.1J 019/04-DP2 smlouva č.080/04-S „Riziko možného odlivu kvalifikovaných odborníků z ČR do zahraničí“			
celkové čerpání	1 090 000	1 089 057	943
z toho mzdové náklady	182 482	182 482	0

projekt č.1J 018/04-DP1 smlouva č.089/04-S „Měření kvality pracovního života“			
celkové čerpání	925 000	925 000	0
z toho mzdové náklady	195 985	195 985	0

Projekt č.1J 047/05-DP1 smlouva č.182/047/05-1 „Sociálně ekonomické postavení osob samostatně výdělečně činných ve společnosti“			
celkové čerpání	905 000	862 263	42 737
z toho mzdové náklady	236 279	236 279	0

Projekt čJ 046/05-DP1 smlouva č. 181/046/05-1 „Gender v managementu.“			
celkové čerpání	985 000	885 263	99 737
z toho mzdové náklady	240 877	240 877	0

Projekt č.HR141/05 smlouva č. GK MPSV-01-132/05 „Charakter nositelů pojištění“			
celkové čerpání	287 700	287 700	0
z toho mzdové náklady	210 000	210 000	0

Z poskytnuté dotace 297tis. Kč bylo 9 300 Kč vráceno na účet MPSV dne 14.12.2006, z toho 9 000 Kč mzdové prostředky.

- prostředky od kapitoly státního rozpočtu 333 - MŠMT

	662 000	619 531	42 469
projekt č.2D06002	410 000	367 451	42 549

„Migrující osoby v České republice – postavení na trhu práce a sociální integrace“

projekt č.2D06004	252 000	252 080	-80
-------------------	---------	---------	-----

„Aktivní stárnutí, rodina a mezigenerační solidarita“

- prostředky od příjemců účelové podpory	4 791 191	3 657 941	1 133 250
--	-----------	-----------	-----------

v tom:

program Moderní společnost

Projekt č.1J 023/04-DP2 smlouva č.083/04-S	1 390 000	390 000	1 000 000
--	-----------	---------	-----------

„Rodina, partnerství a demografické stárnutí:Generace a gender“

Projekt č.1J 004/04-DP1 smlouva č.087/04-S	370 000	370 000	0
--	---------	---------	---

„Politicko-právní institucionální rámec České republiky a jeho proměny v kontextu vstupu do Evropské unie“

Projekt č.1J 020/04-DP2 smlouva č.081/04-S	725 000	642 001	82 999
--	---------	---------	--------

„Společnost vědění – nároky na kvalifikaci lidských zdrojů a na další vzdělávání“

Projekt č.1J 051/05-DP2 smlouva č. 184/051/05-2	838 000	838 000	0
---	---------	---------	---

„Rodina, zaměstnání a vzdělání“

Projekt č.1J 049/05-DP2 Smlouva č. 183/049/05-2	970 000	920 303	49 697
---	---------	---------	--------

„Podpora zaměstnávání starších osob“

program Equal

Projekt č.CZ.04.4.09/5.1.00.1/0106 „Proč mají zůstat stranou?“	19 672	19 963	-291
--	--------	--------	------

Projekt č. 0082 „Rozvoj sociálních služeb v regionech s převahou venkovského obyvatelstva a příprava specializačních kurzů pro pracovníky sociálních služeb, jejich ověření a zavedení do praxe v Pardubickém kraji“	225 602	228 688	-3 086
--	---------	---------	--------

Projekt č.CZ.04.4.09/4.3.00.4/0095 „Role rovných příležitostí v prosperitě společnosti“	205 007	206 560	-1 553
Projekt č.EQUAL/021 CZ.04.4.09/3.1.00.1/0077 „IQ servis – Systém pro úspěšné uplatnění Romů na trhu práce“	18 000	18 267	-267
PHARE			
Smlouva č.1.1/062	29 910	24 159	5 751
„Příležitostná registrovaná práce“			
- zúčtování fondů	5 879 458	5 879 458	0
rezervní fond	5 088 088	5 088 088	0
fond odměn	337 181	337 181	0
fond reprodukce majetku	454 188	454 188	0
- zisk z prodeje služeb	5 566	*)	5 566
- úroky	7 144		7 144
- kurzový zisk	3 483		3 483
- zisk z prodeje majetku	6 345	*)	6 345
hrubý výsledek hospodaření	51 786 887	47 421 334	4 365 553
- vratky nespotřebovaných dotací			
na účet MPSV a na účty příjemců účelových dotací odesláno dne 16.1.2007			- 1 276 113
Projekt č.1J 019/04-DP2 smlouva č.080/04-S			943
Projekt č.1J 047/05-DP1 smlouva č.182/047/05-1			42 737
Projekt č.1J 046/05-DP1 smlouva č. 181/046/05-1			99 737
Projekt č.1J 023/04-DP2 smlouva č.083/04-S			1 000 000
Projekt č.1J 020/04-DP2 smlouva č.081/04-S			82 999
Projekt č.1J 049/05-DP2 Smlouva č. 183/049/05-2			49 697
Na účet MŠMT odesláno dne 23.1.2007			- 42 549
Projekt č.2D06002			42 549
zlepšený hospodářský výsledek			3 046 891

V roce 2006 VÚPSV pokračoval v realizaci schváleného výzkumného záměru na období let 2004 – 2010, rozpracovaného do výzkumného plánu na tento rok. Rezortní hodnotící komise na svém zasedání dne 12. 12. 2006 konstatovala splnění úkolů výzkumného plánu. Úspora finančních prostředků z poskytnutého příspěvku na činnost nebyla výsledkem odpadlých nebo nerealizovaných úkolů, ale podíl na jejím vzniku měla snaha o maximální dodržování zásad účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti při jejich vynakládání s úmyslem pokračovat ve vytváření finanční rezervy na spolufinancování z odborného hlediska zajímavých výzkumných projektů, které je potřeba dofinancovat z vlastních zdrojů. V tomto smyslu VÚPSV v minulých třech letech spolupracoval na výzkumném projektu č. 1J 023/04-DP2 programu Moderní společnost a její proměny „Rodina, partnerství a demografické stárnutí: Generace a gender“, přičemž na nákladech první fáze projektu (celkem 10 mil. Kč) se podílel cca 4 mil. Kč. Projekt, realizovaný z podnětu Ekonomické komise Spojených národů, pokračuje projektem výzkumu a vývoje 2S06004 s názvem „Aktivní stárnutí, rodina a mezigenerační solidarita“, který je realizován jako součást Národního programu výzkumu II v programu „2D – Sociálně-ekonomický rozvoj české společnosti“. Na rok 2008 je plánováno opakování rozsáhlého terénního šetření z roku 2005, předpokládá se, že VÚPSV se bude na jeho financování podílet částkou 3 mil. korun..

Vytvořený zlepšený hospodářský výsledek ve výši 3 047 tis.Kč navrhuje převést do rezervního fondu.

Údaje o podílu státního rozpočtu na financování činnosti (přehled nákladů v tis. Kč)

a) od zřizovatele	37 264	78,6%
v tom:		
dotace institucionální od zřizovatele	32 042	
dotace účelová od zřizovatele	5 222	
b) ostatní zdroje	10 157	21,4%
v tom:		
dotace účelová od příjemců účel.dotace- Moderní společnost	3 160	
EQUAL	474	
PHARE	24	
dotace účelová od jiné kapitoly státního rozpočtu	620	
fond reprodukce majetku, fond odměn	791	
rezervní fond	5 088	
celkem	47 421	100%

Rozbor čerpání mzdových prostředků (v tis.Kč)

a) od zřizovatele	platy odměny	OON	celkem
institucionální neinvestiční příspěvek	17 122	425	17 547
účelová dotace	1 450	60	1 510
celkem	18 572	485	19 057
b) ostatní zdroje			
program EQUAL, PHARE a Moderní společnost	1 719	50	1 769
od jiné kapitoly státního rozpočtu	399	0	399
rezervní fond-zahraniční projekty	1 772	69	1 841
fond odměn - čerpání na platy a odměny	190	147	337
Celkem	4 070	266	4 346
čerpání ze všech zdrojů	22 652	751	23 403

Členství v mezinárodních organizacích

Ústav je od roku 1998 členem **Evropského institutu sociálního zabezpečení** (European Institute of Social Security – EISS). EISS je mezinárodní vědecká organizace, která má za cíl sdružovat odborníky z oblasti sociálního zabezpečení a vytvářet tak názorovou platformu v této oblasti. Členství v EISS umožňuje VÚPSV získávat nové kontakty s odborníky na evropské úrovni a zúčastňovat se projektů organizovaných samotným institutem nebo jeho členy.

Členský příspěvek organizaci EISS činí 65 EUR ročně.

Mezinárodní unie pro vědecké zkoumání populace - The International Union for the Scientific Study of Population (IUSSP). Unie je profesní organizací sdružující profesionály se zájmem o studium populace. Byla založena v roce 1928 a jejím cílem je pěstovat mezinárodní kontakty mezi osobami, institucemi a vládami za účelem řešení otázek týkajících demografických změn. Unie organizuje konference, vyvíjí vydavatelské a publikační aktivity se zaměřením na tato témata.

Členský příspěvek je 45 EUR na rok.

Údaje o výdajích na zahraniční služební cesty, účast na mezinárodních konferencích

Přínosem zahraničních služebních cest je navazování odborných kontaktů nebo prezentace výsledků výzkumné činnosti ústavu v oblasti sociálních věd.

V roce 2006 dosáhly náklady na zahraniční služební cesty z příspěvku na činnost 347 tis. Kč, z mimorozpočtových zdrojů 303 tis. Kč, celkem 650 tis. Kč.

Výrok auditora k účetní uzávěrce

**ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA URČENÁ
pro příspěvkovou organizaci
Výzkumný ústav práce a sociálních věcí,
se sídlem Palackého náměstí 4, Praha 2, PSČ 120 00**

Auditorská zpráva určená zřizovateli a vedení příspěvkové organizace

Ověřil jsem rozvahu, výkaz zisku a ztráty, včetně související přílohy příspěvkové organizace Výzkumný ústav práce a sociálních věcí sestavené k 31.12.2006.

Za vedení účetnictví a sestavení této účetní závěrky je odpovědné vedení organizace Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí. Úkolem auditora je vydat na základě provedeného auditu výrok k této účetní závěrce.

Ověření jsem provedl v souladu se zákonem o auditorech, Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. Tyto standardy vyžadují aby auditor naplánoval a provedl audit tak, aby získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významná zkreslení. Audit zahrnuje výběrovým způsobem provedené ověření důkazních informací prokazujících částky a skutečnosti uvedené v účetní závěrce. Audit též zahrnuje posouzení použitých účetních zásad a významných odhadů provedených vedením a dále posouzení přiměřenosti celkové prezentace účetní závěrky. Jsem přesvědčen, že provedený audit poskytuje přiměřený podklad pro vyjádření výroku auditora. Účetní závěrka byla sestavena na základě zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů, vyhl. č. 505/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů a Českých účetních standardů č. 501 až 522. Zpráva je vyhotovena v souladu s aplikační doložkou ISA 700.

Podle mého názoru účetní závěrka podává ve všech významných ohledech věrný a poctivý obraz aktiv, závazků, vlastních zdrojů krytí stálých a oběžných aktiv, cizích zdrojů a finanční situace Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí k 31.12.2006 a výsledků jejího hospodaření za rok 2006 v souladu se zákonem o účetnictví a příslušnými předpisy platnými v České republice. Výrok auditora k účetní závěrce za období od 1.1.2006 do 31.12.2006 je

„bez výhrad“.

V Litoměřicích, dne 14. března 2007

Ing. Josef Běloubek
auditor
číslo osvědčení 1022

